

A MÁRIA-KONGREGÁCIÓ VEZETÉSE

KONGREGANISTA KATEKIZMUS III.

KIADJA A „MÁRIA-KONGREGÁCIÓ” KIADÓHIVATALA

AZ IFJÚSÁGI KONGREGÁCIÓS VEZETŐI TANFOLYAMOK ELMÉLETI KIKÉPZÉSÉNEK VÁZLATA

**Ha valahol, a Nagyasszony jól
rendezett seregében van szükség
tudatos és tervszerű vezetésre**

No 405/1941. Imprimi potest. Budapestini, die 2. Julii 1941.
Eugenius Somogyi S. J. Praep. Prov. Hungariae. — Nihil obstat.
P. Joannes Hemm S. J. censor dioecesanus. Nr. 3743/1941.
Imprimatur. Strigonii, die 14. Junii 1941. Dr. Joannes Drabos
vicarius generalis.

Nyomatott: Korda R. T. nyomdájában, Budapest.

TARTALOM

ELSŐ RÉSZ:

A MK jelentősége

I. A legeszményibb és legidőszerűbb katolikus elitképző mozgalom a MK . . .	7
II. A MK viszonya más mozgalmakhoz és az Actio Catholicához . . .	24
III. A MK elitképző eszközei . . .	26
IV. Előítéletek a MK-val szemben	47

MÁSODIK RÉSZ:

A MK ÉLETE

I. A MK szervezete . . .	63
II. A MK benső működése . . .	80
1. Jelöltképzés a MK-ban . . .	80
2. Új MK elindítása, régi MK reformja	81
3. Rendes gyűlés lefolyása a MK-ban	84
4. Szakosztályok működése a MK-ban	96
5. A MK rendkívüli gyakorlatai .	121
III. A MK vezetése . . .	126

FÜGGELÉK

A kiskongregáció (Nagyasszony Testőrgárdája) négyévi munkaterve	139
---	-----

ELŐSZÓ

A katolikus elitképzés neveléstana, helyesebben művészete — a természetes és kegyelmi tényezők bonyolult kapcsolata miatt — a katolikus neveléstannak egyik legfontosabb, de egyúttal legnehezebb célkitűzése fog mindig maradni, ami minden gondolkozót és nevelőt szerénységre kell hogy kényszerítsen.

Sajnos ezt a feladatot ma még súlyosbítja az a körülmény, hogy egyrészt a katolikus elitnevelés és általában a katolikus nevelés egyes legfontosabb alapelvei, főleg a liberális és kollektív nevelői irányzatok hatása alatt a hivatott katolikus nevelők tudatában is elhomályosultak, másrészt a gyakorlati katolikus elitképzés — területes gyakorlati módszerek hiányában — illetékes nevelőknek is részben csak tapogatózó kísérletezésére van utalva.

Az utolsó évtizedek liberális kollektív törekvései a katolikus nevelésben is éreztették hatásukat. — A tanárokra, nevelőkre, egyesületi vezetőkre, baráti körre, folyóiratokra és irodalomra kiterjedő tiszta katolikus nevelői környezet szükségessége mintha elvesztette volna jelentőségét és időszerűségét. Mintha XI. Pius pápának a legidőszerűbb neveléstani kérdésekkel kapcsolatban írt Divini Illius Magistri kezdetű pápai körlevele illetékes katolikus nevelők előtt is ismeretlen maradt volna. Sokan még a katolikus elitnevelésnél sem tartják nélkülözhetetlennek a tiszta katolikus nevelői keretet. Megdöbbentő katolikus csökkentértékűségi öntudattal megelégszenek azzal, ha más, katolikus szempontból semleges nevelői keretek és rendszerek engednek alkalmat a közömbös nevelés

„megkeresztelésére“, katolikus szellemű kiegészítésére. — A tömegnevelés érdekében itt-ott ijesztő hangok ítélik el a katolikus elitnevelést. Viszont a katolikus elit fogalma is zavaros, egymásnak ellentmondó meghatározásoknak került középpontjába.

A katolikus nevelés ezen alapelvei körül keletkezett tájékozatlanság magyarázza meg a 2000 éves katolikus nevelésnek még katolikus nevelők részéről is tapasztalható felületes és felelőtlen kritikáját, amely csak tilalmakat tud felfedezni a katolikus nevelés eddigi munkájában és mintha Nérei Szent Fülöpök, Leunis Jánosok, Bosco Szent Jánosok pozitív, „életrevaló“ nevelői rendszeréről semmit sem hallottak volna, az utolsó évtizedek másvallású pedagógusaiban képesek csak felfedezni a pozitív, egészséges és életrevaló nevelés messiásait.

A katolikus elitképzés ezen elvi és gyakorlati akadályai tették szükségessé, hogy az Egyház egyik legkiválóbb katolikus elitnevelő intézményének, a történelmi Mária-kongregációnak gyakorlati bemutatása a fogalmak tisztázására is különös tekintettel legyen. Ez a fogalomtisztázó feladat és a gyakorlati cél, hogy a kongreganista vezetői tanfolyam résztvevőinek a kezében nyomtatott vezérfonál legyen, teszi indokolttá a kérdések világos élreállítását és vázlatyszerű feldolgozását.

A kongregáció vezetésének ez a vázlatos ismertetése feltételezi a Kongreganista Katekizmus I. részének is az ismeretét.

ELSŐ RÉSZ:

A MK JELENTŐSÉGE

I. A LEGESZMÉNYIBB ÉS LEGIDŐSZERŰBB KATOLIKUS ELITMOZGALOM A MK MOZGALMA

Miért van ma különösen szükség a vallásos szervezkedésre?

Azért, mert korunk válságának utolsó okai erkölcsi és világnézeti kérdésekbe nyúlnak vissza, ezeket pedig csak az igaz vallás tudja megoldani.

Miért van szükség kimondottan katolikus szervezkedésre?

1. Mert a katolicizmust a hitetlenség világnézete és erkölcsisége fenyegeti.

Ha még nem is tapasztaljuk a vallási közönységnek, világnézeti liberalizmusnak és protestantizmusnak már nyílt ateizmusban, újpogányságban és erkölcsi nihilizmusban jelentkező végső kifejlését, mégis észre kell vennünk, hogy ezen következtetések lehetőségei már ott feszülnek társadalmunk és ifjúságunk gondolkozásában. Megérzik a nagy „vagy-vagy”-nak, az igazi, az egész kereszténységnek vagy pogányságnak megalkuvást sokáig már nem tűrő követelményét. Társadalmunk nagy részének nyílt, szabados, pogány erkölcsi felfogása és a kommunista, újpogány világnézettel való ma még lappangó, de sokak lelkében alkalomra váró kacérkodása eléggé igazolhatja a kereszténység veszélyét, küszöbön álló világnézeti és erkölcsi küzdelmét. A katolicizmus e világveszélyét még súlyosbítja az 1 milliárdnyi keleti pogányság válságos világ-

nézeti helyzete, melyben a sokkal veszélyesebb felvilágosodott pogányság és kereszténység között kell választania; a bolsevizmus helyzeti ereje és készülődése; a szabadkőművességnek, világnézeti liberalizmusnak még fel nem adott egyházellenes törekvése; a protestantizmus lelki tartalmatlansága és nem utolsó helyen a katolicizmus benső, tagjai nagy részében mutatkozó közönyössége.

2. A külső veszély mellett szervezkedésre kötelez Krisztus Király hódító világterve, melyel ma is meg akar menteni minden lelket és biztosítani akarja társadalmak földi boldogulását.

Az Egyház és lelkek érdekében okvetlen szervezett katolikus cselekvésre van szükség és nem lehet ezt a célt csak egyéni közreműködéssel támogatni?

Ez az okoskodás sokszor a legértékesebb és leghasználhatóbb „egyéniségek” olcsó védekezése a közös frontbaállás kötelességével szemben. „Egyéniségük nem bírja a közösséget, az egyesületesdit.” — Természetesen a katolikus szervezkedés frontján is lehetnek hibák. Nem minden „egyéniségnek” való akármilyen katolikus szervezet. Ezek a körülmények azonban nem mentenek fel a katolikus szervezkedés kötelezettsége alól, mert:

1. A katolikus Egyház nagy céljainak a megvalósulását, melyek az eszközök bonyolult szövetvényének az alkalmazását követelik, nem lehet csak a véletlenre, a szabad erők játékára s nem egyszer kétesértékű „szabadcsapatok” naív vagy felelőtlen törekvéseire bízni. — A katolikus Egyháznak is a világi katolikusok szervezett, intézményes közreműködésével kell védelmi és hódító útjára indulnia, amelyben elsősorban egyéni értékekre van szüksége.

2. Krisztus és az Egyház ellenségei is pokoli taktikával dolgoznak.

Ma, amikor az emberi és nemzeti célok érdekében minden erők egységes összefogására van szükség, nem kicsinyesség-e, mikor az Egyház külön, tiszta katolikus szervezetekben akarja sorakoztatni tagjait?

Először is le kell szögezni, hogy a tiszta katolikus szervezkedés nem zárja ki, ellenkezőleg segíti az általános emberi és nemzeti érdekeket szolgáló szervezeteket, mert a vallásos nevelés révén megbízható, áldozatos polgárokat nevel, ami minden szervezet működésének előfeltétele. Az Egyház sohasem volt oly kicsinyes, hogy kizárólag csak a maga számára akarta volna lefoglalni a tagjait.

Másodszor szem előtt kell tartani, hogy az Egyház vallási céljait tökéletesen nem lehet megvalósítani olyan szervezetekben, amelyek másra alakultak és így csak *mellékesen* vállalkozhatnak a nemzeti és általános emberi célok érdekében is oly égetően fontos világnézeti és erkölcsi célok megvalósítására.

A magyarság mai feladataira való hivatkozással egyetlen magyar mozgalom jogosultságát is szokták hangsúlyozni. „Ma, mikor nagy összefogásra van szükség, nem vallási, hanem csak magyar mozgalom kell.”

De ez az egységes magyar ifjúsági mozgalom vallástalan, vallásos vagy közömbös? — Ha ez a tervezett egységes ifjúsági mozgalom *vallástalan*, akkor már eleve nem lehet magyar. Ha közömbös, bizonyos szempontból rosszabb, mint a vallástalan ifjúsági mozgalom, mert észrevétlenül közönyösít el és vezet gyakorlati vallástalanság, esetleg később az elméleti hitetlenség felé. — Ha *vallásos*, akkor legalább a mozgalom egyes tagjainak kell *határozott* vallást adni és ezt ápolni. Mert ha a *mozgalom* vallásos, akkor a vallási élet ápolását magának a *mozgalomnak* kell ápolnia és nem szabad mint magánügyet egyesek tetszésére vagy külső tényezők esetleges szorgalmazására bízni. Vállalkozhatik-e azonban erre

a vallásos nevelésre katolikus magyar fiúknál olyan mozgalom, amely ugyanakkor kimondottan *nem katolikus is?*

Tiltakoznunk kell az ellen a közönséges, de jól kiszámított sugalmazás ellen, hogy a vallásos mozgalom nem eléggé magyar. Amint a legvallásosabb emberek, Szent Istvánok, II. Rákóczi Ferencek voltak a legmagyarabbak, úgy a vallásos mozgalmaknak kell lennie a leghazafiasabbaknak is!

Sajnálatos tény, hogy a magyar vallási különбözőség nincs a magyar egység előnyére. Ezt a bajt azonban nem lehet azáltal kiküszöbölni, hogy a komoly vallásos nevelést kivesszük a magyar ifjúsági mozgalmak célkitűzéséből. Ezt a bajt mélyebben, komolyabban másutt kell kezdeni orvosolni.

Mivel a magyarság nem nagyhangúság, hanem jellem, tiszta erkölcs, munka és áldozatosság, épp azért van szükség a hazafias mozgalmak mellett vallásos, tiszta katolikus egyesületekre is. Ezek nem gyengítik, hanem lelki tartalmukkal erősítik a magyarságot. Ezek nem választják szét a magyarságot, hanem épp a legértékesebb magyarságot kapcsolják össze. Mert amint a vallási jellegzetességek eltüntetése még egyáltalán nem jelent egységet, éppúgy felebaráti szeretetet és társadalmi igazságosságot hirdető katolicizmus vallási öntudatának az ébredése sem jelenthet nemzeti szétválasztást.

Ami pedig a már meglévő hazafias mozgalmakat illeti, ezek között a MK Magyarországon olyan 360 éves magyar történelemre tekinthet vissza, mint a meglévők közül egyetlenegy sem.

Szorgalmazhatja-e megfelelően tagjai vallásos nevelését olyan egyesület vagy mozgalom, mely egyes vallási alapon áll, amelyben másvallású tagok és vezetők is lehetnek, amelynek pl. az irodalmából is hiányzik a tiszta katolikus állásfoglalás?

Nem, mert a vallásos nevelés tiszta katolikus

környezetet követel. Aki ezt kétségbe vonja, nem gondolkozik katolikus módon. (Lásd az egyházi törvénykönyv és a keresztény nevelésről szóló pápai körlevél ide vonatkozó részeit.)

Magyar katolikus ember számára a „keresztény” és magyar világnézet csak katolikus világnézet lehet. Ezért öntudatos katolikus fiú nem engedi, hogy más szellemben alakítsák világnézetét és lelki életét.

Miért van ma szüksége Krisztus Királynak és az Egyháznak elsősorban ifjúsági mozgalomra?

Először azért, mert ha valamikor, ma érvényesül az elv: akié az ifjúság, azé a jövő. — Ma korunk oly gyors változásokon megy keresztül, hogy ebbe az idősebb nemzedék nem is tudja már magát kellően beleélni.

Továbbá más világnézeti mozgalmak is elsősorban az ifjúságra vetik magukat.

Ma, mikor tömegek pártolnak el az Egyháztól és tömegmozgalmak korát éljük, nem volna-e parancsolóbb a katolikus elitnevelésre törekvő, kis taglétszámú elitegyesületek helyett inkább tömegmozgalmakat szervezni és pártolni?

Kellenek katolikus tömegmozgalmak és ezeket minden öntudatos katolikusnak teljes erejével támogatnia kell, de mert a tapasztalat és a legkiválóbb tömegszervezők szerint „nincsen tömeg vezetők nélkül”, azért éppen a tömegek érdekében van szükség előbb a tevékeny katolikusokat és vezetőket képző elitegyesületekre. — De amint „nincsen tömeg elit nélkül”, éppúgy „nincsen elit tömeg nélkül”, vagyis nem igazi elitmozgalom, amely nem hat a tömegre!

Milyen egyesületet nevezünk katolikus elit-egyesületnek?

Olyan egyesületet, amelyben elsősorban katolikus szempontból, tehát a lelki élet, katolikus tudás és katolikus cselekvés, apostolko-

dás szempontjából válogatják meg és képezik az összes tagokat.

Olyan katolikusokból álló egyesület, amely társadalmi fokozat, tudományos képzettség vagy más szempontból válogatja meg tagjait, de komoly lelki élet, katolikus tudás és katolikus cselekvés szempontjából nem állít fel *határozott igényeket* és ezeket tervszerűen nem is szorgalmazza minden egyes tagjánál, lehet társadalmi vagy más szempontból kiváló elitegyesület vagy elitmozgalom, de nem tarthat igényt a „katolikus elit” jelzőre a Katolikus Akció szellemében.

Tehát a katolikus elitegyesület intézményesen szorgalmazza tagjai lelki, katolikus szellemi és cselekvési életét, habár tudatában van tagjaival szemben is az örök emberi gyarlóságoknak.

Ha szem előtt tartjuk, hogy a katolikus elitegyesület lényegét a komoly lelki élet, katolikus tudás és apostolkodás *intézményes szorgalmazásában* kell látnunk, az elit jelző alkalmazását nem fogjuk sértőnek látni más egyesületekkel szemben és a mindenkiben felfedezhető emberi gyarlóságok láttára sem fogunk lemondani komoly lelki életet élő, vallásilag is művelt világi apostolok *tudatos és tervszerű neveléséről*.

Lehet-e katolikus elitet, katolikus vezetőket intézményesen képezni?

Habár igaz, hogy igazi tehetségeket, vérbeli művészeket, alkotókat nem lehet csak iskoláztatással kitermelni és az egyháztörténelemben is találkozunk katolikus vezetőkkel, akik tervszerű külső behatás nélkül szinte csak a kegyelem és önművelés tüzeiben izzottak üstökösökké, de a kereszténység kétezeréves történelme VII. Gergelyeknek és XIII. Leóknak, Prohászka-knak és Zichy Nándoroknak a személyében mégis csak azt igazolja, hogy ha valahol, akkor a katolikus vezetőképzésnél van a tervszerűen irányított

környezetnek, kiképzésnek jelentősége és ha valahol, akkor itt, ahol annyi természetfölötti és természetes tényező szerencsés találkozásáról van szó, lehet legkevésbé a magárahagyott önévelés eredményességére hagyatkozni.

Ha tehát a katolicizmus világnézeti és erkölcsi erők játékában nem akarja bizonytalanul várni jövője kialakulását, neki is ki kell válogatnia a katolikus vezetésre alkalmas ifjúságot, ezt szellemileg ki kell képeznie, egész élet-szemléletében a pápai körlevelek szellemében krisztusi elvekkel kell átítatnia, katolikus cselekvésre, szervezésre gyakorlatilag már most be kell vezetnie, gyakorolnia — hisz Villaret szerint: „L'ouvrier apostolique, pas plus qu'un autre ouvrier, ne s'improvise”, az apostoli munkás éppoly kevésbé rögtönözhető, mint bármely más munkás — és át kell tüzesítenie azzal a fanatizmussal határos lelkesedéssel, amely nélkül ma munkába, harcba indulni nem lehet. De mivel ez a katolikus vezetés csak *részben, külső formáiban* mozog földi, természetes síkon, lényegében azonban az Isten természetfölötti kegyelmi munkájába való bekapcsolódás, a kat. vezetőképzésben gondoskodni kell a kegyelmi élet azon fokáról, amelyből a „Charitas Christi urget nos” elv alapján az istenszeretet helyzeti energiája a katolikus cselekvés mozgató erejévé változik át.

Lehet-e a katolikus elit- és tömegnevelést egy egyesületben biztosítani?

Nem, mert a tapasztalat szerint a közösségek színvonalát a többség határozza meg. A tömegszínvonal pedig gátolja az elitcél megvalósítását.

Pótolhatja-e a katolikus elitnevelést olyan egyesület, amely esetleg tiszta katolikus szellemen működik, de amelynek főcélja nem a lelki élet, katolikus tudás és katolikus cselekvés szorgalmazása, hanem erre más kiképzési

(pl. sport, atlétika) feladata mellett csak mellékesen törekedhetik?

Nem, mert a katolikus elitnevelést és ennek elismert módszereit — amint egy nemzet katonai nevelését sem — nem lehet csak mellékesen „pótolni”.

Pótolhatja-e a katolikus elitnevelést olyan egyesület vagy mozgalom, melyben másvallású tagok vagy vezetők is működhetnek, tehát amelyben a tiszta katolikus szellem nincs biztosítva?

Még kevésbbé.

Van-e jelentősége a MK-nak tiszta katolikus és szerzetes iskolákban?

Igen, mert a katolikus elitnevelés célját, a komoly lelki életet, katolikus gondolkozást és apostolkodást a kongregáció igénye szerint minden tanulónál ezek sem érhetik el, viszont a MK-k, amint ezt épp tiszta katolikus és szerzetes iskolák közel 400 éves történelme igazolja, épp ehhez a katolikus elitneveléshez nyújtják a legeredményesebb módszert. — Ezekben az iskolákban a MK-knak kell a katolikumot tudatosítani és a gyakorlatba való átvitelét az egész diákságnál szorgalmazni.

Milyennek kell lennie a katolikus ifjúsági elitmozgalomnak?

1. Csak válogatott, másokra is hatni akaró és tudó tagokból állhat. (Vezetői egyéniség.)

2. Katolikus szellemi kiképzést kell adnia. (Alaposabb hittantudás, lelki életismerete, hitvédelmi felkészültség, korunk nagy kérdéseinek a pápai körlevelek szellemében való megvilágítása...)

3. A katolikus cselekvésbe gyakorlatilag is be kell vezetnie tagjait. (Hitvédelembe, lelkek megmentésébe...)

4. Komoly lelki életre kell vezetnie tagjait. E nélkül minden erőlködése csak külső agitáció marad.

5. Főleg a komoly lelki élet és apostoli lel-

küvet biztosítása végett máriásnak kell lennie a katolikus ifjúsági elitmozgalomnak. Amint Krisztus nincs Mária nélkül és igazi kereszténység Szűz Mária-tisztelet nélkül, éppúgy nincs komoly kegyelmi és apostoli élet a Kegyelemmel Teljes eszményisége és a Kegyelemkövetítő segítségére nélkül. Ez a krisztusi elitmozgalomnak *signum magnum*-a, nagy ismertetőjele, előfeltétele.

6. Olyan szervezettel kell bírnia, amely illetékes egyházi irányítás mellett tág teret enged a katolikus *öntevékenységre, kezdeményezésre*.

7. Ki kell elégítenie bizonyos mértékben tagjai közösségi igényeit. Lelkieken és szellemieken kívül segítenie kell tagjai szórakozását, helyes testkultúráját. (Otthon, sport, kirándulás, túra, esetleg táborozás...) E nélkül irreális mozgalom maradna, mely nem számíthatna az egészséges lelkű, legértékesebb ifjúság kitartó lelkesedésére.

A legeszményibb és legidőszerűbb ifjúsági elitmozgalom a Mária-kongregáció.

Eddig a kongregációnak még a nevét sem említettük, hogy így a kongregációval kapcsolatban hemzsegő előítéleteket annál könnyebben legyőzhessük. A kongregációt nem lehet csak azért becsülni, mert régi, mert már megvan. Ha ma már nem volna időszerű, meg kellene szüntetni. Értékes történelmi tárgyakat a múzeumokban szoktak őrizni.

Mikor igazoljuk, hogy a kongregáció a legeszményibb s legidőszerűbb ifjúsági katolikus elitmozgalom, érveinket a kongregáció alkotmányából (szabályok) és történetéből vesszük. Ez a két egyedül illetékes forrás tiltakozik minden egyéni, torz kongregációs elgondolás ellen. A kongregációt nem lehet egyéni ízlés vagy előítélet szerint imatársulattá vagy vallásos önképzőkörré lefokozni, ha mást mond az alkotmánya és történelme.

Miért a legeszményibb és legidőszerűbb katolikus elitmozgalom a Mária-kongregáció?

Mert:

1. Alkotmánya (szabályai) és történelme alapján csak azok a hasonló korú és hivatású válogatott egyének lehetnek tagjai, akik katolikus szempontból másokra is tudnak és akarnak hatni.

„A Mária-kongregációk vallásos egyesületek, melyeknek feladata az, hogy tagjaikat kiváló keresztényekké neveljék: olyanokká, akik őszintén törekszenek saját állásukban önmaguk megszentelésére s *akik fáradságot nem kímélve, társadalmi helyzetükhöz mértén azon vannak, hogy másokat is megmentsenek, jobb életre birjanak és Jézus Krisztus Egyházát a gonosz emberek támadásaival szemben megvédelmezzék.*” (A kongregáció általános szabályai. 1. sz.)

A kongregációk közel 400 éves történelme igazolja, hogy a tagok elit-színvonalát nemcsak jellemük, lelkiségük, hanem apostoli lelkületük alapján is ítélik meg. A kongregációk mindenütt tervszerű apostolkadásról, katolikus cselekvésről számolnak be. A 350 év előtti kölni diákkongregáció egyik helyi szabálya így szól: *„Hogy a tagokat serkentsük a felebaráti szeretet állandó gyakorlására, számoljanak be minden hét végén a prefektusnak, miben voltak felebarátjuk épülésére, segítségére, felvilágosítására.*” Ilyen beszámolókból ismerjük az alábbi adatokat: Egyes kongreganisták rávették szüleiket, hogy betegségükben vegyék fel a szentségeket. Sokan elérték, hogy családjukban bevezették a rendszeres asztali imát. Gondoskodtak a templomi rendről. Egyeseket leszoktattak az esküdözésről, káromkodásról. Sokat rávettek a húsvéti szentgyónás és áldozás elvégzésére. Egyik kongreganista elérte, hogy valamilyen ünnepélyen elhagyták az erkölcstelen táncot. 1580-ban 12 eretneket térítették vissza az Egyházba. 120 eretnek-könyvet elégettek. Érvelésükkel annyira sarokba szorí-

tottak egy prot. lelkészt, hogy az feleletért a szomszédos helység pásztorához utasította őket.

2. Gyűléseivel, könyvtárával, szakosztályi elméleti kiképzéssel és tervszerűen irányított olvasással gondoskodik tagjai katolikus szellemű kiképzéséről.

3. Főleg a szakosztályi apostolkodásban gyakorlati bevezetést ad tagjainak a katolikus cselekvésbe. (Káromkodás, rossz beszédek leszerelése, nagykilenced, heti áldozás szervezése, jó könyvek körözése, katolikus sajtó terjesztése stb.) Gyűlésein alkalmat ad a fellépésre, helyes vitatkozásra. (L.: Általános szabályok. Harmadik szakasz, 12., 13., 14. — Hatodik szakasz, 42., 43.)

4. Gyakori gyónás és áldozás, lelki olvasás szorgalmazásával komoly lelki életre vezet. Lelki gyakorlatával, rekollekcióival új lendületet ad a kegyelmi életre. (L.: Általános szabályok. Második szakasz, 5—11. Hatodik szakasz, 33., 40.)

5. A kongregáció tagjainak kegyelmi és apostoli életét főleg a Boldogságos Szűz tisztelete által akarja elérni. A kongreganista élet lényege: a Nagyasszonynak szentelt kegyelmi és apostoli élet.

Az első szabály szerint „a Mária-kongregációk vallásos egyesületek, melyeknek főadata az, hogy a *Boldogságos Szűz Mária* iránt való *odaadó hódolat, tisztelet és gyermeki szeretet ápolása által* s e jóságos Anya pártfogása alatt tagjait kiváló keresztényekké neveljék: olyanokká...”

6. A kongregáció katolikus *öntevékenységre, kezdeményezésre* neveli tagjait, mikor szakosztályaiban mindenkit egyéni munka elé állít, mikor demokratikus szervezetében mindenkinek befolyást enged a kongregáció irányításában, legfőbb tisztviselők választása és arisztokratikus szervezetével a vezető tagoknak engedi át a munkaterv kidolgozását, a munka irányítását és ellenőrzését. Viszont az Egyház hierarchikus irányí-

tását és ellenőrzését a prézes jogaiban biztosítja. A kongregáció három szervezeti formának, a demokratikus, arisztokratikus és monarchikus formának előnyeit érvényesíti, ezek hátrányainak lehető kizárásával.

7. A kongregáció, habár másodrangú, de nevelési szempontból nem lényegtelen feladatának tekinteti tagjai közösségi igényeinek a kielégítését is. Hogy ezt mennyire magától értetődően ítélték meg, mutatja a legelső diákkongregáció története. A Prima Primaria több mint 350 évvel ezelőtt írt szabály- és szokásgyűjteményében az ismert vallásos irányelvek mellett a következőket olvashatjuk: „A vasárnap délutáni kongregációs akadémiák és litánia után” menjenek közösen sétára valamilyen helyre, ahol a prefektus is jelen lesz, amint a prézes elrendelte... A hétköznapi iskolai szünetnapokon mindnyájan a meghatározott órára jöjjenek össze s innen a litánia elimádkozása után együtt menjenek egy megfelelő helyre *játszani, szórakozni, és mindenki hozza magával az ehhez szükséges felszereléseket*... Senki se játsszék pénzre a prézes engedélye nélkül. És *ne játszanak (durva) birkózó játékokat, hanem labda- és ütőjátékokat vagy piastrelle-t vagy labdarúgót vagy dobójátékot vagy más mozgási játékokat*... A játék két vagy három óráig tartson évszakok szerint... Azok, akik a jelzett napokon nem jöhetnek kongregációba vagy játékra, előzőleg értesítsék a prézest vagy prefektust és a távolmaradás okát nyilvánosan tegyék közzé, hogy mindenki tudja, miért maradt el az illető... Játék közben szerényen viselkedjenek és mutassák meg ennél a cselekménynél is, hogy Mária igazi fiai...” (Sodalenkorrespondenz für Marianische Kongregationen, 2. Jahrgang. 1896. „Die Anfänge der Congregatio Prima Primaria in Rom”, von Alois Kroesz S. J. 62., 76., 89. l.)

A római legelső diákkongregációval egykorú kölni diákkongregációnak *zenekara* volt.

A német diákkongregációk a legújabb időkig rendszeresen rendeztek kirándulásokat, túrákat, táborokat. Igazi diákkongregáció számára elengedhetetlen volt a kongregációs otthon.

Egy olaszországi diákkongregációnak már évtizedekkel ezelőtt volt tenispályája, futballcsapata. Nyáron az Alpokban táborozik.

A budapesti jézustársasági diákkongregáció már évtizedekkel ezelőtt rendezett többnapos túrákat még a Tátrába is, mikor más ifjúsági mozgalmak erre még nem gondoltak.

A budapesti Regnum Marianum kongregációinak egészséges szelleméhez mindig hozzátartozott a játék és a kirándulás. (Tutajozás a Vágon.)

Mikor a katolikus ifjúsági elitmozgalom előbb megállapított követelményeit a Mária-kongregációban — ennek alkotmánya és történelme alapján — fölfedezzük, joggal állapítjuk meg róla, hogy a legidősebb és legeszményibb katolikus ifjúsági elitmozgalom, *mely ha még nem lenne, fel kellene fedezni, meg kellene alapítani.*

De viszont azt is megállapíthatjuk, hogy nem igazi, hanem elkorcsosult kongregáció az, amelyben:

a) Nem érvényesül az *elitelv*, amelybe komoly feltételek nélkül akárkit bevesznek, olyanokat is, akiknek se kedvük, se képességük a katolikus cselekvésre nincsen.

b) Nincsen tervszerű katolikus továbbképzés, nincs színvonalas kongregációs könyvtár, nincs irányított szakosztályi olvasás.

c) Nincs lendületes *szakosztályi munka, beszámoló az apostolkodásról.*

d) *Mellékes a kegyelmi élet.* gyakori szentáldozás, lelki olvasás.

e) Nem törekszenek az őszinte, lovagias és fiúi *Szűz Mária-tiszteletre.*

f) Nem a tanács dolgozza ki, valósítja meg és ellenőrzi a kongregáció munkatervét. Ahol a prézesnek kell végeznie mindent. *Ahol nincs rendszeres tanácsgyűlés.*

g) Ahol nincs alkalom időnkint a közösségi szellem ápolására: kiránduláson, teán, sportban (kongregációs otthon).

A legmagyarabb ifjúsági mozgalom a MK

Miért a legmagyarabb ifjúsági mozgalom a Mária-kongregáció?

Mert:

1. Szent István legjellegzetesebb és ma is legidőszerűbb gondolatát, a Mária Országá gondolatát igyekszik megvalósítani.

2. Az ezeréves magyar lelkiséghez tartozó Nagyasszony-tiszteletet ápolja.

3. Ez a legrégebb magyar ifjúsági mozgalom.

4. A legnagyobb magyarok voltak sorai között.

*

Mit jelent a Regnum Marianum, Mária Országá gondolata?

Azt, hogy mióta Szent István minden magyar jog és érték birtokosával, a Szent Koronával országunkat felajánlotta a Nagyboldogasszonynak, azóta Magyarország és minden magyar érték a Nagyasszonyé.

Milyen időszerű elvek következnek a Regnum Marianum gondolatából?

1. Magyarországnak területileg is mindig egésznek, nagynak, szabadnak és függetlennek kell maradnia, mert a Nagyaszonny szentistváni örökségét nem lehet bitang módon elrabolni, szétarabolni. A Regnum Marianum eszméje az ezeréves, legszentebb, legerősebb magyar irredental

2. A magyar népnek társadalmi és művelődési szempontból *boldog* népnek kell lennie, mert nem lehet az a sátántipró Nagyasszony országa, ahol sötét önzés és elmaradottság uralkodik.

3. Magyarországon különböző nyelvű, kultú-

rájú és fajú népeknek kell egyetlen nemzettelé összeforrni, mert Mária birodalmában lehetetlen, hogy az ezeréves nagyasszonyi hűség ne tudja a nyelvi, kulturális és faji különbségeket át-hidalni.

4. A magyar élet minden vonatkozásában Krisztus Király elveinek kell érvényesülnie, mert nem lehet ott Mária országa, ahol nem uralkodik Krisztus.

5. Magyarországnak az Egyház és állam együttműködésének mintaállamává kell lennie, mert lehetetlen, hogy Mária országában az állam hatalma és Krisztus Egyházának a hatalma ne tudják egymást kölcsönösen megbecsülni.

6. Az egész magyarságnak egyvallású, Máriát tisztelő néppé kell lennie és ezáltal kell biztosítani a magyar erő legbiztosabb alapját, mert nem lehet az egészen Mária országa, ahol tiltakoznak a Nagyasszony örökségi joga ellen.

7. Magyarország ismét védőbástyája a római kereszténységnek az északi, keleti és nyugati pogánysággal szemben és a krisztusi egységet helyreállító fontos láncszem a római és szakadár keleti kereszténység között, mert a Nagyasszony országa nem lehet a pogányság marta-léka és a Nagyasszony koronája, mely római és keleti elemeket tudott szervesen egyesíteni, kell, hogy összekötő láncszem legyen a római és keleti kereszténység között is.

Sajnos, ezt a legmagyarabb, legidőszerűbb regnummarianumi gondolatot az ifjúsági mozgalmak között mint mozgalom, csak a kongregációs mozgalom meri célként maga elé tűzni, míg mások legfőljebb egyesek magánügyeként kezelik.

Pedig a magyar hivatástudat ébredése érdekében éppen az ifjúságnak kellene ezt a regnummarianumi szellemet magába szívnia.

Forrás a Regnum Marianum gondolatához: Hóman—Szekfű: I. 197., V. 292., VI. 134., 165. — Mária-Kongregáció: 1940 április 2—3. l.

A kongregációs mozgalom az ezeréves magyar lelkiséghez tartozó Nagyasszony-tiszteletet ápolja.

Ezeréves történelmünk a Nagyasszony-tiszteletnek is a története. A Mária-tiszteletnek nálunk nemcsak vallási, de közjogi jelentősége is volt, amelyet igazi magyar protestánsok, Bethlen Gábor és Bocskai is elismertek. — Az első magyar zászló, az első országzászló, mielőtt még piros-fehér-zöld szín lett volna: máriás zászló volt. A többi Nagyboldogasszony-templom mellett a magyarok már 1201-ben építenek Sárospatakon a Szeplőtelen Fogantatás tiszteletére templomot.

Joggal írhatta Garay:

Máriát ha áldva nem dicséred,
Korcs magyar vagy, rontva ősi véred.
Mert mint egy régi egyházi ének mondja:
Belénk oltatott, szívünkbe íratott
Eleink vérével tiszteleted.
Azért fenn is marad, soha ki nem szakad
Igaz magyar szívből tiszteleted.

„A történetírók kevésbé figyelhették meg, a művelődéstörténetünket kutató tudósok viszont nem fordítottak sok figyelmet arra, hogy alaposabban vegyék szemügyre ennek a testvértelen népnek önfeledt odafordulását a nagyhatalmú Szent Szűz felé. A történelmünk pedig tele van a máriás hit csodás politikai és tudományos, népművészeti és irodalmi megnyilvánulásaival. Innen van aztán, hogy bár a magyarság máriás hite oly erőteljesen verődött ki mindig, manapság mégis bizonyítékok után kell kutatnunk, hiszen középiskoláinknak még legkatolikusabbjai sem szólnak kimerítően erről. Pedig alig van a magyarság életében oly világnézet s alig van oly eszme, mely úgy végigkísérte volna és oly sajátosan magyar volna, mint épp a Boldogságos Szűznek hite és magyaros szolgálása. E hittel és szolgálással az ezeréves magyar nép valóban a Boldogasszony népének bizonyult.” (Dr. Bíró

Bertalan: Boldogasszony népe. Magyar Kultúra, 1938 október 5. XXV. évfolyam 19. sz.)

Forrás a magyarság ezeréves Mária-tiszteletéhez Nagyfalusy Lajos S. J.: Regnum Marianum. Szív kiadása, 1938. Bíró Bertalan idézett eredeti tanulmánya.

A kongregációs mozgalom a legrégebb magyar ifjúsági mozgalom.

Magyarországon is több mint 350 éves története van. 1585-ben Kolozsvárott már működik az első magyar diákkongregáció. Rövid időn belül az egész országban elterjed. A XVII. század elején diákkongregációkat találunk: Vágselylyén, Nagyszombatban, Homonnán, Győrött, Egerben, Székesfehérvárott, Pécsen.

A legnagyobb magyarok voltak a kongregációs mozgalom sorai között.

II. Rákóczi Ferenc, Esterházy Pál és Miklós, Koháry István, Prohászka Ottokár, Apponyi Albert és mások.

A Regnum Marianum eszméjével és célkitűzésével nem sértjük másvallásúak meggyőződését?

Nem! Mert mi nem akarunk rájuk kényszeríteni semmit. Amire az ország érdekében törekszünk, az a másvallásúaknak is javára válik. A magyar irredentát, a magyarság szociális és kulturális fejlődését, a kisebbségi kérdésnek szent-istváni szellemben való megoldását, a krisztusi elvek érvényesülését mint keresztényeknek, a protestánsoknak is kell akarniuk.

Miért fontos, hogy a legidősebb magyar célokat a Regnum Marianum eszméjéből vezessük le?

Mert ez megóv a tévedésektől.

Mert ez a legmodernebb magyar célokat a természetfölötti hivatástudat hitének és az ezeréves magyar öntudatnak az indítóokával támasztja alá.

Előbb magyar vagytok, csak aztán katolikus.
Tapasztalat szerint komolyan gondolkodó, okos magyar ember ezt a kijelentést még nem tette és nem tehetné. — Felelet helyett ellenkérdést intézünk ezen elv hangoztatóihoz: Mik előbb: becsületesek vagy magyarok? — Ha előbb magyarok a nélkül, hogy becsületesek lennének, a magyar érdekeket nem nagyon szolgálják, mert ezer éven keresztül az igazi magyarság becsületes emberekből állt. — Csak komolytalan, veszekedő emberek mások tudatlanságára építő fogása lehet, hogy lényegileg egybetartozó fogalmak közé akarjanak éket verni. — Mi mert magyarok, igazságot kereső és elfogadó emberek vagyunk, azért vagyunk katolikusok, és mert katolikusok vagyunk, azért szeretjük Krisztus parancsából is hazánkat, azért akarunk lenni: *a legjobb magyarok.*

II. A MK VISZONYA NEM KATOLIKUS EGYESÜLETEKHEZ, KATOLIKUS TÖMEGMOZGALMAKHOZ ÉS A KATOLIKUS AKCIÓHOZ

A MK-k nem akadályozzák-e más jó mozgalmak és egyesületek működését?

Nem, ellenkezőleg, segítik, mert tagjaikban komoly lelki életű, képzett és tevékeny vezetőket nyújtanak számukra.

Nem egy mozgalomban és egyesületben a legértékesebb tevékeny tagok között kongreganistákat fedezünk fel.

És nem egy mozgalom és egyesület a kongregációknak köszöni meglevő jó szellemét, esetleg megalakulását is.

A magyar középiskolák önképzőkörei tudvalevőleg a MK-k akadémiáiból fejlődtek ki. És egyik kiterjedt ifjúsági mozgalmunkról, a cserkészetről állapítják meg olyanok is, akiket éppen nem lehet elfogultságról vádolni a kongregációk mellett, hogy szellemükben és egyesületi

életük kiépítésében nagyon sokat köszönnek a MK-nak. „Ne felejtsük el, hogy a cserkészlet igazi gyökerei lenyúlnak a kongregáció bensőséges lelki életébe, honnét az egész mozgalom végeredményben kicsírázott.” (Schnattner Szigfrid O. S. B.: Tanárszem, diákszív. Korda, 49. l.)

A MK-knak milyen viszonyban kell élniök más jó mozgalmakkal és egyesületekkel?

Baráti, egymást segítő viszonyban. Ezt a MK apostoli céljának a megvalósítása is követeli.

Egy igazi MK engedheti-e, hogy másodrangú, alárendelt szerepe legyen más egyesületek és mozgalmak között?

Nem, mert ez katolikus elitjellegének a feláldozását jelentené. — A MK katolikus vezetőképző és regnummarianumi célját árulják el, akik túlzott engedékenységből lemondanak a MK virágzó életének az előfeltételéről: a gyűlések idejéről, helyéről, megnyilvánulási alkalmairól, apostoli munkaterületekről, a tagok munkájáról, idejéről, a kongregációba való értékes katolikusokról stb.

Lehet-e MK-t egy más egyesülettel, amelynek a kongreganisták mind tagjai, együtt úgy vezetni, hogy a kongregációnak ne legyen külön teljes tisztikara, ne legyenek kimondottan kongregációs tanácsülései és ne legyenek havonként legalább kétszer kizárólag kongregációs gyűlései?

Nem, mert ez a MK alapszabályaival és színvonalon álló külföldi kongregációs mozgalmak gyakorlatával nem egyeztethető össze és ez visszaélés a kongregáció nevével.

Milyen a MK viszonya a Katolikus Akcióhoz?

Mivel a Katolikus Akció a világi katolikusok szervezett cselekvése az Egyház irányítása mellett Krisztus országáért és csúcsszervezetben foglalja össze egy egyházmegye vagy az egész

ország katolikus működését, a MK célja és működése alapján a Katolikus Akció *értékes része*. És mivel a MK-k az Egyháztól jóváhagyott alapszabályaik szerint tevékeny világi apostolok nevelésére törekednek, a Katolikus Akció többi szervezetei, tömegmozgalmai számára nevelnek képzett világi apostolokat.

Félreismerik a Katolikus Akció lényegét, akik a meglevő és jól bevált katolikus egyesületek mellőzésével új, csak „Katolikus Akció” jelzésű egyesületeket és mozgalmakat szeretnének indítani. — A Katolikus Akció szellemének e téves megítélésére azok az országok adhattak alkalmat, amelyekben a katolikus szervezkedés a Katolikus Akció megjelenésekor el volt hanyagolva.

Milyen szerepet töltenek be a MK-k az ország Katolikus Akciójában?

A Katolikus Akció évi célkitűzéseit magukévá teszik, alkalmi megmozdulásaiban szerepet vállalnak és tömegmozgalmai számára képzett katolikus vezetőket nevelnek.

Külön könyvet lehetne arról írni, hogy az ország meglevő nagy tömegmozgalmai és a főváros új templomai mit köszönnek a kongreganistáknak. — A KALOT- és KIOE-mozgalmakat kongreganisták indították el. — Az 1938-ban rendezett budapesti eucharisztikus kongresszus rendezésében is jelentős részük volt a kongreganistáknak.

III. A MK ELITKÉPZŐ ESZKÖZEI

A MK katolikus elitképző neveléstanának melyek a sajátos eszközei?

1. A Signum Magnum, a Boldogságos Szűz tisztelete által a legnagyobb eszményt és kegyelmi erőket biztosítja tagjainak a kegyelmi és apostoli élethez.

2. Az egész életre szóló kongreganista fogá-

dalom által egyrészt a kegyelmi és apostoli életnek hivatási jelleget, tagjainak lovagi hivatás- és felelősségtudatot kölcsönöz, másrészt az Egyháznak katolikus akciójához nemcsak alkalmi, hanem intézményesen biztosított apostoli szervezetet nyújt.

3. Kegyelmi és apostoli célkitűzésének megfelelően alkalmazott elítelvével megadja a katolikus elitképzés előfeltételét.

4. Intézményesen és tervszerűen gondoskodik tagjainak kegyelmi és apostoli életre való kiképzéséről és a cselekvő katolikus életbe való gyakorlati bevezetéséről. — (A MK célja, szervezete, szakosztályi rendszere és történelme tiltakozik azon előítéllettel szemben, mintha csak elméleti kiképzésre szorítkoznák és nevelési rendszere nem volna cselekvő, életrevaló pedagógia.)

5. Monarchikus, arisztokratikus és demokratikus előnyöket egyesítő szervezetével biztosítja tagjainak önálló és ugyanakkor Egyháztól függő katolikus cselekvésre való nevelését.

6. Lelki és apostoli természetfölötti célkitűzése mellett számol tagjainak totális lélektani, tehát természetes (testi, társadalmi, szórakozási) igényeivel is.

A MK miért épp a Szűz Mária-tisztelet által akarja tagjait lelki és apostoli életre nevelni?

Azért, mert a lelki és apostoli élethez nagy, vonzó eszményre és kegyelmekre van szükségünk. A kegyelmi és apostoli életnek azonban legszebb, legvonzóbb lovagi eszménye 2000 év óta a Szepölötlen és a kegyelmeket hittanunk tanítása szerint Krisztus rendeléséből legkönnyebben a Kegyelemmel Teljes kegyelemkövetítő szerepe által biztosíthatjuk magunk számára.

Az egyháztörténelem és a mai katolikus mozgalmak kegyelmi áramlatainak a háttérében, dogmatikánkban és a kegyelmi élet lélektanában észre kell vennünk a sátántipró Szeplőtelennek a Szentháromság által elének állított Signum Magnumát.

Mint az egyháztörténelem legválságosabb korszakaiban Szent Bernátok, Szent Domonkosok és Szent Istvánok a Szűz Mária-tiszteletben fedezték fel mindig újra a katolikus erőnek és ugyanakkor a katolikus vezetőképzésnek a titkát, éppúgy látjuk a külföldi nagy katolikus mozgalmak áramlataiban, Mária-kongresszusaiban, amerikai arányú Mária-novénáiban ezt a nagy katolikus rádöbbenést, máriás ébredést. Nagy katolikus ifjúsági vezérek, mint egy Doncoeur kiáltják nyugaton százazrek felé: Megfeledkeztünk Máriánkról... kissé protestánsok lettünk... Azért van annyi neveletlen fenegyerek az Isten családjában, mert nem neveli és nevelheti őket az az Istenanya, akiről maga Isten mondta a világnak: *Fiú, ime a te Anyád...*

Ha hittanunk alapján a Szentháromság akaratából sátántipró, erős Asszonyinak, a kegyelemközvetítőnek *Signum Magnum*-ával kell a katolicizmusnak újra hódítani a földön, mert csak általa tudjuk *közelebbről* megismerni és követni Jézust, akkor e Boldogasszony-tiszteletnek — már lélektani alapon is — fokozott jelentősége van az ifjúság és főleg a vezetésre hivatott elit-ifjúság nevelésénél.

Amint a természetes nevelésnél lelenc- és árvaházak sohasem pótolhatják az édesanya szerepét, éppúgy a kegyelmi és apostoli életre való nevelésnél sem lehet nélkülözni a kegyelmek Anyjának és az apostolok Királynőjének a nevelését. — Liberális nevelésünk legjellegzetesebb ismertetőjele, hogy ezeréves máriás pedagógiánk dacára és új lovagi eszmények keresése mellett sem tudták felfedezni a Nagyasszony-tisztelet nemzetnevelői, lélektani és kegyelmi jelentőségét. Csak ilyen liberális szellemben alakulhattak újabban olyan „magyar” ifjúsági mozgalmak, amelyeknek hivatalos pedagógiájában a Nagyasszonynak még a nevét sem lehet felfedezni.

A kongregációk Mária-tiszteletének lélektani jelentőségét kiválóan igazolja Tóth Tihamérnak

Az ifjúság lelki gondozása c. munkájában írt tanulmánya. (Tóth Tihamér összegyűjtött munkái, 7. k. 173—177. l.)

A MK hogyan vezeti tagjait bensőséges Nagyasszony-tiszteletre?

1. Megismerteti Szűz Mária életét, jellemét, lelkiségét, főleg a Szentírás alapján.

2. Megismerteti az Istenanya különös szerepét a világ megváltásának nagy művében és a kegyelem mai rendjében. (Mariológia.)

3. Gyakorlatilag bevezeti tagjait Szűz Mária tiszteletébe: közös imákkal, énekekkel, zarándoklattal, rekollekciókkal, Szűz Máriáról mondott beszédekkel, elmélkedésekkel, máriás ünnepélyekkel.

4. Nagy lovagi elgondolással a tagok egész életét, kegyelmi és apostoli életét szentelteti a Nagyasszonynak és ezt vezérgondolatként vezeti végig az egész kongregációs kiképzésen. A MK vezetői azonban ne tévesszék szem elől Tóth Tihamér figyelmeztetését: „Nem akarjuk tagadni, hogy a fiúk elébe az ő sajátos lelki törekvéseiknek megfelelően állítani az Istenanya alakját, egyike a legnehezebb feladatoknak... Mindennek helyes beállítása sok elmélkedést igényel a vezetőtől...” — (Az ifjúság lelki gondozása, 178. l.)

A kongregáció egész életét átható máriás pedagógia alapgondolatát tökéletesen szemlélteti Emil Neubert S. M.: *Mon Idéal: Jésus, Fils de Marie* c. 157 oldalas munkája. (Editions Publiroc, Marseille, 1934.) — Német fordításban: Emil Neubert—Ladislaus Nagy: *Mein Ideal: Jesus, Mariens Sohn*. (Verlag Fahne Mariens, Wien IX/1.) Kongregációs kiképzésnél előadásokra, exhortációkra kiválóan használható.

A MK elitképzésének mi a legelső feltétele?

Hogy céljának megfelelően válogatott tagokat vegyen fel a soraiba. Ez elitelv szigorú érvé-

nyesítésével és elhanyagolásával áll vagy bukik a kongregáció.

A MK elitképzésének mi a célja?

I. Rendszeres, komoly lelki élet és apostoli lelkület ápolása.

II. Katolikus tudás biztosítása.

1. Katolikus világnézet elveinek az ismerete.

2. A mai élő katolicizmus magyarországi és világhelyzetének az ismerete.

III. Apostoli munkára való formai kiképzés. (Emberekkel való bánni tudás, meggyőzés, megnyerés... előadás, szónoklás, propaganda, szervezés.)

IV. Apostolkodás, a katolikus cselekvésre való vezetés.

A MK elitigényével nem hanyagolja el a tömegeket?

Nem, mert épp elit-tagjaival akar hatni a tömegre.

A kongreganisták mi által hatnak a tömegre?

Életük példájával, egyéni és szervezett kongregációs apostolkodásukkal és tömegmozgalmakban való vezetéssel.

A MK fogadalom által hány éves korában veszi fel a jelöltet tagjai sorába?

Lehetőleg csak 15 éves korában. A MK nagy és komoly céljának a megértése és egy egész életre való vállalása egyesek szerint legalább is a serdülőkor komolyságát kívánja.

Szabad-e olyan kongregációban a jelölteket fogadalomhoz engedni, ahol a végzett diákkongreganisták számára nincs megfelelő kongregáció és a távollevő tagokkal sem akarják a komoly kapcsolatot fenntartani?

Nem, mert a kongregációs fogadalmat és a MK egész életre szóló célkitűzését teszik ezzel komolytalanná.

Ajánlatos-e, hogy az ifjúsági kongregációk már 15 év előtt vegyenek fel jelölteket?

Igen, mert így jobban elő tudják őket készíteni a MK céljára és ezáltal megóvjuk őket más, lelki életre veszélyes vagy közönyös környezettől. — Ezért ajánlatos az alsós diákokat magába foglaló kiskongregációknak, a Nagyasszony Testőrgárdáknak a vezetése, melyekbe már 10 éves kortól kezdve vehetők fel a tagok.

A kiskongregációknak külön kiképzési anyaga és vezetési módszere van.

Lehet-e egy kongregációt jól vezetni, amelyben az alsós diákok közösen vannak a felsősökkel?

Nem, mert ez mind a kis, mind a nagy diákok komoly kongreganista kiképzését akadályozza.

A MK lelki életre való kiképzésének mi az anyaga?

1. A katolikus öntudatnak, természetfölötti gondolkodásnak és a hit szellemének az elmélyítése.

2. A lelki élet akadályainak és leküzdési módjának az ismertetése. (Kisértések forrása, célja, leküzdése. — Világos fogalom a halálos és bocsánatos bűnről, közeli és távoli bűnre vezető alkalomról. — A távoli bűnre vezető alkalmak megengedéséről. — Főhiba elleni küzdelemről. — Jó és rossz szellemek megkülönböztetéséről Loyolai Szent Ignác szabályai szerint. — Akaratnevelésről.)

3. A kegyelmi élet eszközeinek és ezek használatának az ismertetése. (Imádság, elmélkedés, rózsafüzér. — Tökéletes bánat. Szentgyónás, szentáldozás. Szentáldozási előkészület és hálaadás. Lelkiatya. Mísehallgatás. — Lelki olvasás. — Benső, egyéni Szűz Mária-tisztelet. — Jézus Szíve-tisztelet jelentősége, ígéretei, gyakorlatai.) Napirend. Lelki élet havi rendje.

4. A kongreganista kegyelmi életének a mi-kéntje a mindennapi életben. (Kötelességteljesítés, tanulás; szülőkkel, társakkal, barátokkal, leá-nyokkal szemben; szórakozásban; regényolvasás, mozi, színház, sport, tánc stb.)

5. Krisztusi erények gyakorlása. (Felebaráti szeretet, tisztaság, önmegtagadás, türelem, alá-zatosság, engedelmesség, igazságosság stb.)

6. Apostoli lelkület felébresztése és ápolása.

A MK lelki életre és apostoli lelkületre való nevelésének melyek az eszközei?

Kongregációs lelkigyakorlat, rekollekció, ki-képző nap. — A prézes előadásai, buzdító be-szédei. Irányított lelki olvasás. A prézes egyéni irányítása főleg a szokásos kongregációs beszámolókkal kapcsolatban. Közös kongreganista szentáldozások. Kongregációs ájtatosságok. Az akadémiai gyűlések lelki vonatkozású műsor-számai.

Miért van rendkívüli jelentősége a kongregá-cióban a komoly lelkigyakorlatnak és rekollek-ciónak?

Mert a kongregáció működésének legnagyobb akadálya a korszellem vallási közönyössége és evilági beállítottsága, amit legkönnyebben a lelki-gyakorlatok és rekollekciók természetfölötti ere-jével lehet ellensúlyozni.

A kongregációk lendületes működésének, vi-rágzásának egyik legfőbb akadálya a diákság vallási közönyössége. Csak természetes, hogy ahol még katolikus öntudat sincs és a kegyelmi életet gyakorlatilag nem értékelik, ott habár égető szükség van a kongregáció működésére, de közvetlen előfeltételei az elit katolikus moz-galomnak még nem állnak fenn. Azért nyílt szemmel látva az akadályokat, a kongregációk-nak ezen leglényegesebb, legeredetibb működé-sükre kell vállalkozniok: erősíteni kell soraikon belül a kegyelmi élet alapjait és a kongregáción

kívül is vállalkozni kell, hogy minél több fiút nyerjenek meg a krisztusi életnek.

Ha ezt a feladatot, a diákság lelki színvonalának emelését nem tudjuk teljesíteni, hiábavaló a kongregációk csak külsőséges és erőltetett apostoli cselekvése, hiábavaló a léleknélküli katolikus kiképzése.

De lehet-e reálisan arra vállalkozni, hogy a mai diákokban a vallási közömbösséget megszüntessük, kik mint mindig, ma is — a felnőtt társadalom vallási színvonalát követik?

Kell, hogy lehessen rá vállalkozni, ha a katolicizmus a mai nehézségekkel szemben nem jutott csödbe! — Látva a nehézségeket — nagyon kényelmes nevelői állásfoglalás, hogy alkalmazkodjunk a mai diákság evilági beállítottságához: csak játszunk velük, nyújtunk alkalmat szórakozásra, vonjuk el a rossztól és a nevelő személye által képviselt jó *esetleg* hatással lesz rája. Kétségkívül erre a környezetnyújtásra is szükség van, de a kegyelmi életnek *pozitív eszközökkel, tervszerű módszerekkel* is meg kell nyerni.

Melyek azok a pozitív eszközök, tervszerű módszerek, amelyekkel korunk közömbös diákságát is ki lehet mozdítani lanyhaságából, meg lehetne nyerni a tudatos kegyelmi életnek?

Tapasztalat szerint az igazi, zárt lelkigyakorlatok és mindaz a kegyelmi tervszerű ráhatás, ami legalább részben pótolni tudja ennek az eredményét.

A kongregáció szabályai is elismerik ezt, mikor a következőket ajánlják:

„Az említett rendes gyakorlatokon kívül tartanak a kongregációk más *rendkívülieket* is, mint: közös szentáldozást, Szent Ignác lelkigyakorlatait; üljék meg különös fénnel kongregációjuk pártfogóinak ünnepét.” (MK közös áhítatgyakorlatai, 7.)

„Lelkigyakorlatokat tartsanak évenként néhány napon át; fejezzék be azokat közös szent-

áldozással. A lelkigyakorlatok idejét, tartamát, napirendjét a kongregáció vezetője állapítsa meg a *körülmények tekintetbevételével*. Legalkalmasabb természetesen a nagybőjti idő. Leghatásosabbak az ú. n. zárt lelkigyakorlatok, amikor az ember elzárkózik a világtól, barátaitól, elszakad az életgondoktól. *Ha valamely kongregáció ilyen zárt lelkigyakorlatot nem tarthatna, sem az egész napot nem fordíthatná azokra, akkor ajánlatos, hogy hat napot szenteljen azoknak, naponként legalább két magábavonulással, t. i. reggel és este vagy estefelé, s ezt az időt töltsék a tagok főleg lelkiolvasással, elmélkedéssel, szentbeszéd meghallgatásával, misehallgatással, olvasóimádsággal, keresztúttal.*" (U. o.)

De legyünk őszinték! Meg lehet nyerni a mai diákságot is komoly, zárt lelkigyakorlatoknak, rekollekcióknak, lelki napnak? És ha igen, úgy nem túlzás és nem erőltetett-e ez? Megfelel fiatalos, egészséges természetüknek?

A tapasztalat mutatja, hogy meg lehet nyerni őket. Persze csak akkor, ha a vezetőik saját előítéletükkel nem gátolják ebben.

Hogy az ilyen zárt lelkigyakorlat lényegében mennyire nem túlzás, igazolja az ifjúsági lélektan szerint épp ebben a korban sokszor elemi erővel feltörő világnézeti kutatás, egységkeresés és javulás, reform, megváltás utáni vágy. Lélektanilag is helytelenül ítélik meg a mai ifjúságot, ha azt hiszik, hogy felületeességük, könnyelműségük, látszólagos lelki igénytelenségük kimeríti egész lelki tartalmukat. Sokszor éppen ezek a jelenségek takarják a legsikoltóbb lelki és világnézeti igényeket...

Nem kellene-e épp ezt a különös alkalmat, a lélektani erőknak ezt a mély szántását, kemény ugart porrá kavarázó alkalmat felhasználni arra, hogy a kegyelem magvát elszórjuk és a természetfölötti esőket megindítsuk a vallásilag közönyös ifjúság lelkében?

Itt a mai kongregációkra céljuk és történel-

mük alapján fontos hivatás vár. Annál inkább, mert sajnos, az iskolai lelkigyakorlatokat nem értékelik és nem is használják ki elég komolyan és hozzáértéssel.

Természetesen amikor a diákkongregációk egyik legfőbb megnyilvánulását a zárt lelkigyakorlatok, rekollekciók végzésében és rendezésében látjuk, feltételezzük a *diáklélektan* tekintetbevételét. Minden ifjúsági zárt lelkigyakorlatban gondoskodni kellene a fizikai erők és lelki feszültségek levezetéséről, szabadtéri játékkal, sporttal, hogy annál összeszedettebben foglalkozhassanak utána lelkükkel.

Mennyit segíthetne a diákság lelki helyzetén egy külön erre a célra berendezett diáklelkigyakorlatos ház? Azonban nem pótolhatnák-e ezt megfelelő helyeken, hegyek között kölcsönként, kibérelt villák, menedékházak, épületek? A komoly, zárt lelkigyakorlat lelki tartalmának rendkívüliségét nem fokozhatná-e ez a külső romantika, amit már a régi remetek és szerzetesrendek is felhasználtak?!

E diáklélektani szempontok tekintetbevétele ajánlja, hogy a rekollekciókat, lelki napokat túrával, kirándulással is összekössük. A kiránduló csoport, amely már lelki kirándulásra készült fel, egy magányos hegytetőn, forrásnál vagy völgykatlanban háromszor-négyszer elmélkedésre áll meg. Utána 15—20 percig csendes gondolkozásban folytatják a túrát. Közben egy kolostorban vagy plébánián szentgyónásukat is elvégezhetik, hacsak a reggeli közös szentáldozást nem végezték már itt.

Erőltetettnek látszik ez az elgondolás? Elismerjük, hogy ha minden kirándulást, túrát így akarnánk rendezni, céltalan volna. De ha a fiúk ezért jönnek, a túra csak keret, mint külföldi példa is igazolja, helyes vezetés mellett célra-vezető.

De a legfontosabb mégis csak: a helyes vezetés. Amely tud alkalmazkodni a körülmények-

hez, hangulathoz és ugyanakkor nem engedi el-
siklani a lényegét.

Minden kongregáció rendezzen zárt kongre-
ganista lelkigyakorlatot vagy ha ez nem lehet-
séges, lelki napot! Később erre nemkongrega-
nistákat is toborozhatunk.

A kongregációnak ez a legidősebb, leg-
eredményesebb apostolkodási területe. Ezáltal
biztosíthatják legkönnyebben kongregációjuk éle-
tének benső lendületét, virágzását.

*A MK katolikus világnézeti, szellemi kikép-
zésének mi lehet az anyaga?*

A) Katolikus világnézet elveinek az ismerete:

1. Pápai körlevelek, regnummarianumi eszme
tartalma. (Első év.)

2. A katolikus dogmatika egységes, össze-
függő áttekintése. Mariológia. Rudloff—Kolos:
Rövid dogmatika. (Második év.)

3. Katolikus erkölcstan egységes áttekintése.
(Müller L.: Tízparancsolat.) (Harmadik év.)

4. Keresztény bölcsélet fontosabb elvei. (Ne-
gyedik év.)

A világnézeti kiképzés anyagát képezheti
ezek helyett az iskolai hittananyag elmélyítése.

*B) A mai élő katolicizmus helyzetének az
ismerete:*

1. Katolikusok és katolikus elvek a mai Ma-
gyarországon: közéletben, magasabb állásokban,
politikai pártokban, gazdasági életben, sajtóban,
irodalomban, rádióban, film- és színházi életben,
iskolákban, egyetemeken, ifjúsági mozgalmakban.
(Statisztikai adatok gyűjtése, feldolgozása.) —
(Első év.)

2. Más világnézetek és vallások tanítása és
helyzete ma Magyarországon: lutheranizmus,
kálvinizmus, görög keletiek. liberalizmus, kom-
munizmus, újpogányság. — Ezek szervezetei,
mozgalmi. (Második év.)

3. Katolikus mozgalmak, intézmények és ve-
zető egyéniségek ma Magyarországon és a vilá-

gon: A. C., Szívgyárdák, KALOT, KALASZ, KIOE, Orvosok Szent Lukács Szövetsége, Hivatásszervezet, Emericana, szerzetesrendjeink, központi karitás, Népfőiskola... Világviszonylatban: katolikus egyetemek, tudósok, JOC, Kolumbus-lovagok stb.... (Harmadik év.)

4. Missziós és úniós törekvések. (Negyedik év.)

A MK mi által biztosítja tagjai katolikus világnézeti kiképzését?

A prézes előadásai, a megfelelően irányított akadémiai és szakosztályi gyűlések által és a szükségletek szerint évenként többször rendezett kongregációs „kiképző napok” által.

A katolicizmus mai helyzetének az ismertetését szolgálhatják az ismertető előadásokon kívül a *megfigyelési, felderítési* feladatok (sajtó, szociális helyzet, hitélet kérdéseivel kapcsolatban) és ilyen célú *tanulmányi kirándulások*. (Pl. karitás, missziós kiállítás megtekintése; nagy katolikus megnyilvánulásokon való részvétel; katolikus intézmények, iskolák, apátságok, képtárak, múzeumok, könyvtárak, lelkigyakorlatos házak, nyomdák stb. megtekintése; katolikus filmek, színdarabok megnézése, ilyen hangversenyeken való részvétel; nyomortanyák, szegénynegyedek, szegényházak, menedékhelyek, kórházak, gyárak megfelelő vezetés mellett való látogatása. A katolicizmus mai helyzetét *szemléltethetjük*: fényképgyűjteményekkel (katolikus tudósok, feltalálók, sportbajnokok, nemzeti nagyságok, művészek, írók; intézmények, épületek; művészi alkotások stb.), grafikonokkal, szemléltető képekkel, statisztikákkal.

Mivel igazoljuk a MK eredeti és nemcsak újonnan vállalt katolikus cselekvő, apostoli hivatását?

1. Eredeti szabályaival és közel 400 éves történelmével.

A MK szabályai a következő módon írják elő a kongreganisták apostolkodását:

„Minthogy a Mária-kongregáció főcélja, hogy tagjait lehetőleg magas életszentségre vezesse és azok révén a lelkek üdve érdekében *minél több kívülállóra is hasson*, azért különböző eszközökkel ápolnia kell a tagok vallásosságát s rá kell őket nevelnie arra, hogy a tevékeny szeretetet felebarátjaikkal szemben gyakorolják. Ily szeretetszolgálatok akár a hittanítás, akár a betegek vagy rabok látogatása stb., — amikre a régi kongregációk nagy buzgalommal adták rá magukat — akár egyéb oly cselekedetek, melyek korunk követelményeinek s a helyi szükségleteknek leginkább megfelelnek.” (12. szabály.)

„Hogy e szolgálatok gyakorlásánál minél célszerűbben járjanak el, ajánlatos a tagok számára és tehetségéhez mérten külön szakosztályok felállítása, melyek külön sajátos szervezettel bírnak, de a kongregáció fővezetőségének alá vannak rendelve.” (13. szabály.)

„Minthogy a kongregáció természetének — mint ezt a harmadik szakaszban láttuk — megelőlegező külön *szakosztályok* alakítása a tagok lelki életének előmozdítására, apostoli buzgóságuk és keresztény felebaráti szeretetük gyakorlására, azért nagyon kívánatos, sőt a körülményekhez képest esetleg kötelezőleg elő is írható, hogy valamennyi tag e szakosztályok valamelyikében tevékeny részt vegyen.” (42. szabály.)

„Törekedjék mindenki buzgalmát *magánúton* is — amennyire teheti — érvényesíteni, mint például az irgalmasság testi és lelki cselekedeteivel és különösen azzal, hogy a kongregáció felé egyengesse mindazoknak útját, akiket arra alkalmasnak tart; mert ezáltal mindenki valóságos apostola lesz Isten dicsőségének és szentséges Szüzanyjának.” (43. szabály.)

2. A MK 400 éves történelmével. A kölni diákkongregáció közel 400 évvel ezelőtt, közvetlenül a római legelső kongregáció után alakult

és így apostoli működésének történelmi szempontból különös jelentősége van, mert az első kongregációk eredeti szellemét tükrözi felénk.

A *kölni ifjúsági kongregáció* első szabályának 7. pontja így szól: „Hogy a tagokat serkentsük a felebaráti szeretet állandó gyakorlására, számoljanak be minden hét végén a prefektusnak, miben voltak felebarátjuk épülésére, segítségére, felvilágosítására.” Ilyen beszámolókból ismerjük meg az alábbi adatokat. Egyes fiúk rávették szüleiket, hogy betegségükben felvegyék a szentségeket. Sokan elérték, hogy a család bevezette a rendszeres asztali imát. Gondoskodtak a rendről a templomban. Egyeseket leszoktattak az esküdözésről és káromkodásról. Egy házasságtörőt megtérítettek. Sok embert rávettek a húsvéti kötelességek elvégzésére. Egy fiú elérte, hogy valamilyen ünnepélnyel kapcsolatban hagyják el a kevésbbé erkölcsös táncokat.

1580-ban 12 eretneket visszatérítettek. 120 eretnek-könyvet elégettek. Két kongreganista, aki 1577-ben doktorált, olyan nagy hatással volt a falubeli emberekre, hogy azok visszatértek az Egyházba. Érvelésükkel annyira sarokba szorították a helység lelkészét, hogy az feleletért a szomszédos falu superintendenséhez utasította őket. Mikor pedig a superintendenshez is elmentek, az elmenekült előlük. Így elérték, hogy azok a hívek, akik a superintendens hatáskörébe tartoztak, húsvétkor csak egy szín alatt áldoztak. (Lásd. Kettenmeyer S. J.: Die Anfänge der Marianischen Sodalität in Köln 1576—1586. c. művét.)

Nem kevésbbé beszédes a következő adatok csoportja, amelyet dr. H. Büsching: Die Jugendpflege der Ges. Jesu in Köln in den Jahren 1576—1586. c. művéből veszünk.

1579-ben a kongreganisták 120 eretnek-könyvet kerítettek kézre és égettek el.

Iskolakerülőket komoly tanulásra hívtak. Szegény diákok lakásáról gondoskodtak, sőt

sokszor saját lakásukat osztották meg velük. Még a legkisebbek is találtak tevékenységük kielégítésére teret. Titokban kitisztították társaik cipőjét, megvetették ágyukat és pótolták a nagyobbak mulasztásait. Egy diákot, aki szüleiivel szemben neveletlenül viselkedett, a kongreganisták változtattak meg.

Több diák lakásán tisztességtelen kép volt felfüggesztve. Szóltak a lakástulajdonosnak, távolítsa el a képeket. Az nem volt hajlandó, erre éjjel felkeltek és maguk semmisítették meg azokat.

Sokszor oktatták szállásadójukat és rávették vallási kötelességei gyakorlására. Nem feledkeztek meg a szegény, elhanyagolt hajómunkásokról sem. Szabadidejükben maguk köré gyűjtve foglalkoztak velük és tanították őket. Erre a célra később a templomokat használták fel.

Leginkább azonban a maguk körében működtek s olyan hibák ellen küzdöttek, amelyek a diákság körében terjedtek el. Így a kényelemszeretet, a fennhéjázó viselkedés, kötelességmulasztás ellen. Fegyverük elsősorban a jó példa. Azonban mindenütt jókedvűek, szeretik az éneket, a zenét, az ünnepélyeket és szín-előadásokat. Jellemzőjük a szoros összetartás: ápolják betegeiket, segítik szegényeiket és még halottaikról sem feledkeznek el.

A MK formai vezetőképzésének mi az anyaga?

1. Másokkal való helyes, megnyerő érintkezés.

2. Mások meggyőzésének, megnyerésének és a helyes vitatkozásnak a módja. (Lélektani és logikai szempontok.)

3. Megfelelő fellépés, előadás, elbeszélés (kisebbek között mesélés), szavalás, színdarabban való szereplés, szónoklás.

4. Propaganda és szervezés.

A MK formai vezetőképzésének melyek az eszközei?

1. **Elméleti kiképzés.** (Források: Lantos-Kiss Antal: Vezérférfiúság. Főleg 153—175. l. Bog-nár Elek: A szónoklás és előadás művészete. Da le Carnegie: Wie man Freunde gewinnt? H. A. Overstreet: Einfluss gewinnen. — Vitához a logika idevágó szabályai.)

2. **Gyakorlati szemléltetés.** Hogyan kell fellépni, mást meggyőzni, vitában védeni, támadni, előadni, felolvasni, elbeszélni, mesélni, szónoklásnál kiejteni, hangot színeezni, taglejtéseket és arcjátékot alakítani. Hogyan kell hangulatot, közvéleményt alakítani, propagandát kifejteni, felírást, plakátot, plakátujságot készíteni, szervezni.

3. **Gyakoroltatás.** Az akadémiai és szakosztályi gyűléseknek a katolikus szellemi kiképzésen kívül egyik főcéljuk, hogy a tagokat rávezessük a helyes és sikeres fellépésre. Ezért kell tudatosan törekedni, hogy még az elvontabb kiképzési anyagot is érdekes, eleven párbeszédekben, páros vitákban, előadásokban, szónoklatokban dolgoztassuk fel.

4. **Versenyek. Vizsgáztatás.** A MK tagjai formai kiképzését egyénenként is figyeli és irányítja (törzslapok). Ez az egyéni irányítás azonban csak az egyesek értékének és komoly törekvésének az arányában, a letett szakosztályi vizsgák fokozatainak megfelelően ajánlatos.

A MK mikor adja meg tagjainak a formai vezetőképzést?

Rendes és esetleg szakosztályi gyűléseken, továbbá kiképző napokon.

Ebbe a formai kiképzésbe megfelelő szakembereket is bevonhatunk, tanárokat, kiváló szavalókat, szónokokat, színészeket, rajzolókat, szervezőket.

Miáltal vezeti be a MK tagjait tervszerű, szervezett apostolkodásba?

Az egyes szakosztályok és az egész kongregáció apostoli akcióival. A MK időszakonként más és más apostolkodási területekre irányítja tagjainak a figyelmét és gyakorlatilag kidolgozott terv szerint állítja tagjait feladatok elé. (Pl. sajtó, nagykilenced, gyakori szentáldozás szervezése; harc az erkölcstelen beszéd, káromkodás ellen; hitvédelmi, kiváló katolikus és más könyvek köröztetése stb.) Az egyes szakosztályok vagy az egész kongregáció cselekvési együttesének kell az új tagokat az apostolkodás eleve életébe bekapcsolni.

A MK sajátos szervezete miáltal segíti elő tagjainak katolikus vezetőképzsét?

Azáltal, hogy a kongregáció működésében a prézes mellett, főleg a tisztikar működése által maguknak a tagoknak is tevékeny szerepet juttat.

A MK azáltal, hogy egyrészt a megfelelő jogkörrel felruházott prézest teszi felelőssé a kongregáció működéséért, másrészt pedig a tagoktól is kíván kezdeményezést, helyes önállóságot és cselekvést: a Katolikus Akció kiváló iskolája.

Ezért a MK nem fejtheti ki vezetőképző hivatását ott, ahol a tisztikar és tanács szerepe nem érvényesül.

Megvalósíthatja-e egy kongregáció katolikus vezetőképző feladatát, amelyben nincs baráti, családi, közösségi szellem?

Nem, mert a közösségi szellem az egészséges, természetes nevelésnek előfeltétele, amelyről a MK sem mondhat le.

Történelmileg igazolható-e, hogy a közösségi szellem ápolása a MK katolikus elitképzésének egyik lényeges feltétele?

Igen, mert a MK testvéri szeretetről szóló

szabálya és a világ legelső, több mint 350 év előtti diákkongregációjának az élete igazolja.

A kongregáció nagy, komoly célját nem akarná ösztöntén elérni, ha a *lelkiségnek*, az istenszeretetnek *igazoló ismertetőjelét*, az igazi, vonzó felebaráti szeretetet nem akarná elsősorban saját keretében, a tagok között éreztetni, gyakorolni.

Ezért írja elő szabályként is: „Testvéri vonzódással és keresztény szeretettel viseltessenek egymással szemben és gyakran imádkozzanak Istenhez, a mi Urunkhoz az egész kongregáció és minden kongreganista, főleg a betegek ügyeiért.” (45. sz.)

E megértő, egymás iránt érdeklődő, közvetlen családi szellem nélkül a kongregáció lelki nevelése könnyen válhatnék egyoldalúvá, túlzottá.

De nélküle annak a veszélynek is kitenné magát a kongregáció, hogy legéltrevalóbb, legégszégesebb lelkületű tagjai más, melegebb, derűsebb környezetben keresnék állandóbb környezetüket és a kongregáció számukra csak a fegyelmezést követelő lelki életnek lenne unalmas, csak önmegtagadásból látogatott iskolája.

Hogy a kongregáció mily magától értetődően igyekezett mindig ezt az igazi, fiús, természetes hangulatot a kongregációban biztosítani, igazolja a világ legelső diákkongregációjának, a P. Leunis által alapított római kongregációnak a története is. E kongregáció szokásai és szabályai között az ismert vallásos irányelvek mellett a következőket olvashatjuk: A vasárnap délutáni kongregációs akadémiák és litánia után „*menjenek közösen sétára valamilyen helyre, ahol a prefektus is jelen lesz*, amint a prézes elrendelte... A lelki beszélgetéseknél legyenek mindnyájan készek azt előhozni, ami eszükbe jut, valahányszor a prézes vagy prefektus őket erre felszólítaná... Ha egy kongreganista valamilyen útra indul, ezt jelentse be a prézesének és a prefektusnak és kérjen kongreganista iga-

zolványt, hogy a többi kongregációk, ahová kerül, segítségére legyenek... És ajánlatos, hogy itt-ott hallasson is magáról... Hétköznapi iskolai szünetnapokon mindnyájan a meghatározott órára jöjjenek össze és innen a litánia elimádkozása után együtt menjenek egy megfelelő helyre játszani, szórakozni és mindenki hozza magával az ehhez szükséges felszereléseket... Senki se játsszék pénzre a prézes engedélye nélkül. És ne játsszanak (durva) birkózó játékokat, hanem labda- és ütőjátékokat vagy piasztrelle-t vagy labdarúgót (futballt) vagy dobójátékot vagy más mozgási játékokat... A játék két vagy három óráig tartson évszakok szerint... Azok, akik a jelzett napokon nem jöhetnek kongregációba vagy játékra, előzőleg értesítsék a prézest vagy prefektust és a távolmaradás okát nyilvánosan tegyék közzé, hogy mindenki tudja, miért maradt el az illető... Játék közben szerényen viselkedjenek és mutassák meg ennél a cselekménynél is, hogy Mária igazi fiai..." (Sodalenkorrespondenz für marianische Kongregationen, 2. Jahrgang, 1896, „Die Anfänge der Congregatio Prima Primaria in Rom“, von Alois Kroesz S. J., 62., 76., 89. l.)

Ezekből a sorokból világosan következtethetünk a kongregáció fiús, baráti közösségére, amelyet már 400 évvel ezelőtt sem kellett más mozgalomtól eltanulnia.

Hogy a tagok a kongregációban egymást közelebbről megismerhessék és segíthessék, szinte nélkülözhetetlen a *Kongregáció-Otthon*, amelyet ízlésüknek, szakosztályi munkájuknak megfelelően maguk rendeznek be. A kiskongregáció számára azonban még szükségesebb a játszótér. Természetesen legmegfelelőbb lenne, ha — külföldi példák szerint — diákkongregációs házakat lehetne nyitni: olvasó- és játékkeremmel, könyvtárral, színteremmel, tanulószobákkal... Az erdőségek, tavak mellé épített külföldi kon-

gregációs Vakációi Otthonok szintén régi hiányoknak a megszüntetését sürgetik.

Az ifjúsági lélektan szerint a kirándulások, túrák, játékok, vakációi nyaralások közös elményei a legalkalmasabb eszközök a családi szellem, az összetartás érzésének a kialakítására. Azért az igazi kongregáció külső kényszer nélkül sohasem mondhat le ezekről. Lelki elit-nevelésének biztosítása végett minden alkalmat felhasznál, hogy egy Mikulás- vagy karácsonyest hangulatával, sí- vagy vizitúrával, ping-pong- és sakkmérkőzésekkel a fiúkat egybekovácsolja.

Ez a cél lebeg a szeme előtt, mikor sürgeti a közös diákkongreganista jelvény viselését, legalább a kongregációban; mikor főleg a kisebbek számára lehetővé teszi az egyforma, izléses kongreganista nyakkendő, kongreganista öv és kongreganista ruha viselését.

És egy kongregáció keretein túl a többi kongregációk tagjaival keresik a kongreganisták a testvéri kapcsolatot, összetartást, mikor egymással leveleznek, vezetői kurzusokon, kongregációs napokon találkoznak, mikor hosszabb túrákon egymást kölcsönösen meglátogatják és segítik, mikor közös magisztrátusi gyűlésekre jönnek össze, mikor öntudatosan olvassák és támogatják közös mozgalmi lapjukat...

Azonban ez a családi szellem és összetartás csak akkor szolgálja a kongregáció célját, csak akkor különbözik más sport- és turista-klubok jellegétől, ha a természetfölötti, lelkeket értékelő krisztusi szeretet s nemcsak önző szórakozási és sportigény vagy különösképen klikkeket alkotó rokonszenv az indítóoka. Ha — mint a szabály előírja — „egymást mindnyájan őszintén és igazán szeretik és arra törekednek, hogy a békét és testvéri egységet megőrizték és mindennap előhaladjanak a keresztény érényekben”.

Helyes-e, ha a MK elitképzési feladata érdekében a tagok között a nemes verseny szellemét ápolja?

Igen, mert ez elevenséget visz be a kongregáció életébe és a tagok érdeklődését felkelti, képességeit, értékeit megismerteti.

Miáltal biztosíthatjuk a versenyi szellem homolyságát és megbecsülését a kongregációban?

Azáltal, hogy a győztesek eredményeit a tagok gondolkozásának és ízlésének megfelelően elismerjük és a kongregáció vezetőinek a választásánál és kinevezésénél tekintetbe vesszük.

Fontos-e a MK-ban a prézes egyéni foglalkozása az egyes tagokkal?

Igen, mert végeredményben a prézes irányítja a kongreganisták elitképzését, ami egyéni vezetés nélkül nem lehetséges.

Ezért fontos, hogy a prézes időközönként, legalább negyedévenként alkalmat nyújtson a vele való beszélgetésre, hogy közelebbről megismerhesse a kongreganistákat és őket kongreganista életükben segíthesse.

Habár ez az egyéni prézesi vezetés még nem jelent lelki vezetést, — a lelkiatya választása minden kongreganistának legegységibb joga — mégis a prézesnek éreztetnie kell kongreganistáival, hogy bizalmukkal nem élhet vissza mint a kongregáció hivatalos vezetője sem. Vagyis a prézesnek nemcsak a kongregáció színvonaláért örökös vezetőnek kell lennie, hanem atyai barát-nak is, aki kongregációjának külső fegyelmen túl elsősorban kongreganistáinak lelki javát tartja szem előtt.

A prézesi beszélgetés tárgya azon 5 pont körül foroghat, amelyek szerint a kongregáció hivatalosan is beszámolót szokott kívánni tagjaitól. (L.

(Hogyan érzi magát a kongregációban? — Melyek a kifogásai, tanácsai? — Hogyan van

az iskolában, otthon? — Melyek az olvasmányai, lelki könyvei? — Minek készül? — Hogy megy a szakosztályi munka? — Hogyan vezeti a Kongreganista Naplóját?)

IV. ELŐÍTÉLETEK A MK-VÁL SZEMBEN

A Mária-kongregáció ma már idejétmúlt mozgalom.

Miért? Csak azért, mert régi, mert már közel 400 éves multa, komoly történészek által is elismert eredményekre tekinthet vissza? Ezen a címen a katolikus Egyház és Magyarország is idejétmúlt. Mert ezek is régiek.

Vagy talán van valami kifogásolnivaló a kongregációban? Micsoda: célja, eszközei vagy szervezete? Célja: „Nagyasszonynak szentelt kegyelmi és apostoli élet” lényegében az evangéliumból van véve. — Eszközei: egyenkint mind felfedezhetők az Egyház aszkézisében. Szervezetét pedig hozzáértő emberek ma is csodálják.

A mai embereket és főleg az ifjúságot a technika, sport, testkultúra érdeklik és nem a lelki-ség, vallásosság, ezért kár a komoly lelkiségre nevelő MK-kkal próbálkozni.

Éppen azért, mert a mai ifjúság nagyrészt az evilági, anyagi kultúrára és életstílusra van beállítva, különösen szükség van azokra a MK-kra, melyek az örökké időszerű krisztusi világnézetet és életstílust viszik be az emberek lelkébe. Gyáva megtagadása Krisztus megalkuvást nem tűrő világhódító kereszténységének, amikor túlzott „tapintatból” és „valóságérzéssel” csak „észrevétlenül”, „alkalmilag”, lefokozott igényekkel akarjuk a mai emberek lelki éhínségét kielégíteni.

Másrészt felületesen ismerik a mai embereket és ifjúságot, ha kétségbevonnak náluk minden komolyabb lelki igényt. Tapasztalat szerint

sokszor éppen ez a látszólag alkalmazkodó, lefokozott igényű vallási közeledés jelent számukra csalódást. — A mai emberek lelki igényét eléggé igazolhatják a felburjánzó szekták, spiritizista, okkultista és oxfordista összejövételek: Nem is sejtik a mai ifjúság lelki problémáit, akik csak felületes benyomások, divatos jelszavak szerint akarják megítélni és eleve kizárják, hogy az általános ifjúsági lélektan szerint épp benne ne törjön ki elemi erővel eszményi célok és lelkiség utáni vágy.

Ha valamikor, akkor éppen ma, a végletek korában és az ifjúság között van jelentősége Krisztus egész és nyíltan hirdetett kereszténységének.

Az életre való katolikus nevelés nemcsak elméleti kiképzést kíván, hanem gyakorlati megvalósítást is. — A krisztusi nevelésnek elsősorban az erények gyakorlására, jócselekedetekre kell irányulnia és nemcsak tilalmakra, a rossz kerülésére. — Sajnos, a MK, mint minden régi nevelői rendszer, csak elméleti és tiltó, negatív nevelésre irányul.

Megdöböntő az a felelőtlen gátlásnélküliség, amellyel hasonló kijelentések katolikus nevelők ajkáról is elhangozhatnak. Csak modern, liberális pedagógiai rendszereink és azok képviselőinek elfogult bámulata és a katolicizmus 2000 éves pedagógiai teljesítményeinek, szerzetesrendjeink nevelői munkájának, Nérei Szent Fülöpök, Bosco Szent Jánosok nevelésének a nemismerése és a kongregációs pedagógiában való meglepő tájékozatlanság teszi érthetővé ezeket az ellenvetéseket. — Aki csak egyszer olvasta is el a MK alapszabályait, csak valamit hallott a kongregációk történetében az erények, a jócselekedetek gyakorlásának és az apostolkodásnak a jelentőségéről és egyetlen igazi, eleven kongregációt látott, az fogalmat alkothatott a MK gyakorlati, életbe átvitt és pozitív jelentőségéről.

Az egészséges nevelésnek az egész emberre, testére és lelkére egyaránt kell irányulnia és nem szorítkozhatik egyoldalúan csak a lélekre. Mivel a kongregáció célkitűzése alapján csak a lélekkel törődik és célkitűzése, valamint hagyományai alapján csak ezzel törődhetik, a tökéletesebb, totális célkitűzésű nevelői rendszerek között — főleg ifjúsági viszonylatban — csak másodrangú szerepre vállalkozhatik.

Tény, hogy a MK nevelésének főcélja a lelki, világnézeti nevelés, amit hasonló krisztusi fogalmazásban alig találhatunk meg más mai nevelői rendszerekben. Azonban ez a lelki nevelés lényegében már az egész emberre irányul, amint a lélek minden emberi megnyilvánulásnak az alapja, rúgója és ezért minden mégoly hangosan hirdetett totális nevelés a valóságban csak egyoldalú nevelés maradhat, ha nem hangsúlyozza ki *első helyen* a lélek krisztusi alapon való nevelését. A mai totális nevelői rendszerekben komoly nevelők szomorúan tapasztalják a kimondottan krisztusi lelki nevelés másodrangúságának kétes értékű eredményeit.

Amikor a MK pedagógiája vállalja a kimondottan katolikus lelki nevelés elsőrendűségének a hirdetését, ugyanakkor tiltakozik azon részben célzatos, részben felelőtlen tájékoztatatlansággal magyarázható beállítás ellen, amely szerint a MK pedagógiájából és történetéből főleg az ifjúsági kongregációkban hiányoznék az *egész ember* nevelése, a közösségi szellemnek, helyes testkultúrának, természetes életnek, természet-szeretetnek az ápolása. Egyes újabban elkorcsosult kongregációk életéből nem lehet a MK pedagógiáját és 400 éves történetét megcáfolni.

A MK, mint egy pedagógiai szaktekintélyünk nemzetnevelésről írt munkájában írja, a felekezeti elkülönülés válaszfalait húzza az iskola diáksága közé.

Habár a MK által ápolat katolikus öntudattal

alig egyeztethető össze az a liberális-szabadkőműves vallási közönyösség, amely egy állítólagos „felekezeti egység és béke” érdekében a megalkuvást nem tűrő katolikus elvek feláldozását is megkívánná, egy igazi kongregáció tagjai éppen apostoli céljuk érdekében kell, hogy a másvallásúakkal szemben tanúsított viselkedésükkel, példájukkal, tapintatos türelmükkel hirdessék a katolikus vallás szépségét, lélekformáló erejét. Ha valakiknek, a kongreganistáknak kell tudniok, hogy hitvitákkal sohasem lehetett vallási egységet előmozdítani és a katolikus vallást vonzóvá tenni.

Apponyi Albert gróf, aki maga is kongreganista volt, a képviselőház 1911 május 27-i ülésén a következőkép felelt meg a vádra, hogy a MK elkülönülést szül az ifjúság körében:

„Tisztelt képviselőtársam talán azt fogja mondani, hogy éppen ebből a szempontból kelt ki a Mária-kongregációk ellen, mert az ifjúság körében más egyesületet, mint azt, melynek mindenki tagja lehet, bármi legyen az ő vallása, nem akar ismerni. Hát ez igen szépen hangzik és akik két percnyi időt sem vesznek maguknak, hogy gondolkozzanak róla, ezt meg is tapsolták.

De ha ez állana, akkor el kellene törölni az összes egyházakat és összes felekezeteket, mert az a tény megvan, hogy vallási tekintetben az ifjúság meg van osztva, vallási tekintetben különböző egyházakhoz, különböző felekezetekhez tartozik. Ez történelmi tény, melyet meg nem másíthatunk, sem úgy nem, hogy megint egy vallást teszünk uralkodóvá, mert mint Tisza István barátom mondotta, a közép-korba visszamenni nem lehet és senki sem akar, sem úgy nem, hogy valamennyi vallásból valami színtelen és vértelen kotyvalékot szűrve össze, képviselőházi többségi határozattal állapítsuk meg, hogy mi legyen minden magyar embernek közös vallása.

Ez a felekezeti megoszlás történelmi tény, amely nem szabad, hogy arra indítson minket, hogy az egyes egyházakban a nyílt benső hitélet mélyítését megakadályozzuk azzal az ürüggyel, hogy egyébként ellentéteket támasztunk, mert ha ezt tennők, akkor mi a nemzet erkölcsi élet-erejének egyik rúgóját bénítanók meg, azoknak az ellenhatásoknak az egyikét, mégpedig egy igen hatalmasat, amelyek a minden ember lelkében bennlévő destruktív erőnek ellene működnek és a nemzetet megtámadó destruktív erő ellen is szolgálnak. Ellenkezőleg, arról kell gondoskodnunk, hogy ezek a különböző vallási meggyőződések a maguk teljes etikai tartalmát érvényesítve, egymást tiszteljék, egymás *íránt türelemmel legyenek, egymásnak törvény által biztosított egyenjogúságát elismerjék* és senki-nek buzgósa a másinak megtámadására ne vezessen." (Élénk helyeslés jobb- és balfelől.)

Ma, mikor tömegek pártolnak el az Egyháztól, nem kis elitcsoporthoz kiképzésével kell törődni, hanem tömegmozgalmak kellene.

Igen, tömegmozgalom kell. — De mert eredményt felmutató, szakértő tömegvezetők szerint katolikus tömeg nincs katolikus elit, szellemileg és főleg lelkileg képzett vezetőség nélkül, azért *előbb* katolikus elitképzésről kell gondoskodni!

Szomorú tapasztalatok jelzik és fogják még jelezni azon katolikus tömegmozgalmak ország-útját, amelyeken nem tartották fontosnak a katolikus vezetőképzés *intézményes* biztosítását.

Természetesen a MK sem akar igényt tartani a katolikus elitképzés kizárólagosságára, de elitképző eszközei, 400 éves vezetőképzésének eredményei és tömeghatása a lelkek érdekében feljogosíthatja, hogy az Actio Catholica nagy pápáival a MK-k vezetőképző *kiválóságát* hirdesse és érvényesíteni törekedjék.

A MK-s mozgalmat elitképző hivatástudatában nemcsak elméleti elgondolások és történelmi emlékek vezetnek, hanem *mai nagy tények* is.

Az Egyesült Államok több mint 1 millió kongreganistája nagyrészt plébániai kongregációkban vezeti a tömegek katekizmusra, hittanra való tanítását, szociális és karitatív segítségét. Évente nyári iskoláikban 4—5000 válogatott katolikust képeznek ki katolikus tömegvezetésre, Katolikus Akció-munkára.

Brazíliában, Sao Paulóban a farsang három utolsó napján évente 4000 kongreganista végeztárt lelkigyakorlatokat. — A MK-k ezen tömeghatása nevében jelentette ki nemrég Rio de Janeiro bíboros-érseke: „A Mária-kongregációk fogják Brazíliát megmenteni!”

Mexikóban fiatal kongreganisták vasárnapról vasárnapra ezer és ezer indián földművest tanítanak a falvakban hittanra.

Pernambucoban kongreganista államminiszterek indítanak el nagyarányú szociális reformintézményeket.

Magyarországon legújabban kongreganisták indították el a KALOT, KIOE és EMSzO szociális mozgalmakat.

Németországban illetékes megfigyelők szerint a kongreganisták azok, akikre az Egyház legnehezebb körülményei között is lehet számítani és építeni.

Ma a pápák kívánsága szerint Actio Catholica-mozgalomra van szükség, ezért már nincs nagyobb jelentőségük a kongregációknak.

Nagy tévedés. Kezdetleges és naív elgondolása az Actio Catholicának, amely szerint csak azok a katolikus egyesületek, mozgalmak tartoznak az Actio Catholicába, amelyeket erre a célra újonnan alakítottak vagy újra így cégjeleztek, hirdettek. E szerint pl. a szerzetesrendek talán mégsem jelentéktelen katolikus cselekvése sem lenne Actio Catholica. Az A. C. illetékes ismerője, Páter Bangha írta, hogy az Actio Catholicának az összes értékes katolikus mozgalmak *csúcsszervezetének* kell lennie. Csúcsszervezet, amelyben éppen ezért nem fog-

lalhatja el a csúcst egyetlen, esetleg „országos” címet felvett, valójában azonban talán nem is annyira jelentékeny és nem is „országos” tömegmozgalom. Tehát a helyesen felfogott Actio Catholicának szerves része kivétel nélkül minden értékes katolikus egyesület, mozgalom, amelyek hivatalos képviselője, csúcsszervezete független az egyes katolikus egyesületektől, mozgalmaktól.

Mármint, ha a Mária-kongregációk vezető-képző hivatását és jelentőségét tekintjük, el kell ismerni, hogy már természetüknél fogva az „értékes” katolikus egyesületek közé tartoznak, amelyek habár szintén nem tarthatnak igényt a csúcsszervezet képviselőjére, de joggal kívánhatják, hogy minden gondolkozó katolikus elismerje az Actio Catholicához való szerves tartozásukat és ebben céljuk, valamint teljesítményeik által igazolt fontos szerepüket. Ezen sajátos szerepük nevében várhatja a kongregációktól az Actio Catholica nemcsak a komoly, mély lelkeség kialakítását katolikus vezetőkben, hanem a vezetésre való kiképzést is. Mert ez első-sorban elitképző mozgalmak hivatása és nem tömegmozgalmaké.

Ez a magyar Actio Catholica hivatalos vezetőségének nem egyszer kifejezésre juttatott állásfoglalása is.

Ez az Actio Catholica nagy létrehívójának, XI. Pius pápának gondolkozása. A Mária-kongregációkat az Actio Catholica „kiváló segédcsapatainak” nevezi.

XII. Pius pápa pedig, az Actio Catholica szellemének legilletékesebb magyarázója, így nyilatkozik a kongreganisták hivatásáról:

„Komoly időkben komoly feladatokat helyezett az isteni Gondviselés vállatokra. Katolikus Akció az Istenanya szellemében: Ti vagytok arra hivatva, hogy új barázdákat vágjatok a jövő ugarába és az isteni igazság szerencsés aratását

előkészítések." (Acies Ordinata, 1939. Nr. 8. 95. l.)

Tehát mert ma Actio Catholicára van szükség, azért kellene az Actio Catholica számára apostoli lelkületű katolikus vezetőket nevelő Mária-kongregációk!

A MK, mint a neve is mutatja, Szűz Máriát teszi a lelki élet középpontjává, holott a katolicizmus lényegében christocentrikus, azaz középpontjában Krisztus áll. Ma, Krisztus Király és a nagyjelentőségű Jézus Szive-tisztelet korában elavultnak kell tekinteni a különös Szűz Mária-tiszteletet és vele a máriás jellegű kongregációt.

A katolicizmus középpontja kétségkívül Krisztus. De mióta a második isteni Személy emberré lett és Szűz Máriától született, azóta Krisztus és a megváltás műve, folytatása is elválaszthatatlan kapcsolatba került Szűz Máriával. Azóta Krisztus királyi akaratából Szűz Mária egész különös közreműködését is fel akarja használni az emberiség üdvözítésének nagy művében. Ez teszi érthetővé a per Jesum ad Mariam és per Mariam ad Jesum — Jézus által Máriához és Mária által Jézushoz elvek helyességét. Szűz Máriának a Szentháromságtól kapott kegyelmi szerepe magyarázza meg, hogy az igazi kereszténységnek és ennek igazi szellemének miért jellegzetes ismertetőjele a Mária-tisztelet; az egyháztörténelem nagy válságai között miért épp a nagy máriás szentek és rendalapítók felújított Mária-tisztelete által születik mintegy újjá az Egyház, és napjainkban, mikor Spanyolországban iskolák osztálytermeibe viszik be a Mária-képeket, mikor Franciaországban Mária-kongresszusokat, az Egyesült Államokban monstre Mária-novénákat rendeznek, Brazília katolicizmusa a MK-któl reméli a felvirágzását, miért épp a Szűz Mária-tiszteleten keresztül várják Krisztus országának a megvalósulását.

Tehát mert a Szűz Mária-tisztelet elválaszthatatlan Krisztustól, azért követeli épp a katolicizmus christocentrikus lényege a bensőséges Szűz Mária-tiszteletet, és ezért marad a MK aszkétikája, lelki élete különös Szűz Mária-tisztelete mellett is christocentrikus aszkétika, lelki élet. A Szűz Mária-tiszteletnek egész hitrendszerünkbe való szerves bekapcsolódása teszi a MK-t különösen alkalmassá arra, hogy bármely helyes aszkétikus iránynak és időszerű ájtatosságnak, pl. a Jézus Szíve-tiszteletnek eszményi kerete legyen. Viszont a Szűz Mária-tiszteletnek ez a nagyvonalú felfogása zárja ki, hogy egyesek a kongregációban csak kizárólag Szűz Mária tiszteletére alakult ájtatos egyesületet lássanak.

A MK Szűz Mária tiszteletének nőies jellege miatt nem való mai fiúknak.

Hittani és lélektani szempontból megdöbbentő felfogás, ami sajnos, még katolikusok között is felfedezhető.

Nem tekintve, hogy ez a felületes, éppen nem férfias gondolkodásra valló felfogás a magyarság ezeréves Nagyasszony-tiszteletét és ennek kiváló férfi-, katonaképviselőit is megbélyegzi, minden komoly alapot nélkülöz.

Lélektani szempontból illetékes szaktekintélyek állapítják meg, hogy a Szűz Mária-tisztelet a fiúifjúságnak is egész kiválóan megfelel, sőt szükséges. Tóth Tihamér az ifjúság lelki gondozásáról írt munkájában oldalakon keresztül igazolja a kongregáció Szűz Mária-tiszteletének fontos jelentőségét a fiúifjúság szempontjából is. A jeles német pedagógus, Ludwig Esch írja: „Egészen csodálatos, hogy a kongregáció alapítói nevelői igényeiket és eszközeiket mennyire épp a serdülő ifjúság *benső lelkületéből lesték el*, — akik számára eredetileg a kongregáció szánva volt, akik között volt eredeti működési területe és eredményes munkája.” (Ludwig Esch S. J.: Maria und die Jugend. —

Joseph Bercker. Kevelaer. 1923. 66. l.) — Ezt a felfogást szaktudományos valláslélektani kutatások is igazolják. (Dr. Alphons Bolley: Gebetstimmung und Gebet. — Empirische Untersuchung zur Psychologie des Gebetes, unter besonderer Berücksichtigung des Betens von Jugendlichen. — Düsseldorf, 1930. 186—188. l.)

A MK-k neve ma már annyira elavult, hogy ezzel nem lehet értékes katolikusokat, főleg az ifjúságot megnyerni, azért kár a kongregációkra építeni.

Tegyük fel, hogy az MK név valóban elavult. — Szabad-e azonban ezért a kongregációs intézménynek, az Actio Catholica nagy pápáinak nyilatkozatai és mai nagy eredmények, tények által igazolt értékéről lemondani? — Azért, mert egy városban egyes embereknek a villanyáramot szolgáltató üzemnek, vállalatnak csak a neve nem tetszik, szabad ezért a villanyvilágításról, a villanygépek üzeméről lemondani?

Nem! Komoly, értékes emberek előtt egy egyesület, mozgalom nevének csak mellékes szerepet szabad játszania. A MK pedig csak ezekre akar számítani. — Egy tömegmozgalomnál lehet a név első, tömegre való hatásának is jelentősége, elitmozgalomnál azonban alig. — Főleg akkor nem, mikor komoly gondolkozók előtt a névben nemcsak hogy semmi kifogásolható nincs, hanem ellenkezőleg az egyesület célját, lényegét fejezi ki.

Felületes katolikusok megütközhetnek a MK-k nevében a Mária-szón. — Azok, akik a Szűz Mária-tiszteletben csak gyermekeknek és nőknek való ájtatosságot látnak. De öntudatos katolikus bizony szent büszkeséggel vállalja egyesülete nevében azon szavak hirdetését, amelyek egyúttal katolikus és kongreganista világnézetének a megvallását és hirdetését is jelentik.

A MK magában véve értékes és időszerű mozgalom lenne, de tény, hogy sok MK nem áll

hivatása magaslatán és szerényebb igényű tagjaival inkább csak az imatársulat vagy katolikus önképzőkör szerepét tölti be. Mivel egy mozgalom újonnan való elindítása könnyebb, mint egy réginek a megreformálása, amint egy nagyon rozoga autó javítása helyett gazdaságosabb egy újnak az építése, azért célszerűbb a katolikus elitképzés feladatát más keretben megvalósítani, mint a MK-ban.

Habár szomorúan kell elismerni, hogy nem egy kongregáció nem áll hivatása magaslatán, mégis elfogultság lenne sok kongregáció értékes működésétől elismerésünket megtagadni. — A kongregációs mozgalom nem egy szigorú kritikusan kell eleve kétségbe vonni azon feltételeket, amelyek egy lelki célkitűzésű mozgalom eredményes működésének a megítéléséhez szükségesek. A komoly megfigyelés szerint sokkal több kongregáció végez mély, léleképítő munkát tagjai között és környezetében, mint ezt átlag felületes kritikusok gondolják. Sajnos, ezt a benső és külső kegyelmi munkát értéke szerint nehéz volna statisztikai kimutatásokkal és külső akciókkal megfelelően érzékeltetni. A látszólag mégoly szerény színvonalú, de komoly törekvésű kongregáció nehéz, lélekformáló munkája miatt értékesebb és nagyobb tiszteletet követelő munkát végez, mint olyan egyesületek, amelyek erre még komolyan vállalkozni sem mernek és amelyek természetesen siklon mozgó működésükben, pl. sportban, felvonulásokban könnyebb eredményeket mutathatnak fel.

Ha egyetlen kongregáció sem állna hivatása magaslatán, a MK nevelő értékeit komolyan ismerő katolikusnak akkor is más kísérletezések helyett a MK bevált, tökéletes elitképző pedagógiai rendszerét kellene választania. Mert itt nem egyes rozoga autók mindenáron való megmentéséről van szó, hanem egy olyan autótípusnak, tervnek az értékeléséről, amely illetékes szakemberek ítélete szerint a legjobb.

Azért, mert kontár vezetők és kezelők egyes, különben kitűnő autókat tönkre tettek, tömeg- és teherszállító bárkákká silányítottak, azért még kár volna ezen legtokéletesebb autótípusokról lemondani és 50 év előtti kísérletezésekbe kezdeni.

Ma a MK-t nem egy helyen más vallásos egyesület pótolja.

Kétséggkívül kiváló vezető a MK-n kívül is vezethet magas színvonalú katolikus elitegyesületet, amint ezt példák igazolják. — De ezekben az egyesületekben, tapasztalat szerint, lényegében megvannak ugyanazok a nevelői tényezők, mint amelyek a MK-ban, pl.: különös Mária-tisztelet, lelkigyakorlatok, rekollekciók. — Csak hiányzik ennek az elitnevelésnek egyes *vezetők egyéniségétől független intézményes biztosítása, módszere*, ami pedig egy egyesület érdekében nem lehet jelentéktelen szempont. Hiányoznak azok a különös kegyelmek, amelyekkel a közel 400 éves kongregációt az Anyaszentegyház elárasztotta. És hiányzik ezekben az egyesületekben egy nagy multra visszatekintő magyar vallásos mozgalom értékeléséhez szükséges történelmi érzék, továbbá a meglévő magyarországi kongregációk meglévő kereteinek és helyzeti energiájának a felismerése, aminek pedig a Katolikus Akció századában a katolikus összefogás szempontjából sem lehet mellékes jelentősége.

Amikor megengedjük, hogy kiváló vezetők mellett más egyesületek is pótolhatják a MK-k elitképzését, ezt az elismerésünket nagy általánosságban a tapasztalat alapján meg kell vonnunk. — Főleg olyan egyesületektől, amelyek kimordottan csak tömegnevelésre törekednek vagy nem is tiszta katolikus alapon, vallásilag semleges mozgalommal, vallásilag semleges irodalommal, mozgalmi lapokkal és központi vezetéssel akarnak katolikusokat is „jellemességre” nevelni.

Több helyen a katolikus szellemű önképzőkörök pótolják az ifjúsági MK-kat.

Örvendetes jelenség, ha a MK akadémiai gyűléseiből fejlődött önképzőkörök tiszta katolikus szellemben működnek. — Mivel azonban a MK-nak nemcsak a *szellemi* kiképzés a célja, hanem a komoly kegyelmi és apostoli élet is, aminek az intézményes szorgalmazására önképzőkörök alig vállalkozhatnak, azért katolikus szellemű önképzőkörök megkönnyítik és segítik a MK-kat munkájukban, de egyáltalán nem pótolhatják.

Több helyen a cserkészcsapatok pótolhatják a MK-kat.

Még a tiszta katolikus szellemben működő cserkészcsapatok is megszűnnének igazi cserkészcsapatok lenni, ha pótolnák a MK-kat. Ha pl. cserkészavatáskor a cserkészjelöltek ünnepélyesen a Nagyasszonynak szentelnék egész kegyelmi és apostoli életüket, Ha a cserkész kiképzésből nem hiányoznák a komoly kegyelmi és apostoli életre, öntudatos katolikus világnézetre való kiképzés és nemcsak mellékesen, — mert egy katolikus elitképző mozgalom főcélkitűzését nem lehet csak „mellékesen” pótolni — hanem első helyen. Ha az Anyaszentegyház a cserkészcsapatoknak is engedélyezné a kongregációknak adott kegyelmeket, lelki kiváltságokat.

Még kevésbé vállalkozhatnak a MK pótlására a cserkészmozgalom *nagyrészt alkotó valóságilag vegyes iskolai csapatok.*

Tapasztalat szerint, akik a cserkészletben a MK kielégítő pótlékát látják, vagy nem ismerik a MK komolyabb elméleti és gyakorlati kiképzést igénylő pedagógiáját vagy nélkülözik a helyes katolikus szellemet.

Szomorú, de érthető tapasztalat, hogy épp azon iskolákkal kapcsolatban szokták illetékes szülők és diákok a fenti állítást kétségbe vonni, amelyekben nincsenek MK-k.

Akármilyen szép és időszerű a MK-s mozgalom, mivel ifjúságunk túl van halmozva elfoglaltsággal és már így sincs ideje, hiányzik a komoly kongregációs élet előfeltétele.

Leggyakrabban hallható ellenvetés a MK ellen, amelynek még lehetne bizonyító ereje, ha a MK mai időszerűsége csak olyan volna, mint az elfoglaltságot okozó sportköré, fotoköré, iskolai bálbizottságé, atlétikai tréningé, vöröskeleszté, tánciskoláé stb.

Mikor azonban komoly katolikus nevelő látja, hogy épp ez a túlzott elfoglaltság akadályozhatja az ifjúság katolikus öntudatának és lelki életének a fejlődését, akkor nemcsak hogy felmentve nem érzi magát a MK vezetésével járó nehézségek vállalásától, hanem éppen azért, mert veszélyben látja az ifjúság katolikus lelkületét, tesz meg mindent az akadályok elhárítására. — Ellenkező esetben a vasárnapi szentmiséről, prédikációról, iskolai lelkigyakorlatokról, sőt még a hittanórák 50 %-áról is le kellene mondani, mert ezek idejét is mások lennének hajlandók igénybe venni.

Hosszú, nehéz és körültekinthető munkát igényel a MK működéséhez szükséges idő felszabadítása főleg akkor, ha a „legelső iskolai egyesület” túlzott tapintatból saját életfeltételeiről már lemondott, de a tapasztalat szerint lehetséges.

A MK, főleg az ifjúsági kongregáció vezetése a vezetők részéről a kongregációs pedagógiában való komoly képzettséget, gyakorlati hozzáértést, továbbá áldozatos munkát, gondot és időt követel. — Sajnos, ezeknek a követelményeknek a katolikus vezetők, főleg a prézesi tisztségre hivatott hittanárok másirányú és fontos elfoglaltságaik miatt alig felelhetnek meg.

Kétséggkívül, ha valami, akkor a MK kegyelmi és természetes tényezők kapcsolata miatt bonyolult pedagógiája követel biztos ismeretet és ki-

tartó, áldozatos munkát. Felületes gondolkozók előtt ez a különös elitnevelő munka nem is lehet arányban az elérhető eredménnyel. — Azonban a katolikus elitnevelés elvi jelentősége, Krisztus, az egyháztörténelem példája és a MK 400 éves története eléggé igazolhatják, hogy kongregációk elitnevelése még a tömegpasztoráció szempontjából is — iskolákban az egész diákság érdekében — a *legracionalizáltabb, a legkönnyebb pasztorációs módszer*. — Canisius Szent Péter és más nagy, történelmi prézesek épp a tömegpasztoráció érdekében álltak be a MK tervszerű elitmunkájába.

A MK-k lényegében Jézustársaságának, a jezsuitáknak ügyét és érdekét képviselik.

Nem ismerik a MK-s mozgalom jogi és tényleges helyzetét, szellemét, akik ezen előítélet hatása alatt bizalmatlanok a kongregációkkal szemben.

Történelmi tény, hogy az első kongregációkat jezsuiták alapították és ma is a Szentszéktől a Jézustársasága vezetése alatt álló római első (Prima Primaria) kongregációnak adományozott búcsúk és lelki kiváltságok elnyerése ehhez a kongregációhoz való csatlakozáshoz (aggregatio) van kötve. Ez a csatlakozás azonban semmi jogi függést a Prima Primaria kongregációval és közvetve a Jézustársaságával szemben nem jelent, mert minden kongregációnak önkormányzata van és kizárólag csak az illetékes megyéspüspök vagy rendi előljáró joghatóságától függ. A római főkongregációhoz való csatlakozás alapszabályainak az elfogadását feltételezi, de viszont ezekben nincs semmi, ami akár szellemben, aszkétikus irányban nem az Egyház általános érdekeit, szellemét, hanem Jézustársasága különös rendi érdekeit szolgálná és ami kizárná bármely helyes aszkétikus, lelki iránynak, rendi szellemnek az érvényesítését.

A MK-k ezen egyházjogi és szellemi függetlenségét igazolja ama tény, hogy a több mint

67,000 aggregált kongregáció közül legföljebb 5 % van Jézustársasága vezetése alatt és a bizalom, amellyel a világi papság és különböző szerzetesrendek az Egyház általános érdekében és az egyes szerzetesrendek sajátos szellemükben a kongregációkat világi apostolok képzésére felhasználják. Amikor Jézustársasága titkárságokat állít fel a kongregációk támogatására, ezzel sincs és nem is lehet semmi jogi, szervezeti igénye az autonóm kongregációkkal szemben, hanem csak működésükben akar szolgálatukra lenni.

MÁSODIK RÉSZ

A MK ÉLETE

I. A MK SZERVEZETE

Prézes szerepe a MK-ban és a MK önkormányzata (autonómiája)

Ki felelős a MK működéséért?

A prézes, aki csak felszentelt pap lehet. (A latin *prézes* szó elnököt jelent.)

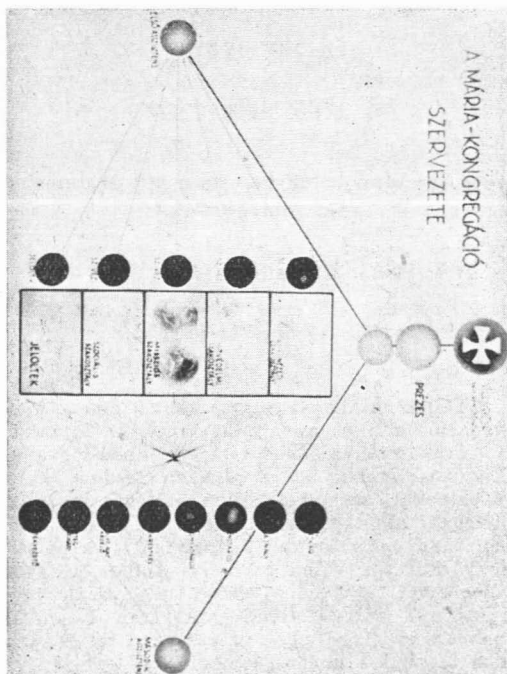
Milyen a prézes hatásköre a MK-ban?

„Teljes hatalma van mindabban, ami a kongregáció lelki és anyagi ügyeinek az intézéséhez és kormányzásához tartozik. Ennélfogva az általános szabályzat épségbentartásával helyi szabályokat, szervezeteket s részleges megállapításokat alkothat belátása szerint, azokat részben vagy egészben megváltoztathatja a nélkül, hogy szüksége volna bármely esetben a tagok véleményét vagy beleegyezését megnyernie vagy kikérnie.” (MK általános szabályai. Negyedik szakasz 16. szabály.) A prézes veszi fel és zárja ki a tagokat a kongregációból.

Teljesen tetszése szerint, önkényesen vezetheti-e a prézes a MK-t?

Nem. Ha a Szentszéktől a római főkongregációnak (Prima Primaria) adományozott búcsúban, kiváltságokban és kegyelmekben akarja

részesíteni a kongregációját, vagyis ha csatlakozni akar kongregációjával a római főkongregációhoz, akkor ennek az alapszabályait meg kell tartani.

Csatlakozhatik-e a római főkongregációhoz olyan kongregáció, amelynek a római főkongregáció alapszabályaitól eltérő, velük ellenkező szabályai, szokásai vannak?

Csak abban az esetben, ha ezeket az eltérő szabályokat, szokásokat előbb az illetékes megyéspüspök vagy szerzetesrendi előljáró és ezt követően a római főkongregáció jóváhagyta.

Mit értünk helyi és részleges szabályokon?

Olyan szabályokat, melyek nem térnek el a római főkongregáció általános szabályaitól, hanem ezek szellemének a megvalósítását a helyi körülményeknek megfelelően csak részletezik.

Miáltal válhatnak a helyi és részletes szabályok állandó jellegűekké?

Az illetékes egyházi hatóság jóváhagyása által.

Ajánlatos-e, hogy egyes kongregációk helyi körülményeiknek és a vezető szerzetesrendek szellemének megfelelően dolgozzák ki a helyi és részleges szabályaikat?

Igen. És ezt a kongregáció általános szabályainak tág kerete lehetővé is teszi. Így a kongregációk a vezető szerzetesrend szellemében, bencés, cisztercita, premontrai, piarista, ferencsrendi szellemben működhetnek.

Vezetheti-e a prézes hosszabb időn át csak egyedül, tisztikar és tanács nélkül a MK-t?

Nem, mert ez ellenkezik a MK alapszabályai-val. (Negyedik szakasz 18., 19., 20., 21., 22. szabály, hetedik és nyolcadik szakasz.)

Eltörülheti-e a prézes a kongregáció tevékeny, apostolkodó jellegét?

Nem, mert ez ellenkezik a MK alapszabályai-val. (L. Harmadik szakasz 12., 13., 14. szabály.)

Ki nevezi ki a prézest?

Az illetékes megyéspüspök vagy szerzetesrendi előljáró.

A MK benső vezetésében kitől függ a prézes?

Kizárólag az illetékes egyházi hatóságoktól. — Tehát minden kongregációnak önkormányzata van, azaz autonóm. Ezért jogilag nem függ sem az iskola igazgatóságától, sem a kongregációk országos központi titkárságától, sem a római főkongregációtól.

Milyen az iskolák hivatalos állásfoglalása a diákkongregációkkal szemben?

A magyar püspöki kar 1910-ben kiadott „Tanítási terv és utasítások” c. rendeletében következőképp utasítja a középiskolai hittanárokat: „Szerfölött óhajtandó, hogy a tiszteletreméltó Mária-társulat (Congregatio Mariana), mely annyi üdvös eredménnyel virágzott hazánkban, újra minél szélesebb körben elterjedjen.” (18. l.) — E rendelkezést Lukács György akkori kultuszminiszter 69,485/1905. sz. alatt az összes magyar középiskolák főigazgatóinak azzal a meghagyással küldötte meg, hogy az igazgatók és főigazgatók a vallástanárokat ezen utasítások végrehajtásában *tőlük telhetőleg támogassák*.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 1939. évi május hó 2-án kelt 133,848/1939. IX. ü. o. sz. rendeletével kiadott *Általános utasítások a gimnázium és leánygimnázium tantervéhez* című munkában ezeket olvassuk:

„A valláserkölcsi nevelő munkában a tanulók öntevékenységének színhelyei a *vallásos egyesületek*. Nemcsak a vallási ismeretek bővítését szolgálják ezek, hanem arra is nevelnek, hogy a tanuló felnőtt korában tevékeny tagja legyen Egyházának. Ezekben kínálkozik alkalom, hogy az elméletet átvigyék a gyakorlati térre és ízelítőt kapjanak abból, mily felemelő és boldogságot adó munka Istenért mások javára dolgozni.” (36. l.)

Ugyanebben a munkában olvassuk: „Sokkal fontosabb azonban, hogy a szaktanár a vallásos

nevelést pozitív irányban támogassa, vagyis a vallástan tanárát építő munkájában segítse." (32. l.)

Mivel a Mária-kongregációk számarányukat tekintve ma a legnagyobb, történelmi multjuk és regnummarianumi célkitűzésük miatt a legmagyarabb nemzetnevelő, vallásos ifjúsági egyesületet képviselik és a hittanár „építő munkájának” egyik legfontosabb része a kongregáció vezetése, a fenti utasítások joggal alkalmazhatók elsősorban a Mária-kongregációkra.

Lehet-e tisztviselőket a MK-ban évközben is felmenteni hivataluktól, ha kötelességüknek nem képesek megfelelni?

Igen, ez a kongregáció érdekében ajánlatos is, de mindig kellő tapintattal kell történnie.

Szakszaktályok

A szakszaktályi rendszer nem jelent-e több munkát, nagyobb megterhelést a kongregáció számára?

Nem, ellenkezőleg, megkönnyíti a kongregáció működését, mert a tervszerű munkafelosztást érvényesíti.

Mivel a kongregáció egyik főcélja az apostoli cselekvés és ennek előfeltétele a megfelelő elméleti és gyakorlati kiképzés, a kongregáció ezen céljának gyakorlati megvalósítására kisebb munkaközösségi egységekre: szakszaktályokra oszlik.

Minden szakszaktálynak kettős főcélja van:

1. Közös, tervszerű apostoli cselekvés,
2. tervszerű elméleti és gyakorlati kiképzés szakszaktályi cselekvésre.

A kongregáció szakszaktályokra való oszlását a következő szempontok *ajánlják*:

1. Megkönnyítik a kongregáció vezetését és

munkáját, mert az elvégzendő feladatokat minden tervszerűség nélkül nem az összes kongreganistáktól várjuk, vagy velük nemcsak egy-két tagot terhelünk, hanem a „*Divide et impera* — Bontsd részeire a feladatot és ura vagy a helyzetnek” elv alapján pontosan meghatározott kisebb egységekre bízunk.

2. Előmozdítjuk a kongreganistákban az önálló katolikus cselekvésre, kezdeményezésre, helyes önállóságra való készséget, mert a szabadon választott szakosztályban épp azt a munkakört vállalhatja bizonyos egyéni szabadsággal való betöltésre, mely legjobban megfelel érdeklődésének és képességeinek.

Hogy a szakosztályok valóban segítő, szerves részei legyenek a kongregációnak s ne különálló, a vezetést még megnehezítő kis egységek:

1. a magisztrátus irányítása és ellenőrzése alatt kell állaniuk.

2. Vállalniuk kell az egész kongregáció érdekét szolgáló azon feladatokat, melyek a szakosztály célkitűzésébe vágnak. Ezért szakosztályok gondoskodnak — esetleg felváltva — a kongregációs gyűlések műsoráról, felmerülő munkák, akciók elvégzéséről.

A szakosztályi rendszer helyett feloszthatjuk-e a MK-t más kisebb munkaközösségekre?

Igen, az ú. n. csoportrendszer szerint az egy osztályba járó kongreganisták külön „családot”, „törzset”, „kolóniát” alkothatnak.

A csoportrendszer előnye, hogy egykorú kongreganisták szellemi igényét könnyebben tudjuk kielégíteni és az azonos környezet miatt jobban tudnak apostolkodni. Hátránya azonban, hogy a tagok egyéni érdeklődésére nem lehet eléggé tekintettel, a tagok nem önkéntesen választhatnak csoportot és általánosabb célkitűzése miatt (nincs pontosan körvonalazott szakosztályi célkitűzése) nehezebb a vezetése.

Magyarországon a felsős kongregációk túlnyomórészt szakosztályi rendszer van érvényben.

Mi a kongregációk országos központi titkárságának a hivatása?

Hogy az egyes kongregációknak főleg eszmeileg segítségére legyen, hogy a különböző kongregációk kölcsönös kapcsolatait és támogatását előmozdítsa és hogy a római főkongregációhoz csatolt igazi MK-k hírnevét védje.

A kongregációk egymásközi kapcsolata

Egy vidéknek vagy egyházmegyének diák-kongregációi milyen egységeket alkothatnak?

Kongregációs körzeteket.

Mi a kongregációs körzetek előnye?

Egymáshoz közelebb álló kongregációk önkormányzatuk teljes megőrzése mellett egymást kölcsönösen támogathatják, egymástól tanulhatnak.

Miáltal segíthetik egymást a körzeti diák-kongregációk?

Prézisi megbeszélések, közös magisztrátusi gyűlések, vezetői tanfolyamok, közös rekollektók, lelkigyakorlatok, közös kongregációs napok, demonstrációk, közös zarándoklatok, kirándulások, kölcsönös látogatások, levelezések szervezése által.

Megfelel-e a kongregációk szellemének, ha egyes kongregációk minden más kongregációtól elzárkózva csak önmaguknak akarnak élni, és önkormányzatuk sértetlensége mellett sem helyeslik egynemű és egy vidéken levő kongregációk kölcsönös kapcsolatát?

Nem, mert ez ellenkezik a kongregáció apostoli célkitűzésével, amely a szervezett összefogást, kölcsönös segítséget sürgeti. A MK-k 68.

szabálya, amelyet minden aggregált kongregációnak el kell fogadnia, ezeket írja: „Isten nagyobb dicsőségére és a Boldogságos Szűz tiszteletére szolgál az is, ha az egynemű vagy az egy vidéken levő kongregációk állandó szövetségre lépnek egymással és közös tanácsot állítanak fel.”

A 66. általános szabály a kongregációk egymással való érintkezéséről ezeket szögezi le: „Mind az egyes kongregációk külön-külön, mind az egyféle kongregációk egész csoportja, sőt egyáltalában valamennyi kongregáció jól teszi, ha általános vagy különleges céluk biztosabb elérésére kongregációi kongresszusokat tart, melyen valamely vidéknek prézesei és tagjai résztvesznek. E kongresszusok arra tekintsenek, hogy tanácskozásuk és egész berendezésük a lelki haladást és gyökeres vallásosságot emeljék, hogy ne költekezzenek csupán az ünnepség külső fényének az emelésére, hanem célozzanak mélyreható és gyakorlati eredményekre.”

Az egyes kongregációk önkormányzatuk megőrzése mellett hogyan ápolhatják a kongregációs összefogás szellemét?

Résztvesznek a közös prézesi értekezleteken, magisztrátusi gyűléseken, kongregációs napokon, kongresszusokon, kongregációs diákszállamon, vezetői tanfolyamokon. A központi titkársághoz beküldött évi jelentésükkel lehetővé teszik, hogy más kongregációk is megismerhessék működésüket. Alkalmilag meglátogatják a hozzájuk közel álló kongregációt és szorgalmazták főleg a vezető kongreganisták közti kapcsolatot, levelezést. A tagok között szorgalmazták a MK hivatalos lapját és figyelemmel kísérik a központi titkárság körleveleit.

Helyes-e, ha a körzeti és országos kongregációs mozgalomba a főtisztelendő prézesek mellett magukat a kongreganistákat is bekapcsoljuk?

Igen, mert ezt a kongregáció szelleme, szer-

vezete követeli, amely az egyes kongregációk vezetésében a magisztrátus által jelentős szerepet juttat a tagoknak is.

Az ifjúsági kongregációs mozgalomban kik a körzeti diáktitkárok?

Azok a ft. prézesek által ajánlott kongreganisták, akik saját kongregációjukon túl a körzeti kongregációk közös érdekében az említett szervezetekben segítségére vannak a ft. prézeseknek.

Az ifjúsági kongregációs mozgalomban kik a központi diáktitkárok?

Azok a központi titkárság által felkért kongreganisták, akik az országos kongregációs mozgalom fejlesztésében a titkárságnak segítségére vannak.

A diáktitkárság intézménye

Amint egyes kongregációk szervezetének lényeges alkotórészét képezik a magisztrátusi tagok, akik tényleges szerepet visznek a kongregáció munkatervének megállapításában, működésének irányításában s ellenőrzésében, a kongregációk szervezetének e bizonyos szempontból demokratikus és arisztokratikus szelleme éppúgy megkívánja országos viszonylatban is az országos kongregációs mozgalom érdekében a kongreganisták közreműködését.

Az erre kedvet érző és alkalmas kongreganisták számára teszi lehetővé az országos kongregációs mozgalomba való bekapcsolódást — a már évek óta működő diáktitkársági intézmény.

Kongreganista diáktitkárok azok a tagok, akik saját kongregációjukban végzett példás munkájuk mellett arra is vállalkoznak, hogy baráti segítségükkel más kongregációk és az egész kongregációs mozgalom fejlődését is előmozdítsák és akiket a működésükre:

1. ft. prézesük ajánl;
2. akik a vezetői tanfolyam és a diáktitkári vizsgát letették;
3. akik megbízott diáktitkári minőségükben eredményt tudtak felmutatni;
4. akik komoly lelki életre törekednek.

A diáktitkár feladatai:

1. Kongreganista vezetői tanfolyamok, lelki napok, lelkigyakorlatok, kongreganista napok előkészítésében és szervezésében segítségére van a ft. prézes uraknak és a központi titkárságnak.

2. Finom tapintattal és kiépített baráti kapcsolataival által mindent megtesz, hogy minél több kongregációban uralkodjék az *igazi kongregációk eredeti lendületes szelleme*. (Szakosztályi cselekvő munka. Elitelv. Közösségi szellem. Közös zarándoklatok, közös kirándulások. Sport. Jövő Frontja olvasása, barátoknak továbbadása, elolvastatása. Színvonalas könyvtár. Jelvényviselés. Régi tagokkal való kapcsolat. Renovó kiküldése.)

3. Tőle telhetőleg mindent megtesz, hogy az egymáshoz közel álló és egy közös körzetbe tartozó diákkongregációk *baráti kapcsolatát* előmozdítsa. (Szorgalmazza a különböző kongregációk magisztrátusi tagjainak baráti érintkezését, az évenként négyszer tartandó közös magisztrátusi gyűléseket, a testvérkongregációkban való vendégszerepléseket, a minta-vándorgyűlések közös megszervezését, közös kongregációs díszgyűlések rendezését, közös sportot, kirándulást, túrát, zarándoklatot stb.)

4. Hozzászólásaival és közreműködésével bekapcsolódik a központi titkárság tervbevett országos diákankétjeibe (Kongreganista Diákvezető c. havi körlevélen és később esetleg a Jövő Frontján keresztül) és országos ifjúsági Actio Catholica-mozgalmába.

5. Figyelemmel kíséri a nemkatolikus és vallásilag közönyös ifjúsági mozgalmak műkö-

dését. Erről esetről-esetre beszámol a Központi Diáktitkárságnak.

6. Adott alkalmakkor a központi titkárságnak segítségére van.

7. Személyes vagy levélbeli érintkezésben áll a hivatalos körzeti diáktitkárral és a Központi Diáktitkárság levelező titkárával. (Beszámol diáktitkári működéséről és kongreganista szelleméről.)

8. Igyekszik más kongreganistákat is megnyerni a diáktitkárság intézményének.

9. Meglátja az egyes kongregációk és az egész kongregációs mozgalom hiányait és leleményes önállósággal, kezdeményező erővel mindent megtesz a Nagyasszony ügyének érdekében.

A körzeti diáktitkárság feladatai

1. Személyes érintkezéssel vagy levelezéssel *baráti kapcsolatot tart fenn* a körzetbe tartozó többi kongregációkkal. — Ismerteti saját kongregációjának működését. Ugyanezt kéri a többi kongregációk titkáraitól is. Az így nyert *körzeti híreket* — lehetőleg negyedévenként — közli szóval vagy levélben az összes körzeti kongregációkkal.

2. Minden kongregációs ügyben segítségére van az összes körzeti kongregációknak. (Rendelések, beszámolók, ankét-hozzászólások közvetítése a központba, más városból túrára készülő kongreganisták kalauzolása, elszállásolása stb.)

3. A diáktitkár feladataiként felsorolt kilenc pontot a többi ugyanazon körzetben működő diáktitkárral való baráti együttműködésben — mint hivatalos körzeti diáktitkár — elsősorban ő igyekszik megvalósítani.

A diáktitkár jogai

1. A diáktitkárnak más kongreganistával vagy kongregációval szemben, mint a Diákkongregációk Központi Titkárságának is csak *segítési*,

kiszolgálási joga van. — Amennyiben ezt az „Úr Szolgáló Leányától” hirdetett jogot értékelni tudja, meg lehet győződve, hogy minden igazi kongreganista értékelni és támogatni fogja működését.

2. A Diákkongregációk Központi Titkárságának szánt minden küldeményt, közleményt közvetítés végett átvehet.

3. A vezetői tanfolyamokon mint előadó szerepelhet. Amennyiben az egyes kongregációk magisztrátusai kívánják, jelöltvizsgái és szakosztályi anyagból a Központi Diáktitkárság nevében vizsgáztathat és az erről szóló igazolványra a központ pecsétjét kérheti.

4. Résztvehet minden körzeti és központi diáktitkári megbeszélésen és ezekre meghívót igényelhet.

5. Használhatja a diáktitkárság igazolványát.

A diáktitkárság szervezete

A diáktitkárok a Diákkongregációk Központi Titkárságának munkatársai. Minden diáktitkárnak lényegében egyenlő rangja van s csak a munkakör szerint különböznek.

A Diákkongregációk Központi Titkárságának országos mozgalmi munkájában a diáktitkárokból álló Központi Diáktitkárság van segítségére.

Egy vidék közelfekvő kongregációiból alakult *kongregációs körzetben a körzeti diáktitkár* képviseli a Központi Diáktitkárságot.

Habár minden diáktitkárnak lehet önálló munkaköre, az egy körzetbe tartozó diáktitkárok együttműködésükkel a körzeti diáktitkárnak kötelesek segítségére lenni. A Diákkongregációk Központi Titkárságának diáktitkári megbízása csak az igazolványban megjelölt időre, egy évre szól. A megbízatást az igazolvánnyal együtt évenként meg kell újítani.

A diáktitkári intézmény előnyei

1. Az egyes kongregációknak és a mozgalomnak szakszerű vezetőket ad, akik a középiskola elvégzése után is, a nekik biztosított megfelelő munkakörben mint végzett mérnökök, orvosok, tanárok stb. vannak a ft. prézesek és a központ segítségére.

2. Lehetőséget nyújt, hogy a legértékesebb kongreganisták továbbra is a diákkongregációs mozgalomban dolgozhassanak.

3. A katolikus elitifjúság országos viszonylatban is egymásra találhat.

4. Előkészíti a jövő Actio Catholica számára a katolikus vezetőket.

Ki lehet kongreganista diáktitkár?

1. Akit a ft. prézes ajánl és aki példásan teljesíti iskolai és kongregációs kötelességeit.

2. Aki komoly, öntudatos lelki életre törekszik: hetenkint áldozik, naponként végez rövid lelki olvasást és elmélkedik, naponként imádkozik egy tized rózsafüzért.

3. Aki évenként résztvesz zárt lelkigyakorlaton vagy rekollekción.

4. Aki letette a diáktitkári vizsgát. (Ennek anyaga nagyrészt azonos az általános vezetői tanfolyamok anyagával.)

5. Aki legalább félévi eredményes diáktitkári működéséről beszámol.

6. Aki az elvállalt diáktitkári feladatokkal kapcsolatban teljes erkölcsi és anyagi felelősséget vállal.

7. Aki a ft. prézesekkel és a vezető kongreganistákkal való érintkezésében meggyőzően kifejezésre tudja juttatni, hogy diáktitkári megbízatásában nem kitüntetést, hanem szolgálatot lát.

Felnőtt világi vezetők az ifjúsági kongregációkban

Bekapcsolódhatnak-e felnőtt világi vezetők, pl. tanárok az ifjúsági kongregációk vezetésébe?

Igen, sőt ez ajánlatos is, de csak mint a prézes megfelelő hatáskörrel felruházott segítő-társai, akik azonban már tekintélyüknél fogva sem tartozhatnak az ifjúsági magisztrátusba.

Mi lehet felnőtt világi vezetők feladata az ifjúsági kongregációban?

Egyes szakosztályok külső irányítása, segítése. Kongregációs ünnepélyek, megnyilvánulások rendezése, megszervezése. — Kirándulások, túrák, táborozások vezetése. A tagok főleg gyakorlati irányú kiképzése, próbáztatása, vizsgáztatása.

A világi felnőtt vezetőknek az ifjúsági kongregációba való sikeres bekapcsolódásánál mit kell szem előtt tartani?

Először azt, hogy a MK vallásos jellege miatt a legfőbb vezetésnek a prézes kezében kell maradnia. Másodszor, hogy a kongregációk magisztrátusának a szabályok szellemében magyarázott benső önkormányzati jellegét a felnőtt vezetők által nem szabad korlátozni. Harmadszor a felnőtt világi vezetőknek életkoruk és eredményes működésük által megkívánt tekintélyt, hatáskört kell biztosítani, ami azáltal lehetséges, hogy közvetlenül a prézes oszlja meg velük hatáskörét.

Egy világi vezetőnek az ifjúsági kongregációba való bekapcsolódásának mi a szigorú előfeltétele?

Hogy a MK szellemét, mozgalmát ismerje, ezért lelkesedjék és kongreganista szellemben éljen és gondolkozzék. — Azért ajánlatos, hogy elsősorban volt lelkes diákkongreganisták maradjanak meg vezetőkként a kongregációkban.

Pártoló tagok és védnökök a MK-ban

Az avatott rendes kongreganistákon kívül kik tartozhatnak még az egyes kongregációkhoz és a kongregációs mozgalomhoz?

Jelentkezők, jelöltek, pártoló tagok és védők vagy pártfogók.

Kik a pártoló tagok a MK-ban?

Akik valamilyen okból nem lehetnek avatott kongreganisták, de a kongregációs mozgalom törekvéseivel együtt éreznek és ezeket támogatják. A pártoló tagok alkothatják, akár valamilyen név alatt (pl. Regnum Marianumi Front vagy ifjúsági Jézus Szíve Szövetség), a diákkongregáció ifjúsági tömegmozgalmát, amely *nem él egyesületi életet*, de a MK akcióját támogatja és résztvesz az időnként, pl. kéthavonként vagy negyedévenként a kongregációnak főleg a pártoló tagok számára rendezett nyilvános diákgyűlésén. — A pártoló tagok hordhatnak külön jelvényt is, ami azonban legyen eltérő a hivatalos kongreganista jelvénytől. Bekapcsolódhatnak a kongregáció kirándulásai-ba, külső szórakozásaiba stb. Nem vehetnek azonban rendszeresen részt a kongregáció rendes gyűlésein, hanem csak kivételesen mint vendégek.

Kik a MK védnökei, pártfogói?

Azok a szülők és tekintélyes katolikusok, akik vállalják a kongregáció erkölcsi és esetleg anyagi támogatását.

(A MK pártfogói intézményét legjobb egy kongregációs ünnepélyen vagy szülői értekezleten vagy körlevélben ismertetni. A pártfogói tagság díjaként bizonyos összeget, pl. 5 P-t kérhetünk. A befolyt összegek elszámolását azonban vagy körlevélben vagy egy kongregációs ünnepélyen részletesen kell ismertetni a pártfogókkal. — A kongregáció fővédnökeiként tekintélyes vezető katolikusokat kérjünk fel. Iskolai kongregációknál külön figyelemmel illik lenni

a tanári karra, főleg az igazgatóra. A pártfogókkal, de különösen a fővédnökökkel szemben évenként többször ki kell fejeznünk figyelmünket. Kongregációs ünnepélyekre tiszteletjegyet küldünk, újévkor és év végén beszámoló körlevéllel keressük fel őket stb.)

Távollevő tagság a MK-ban

Csak már avatott tagok lehetnek megfelelő okok alapján távollevő, de teljes jogú tagokká a kongregációban, vagy komoly okok miatt lehetnek egyesek távollevő jelentkezők és jelöltek is?

Ha a kongregáció biztosítani tudja a kongregáció távollevő jelentkezőinek és jelöltjeinek megfelelő kiképzését (irodalommal és egyéni kiképzéssel), továbbá ha a jelentkezők egészen megfelelnek a MK feltételeinek, kivételes okok alapján megengedheti arra érdemes katolikusoknak a távolból való jelentkezést és jelöltséget.

Kár volna sokszor a legértékesebb katolikusokról a MK-nak csak azért lemondani, mert vidékiek vagy mert más külső okok miatt lehetetlen számukra a gyűléseken való rendszeres megjelenés.

Természetesen az ily távollevő jelöltekkel és tagokkal a kapcsolatot a legnagyobb gonddal kell előre kidolgozni és ápolni.

Egyházközségi és plébániai kongregációk szerepe

A kongregációk között miért fontosak az egyházközségi és plébániai kongregációk?

Azért, mert általuk az Egyház megfelelő lelkületű és képzettségű világi munkatársakat, vezetőket nyer a katolikus mozgalmak, egyházközségi és plébániai feladatok számára és másrészt a kongreganisták a plébániák intézményes lelki gondozásában, katolikus tömegmozgalmai-

nak vezetésében fontos munkatereket találhatnak az apostolkodásra.

(Szívgárdák, KIOE-csoportok, KALOT és katolikus legényegyletek, EMSzO- és Credo-szervezetek, Emericana-testületek vezetésében.)

Tömegmozgalmak vezetőinek a kongregációja

Jól szervezett nagy katolikus tömegmozgalmak hogyan használhatják fel legjobban a kongregáció katolikus vezetőképző előnyeit saját mozgalmuk számára?

Úgy, hogy vezetőik számára külön MK-t alakítsanak, amelynek apostoli beállítottsága elsősorban a tagjai által irányított tömegmozgalomra irányul.

Melyek ily tömegmozgalmi kongregációk előnyei?

1. Biztosítja a vezetők lelkiességét és katolikus képzettségét.

2. Elősegíti a katolikus mozgalmak kölcsönös támogatását: a MK rendelkezésre álló tömegből valóban *vezető elitet* válogathat tagjai közé, viszont a tömegmozgalom a MK előnyeit érzelmi gátlások nélkül szinte kizárólag saját mozgalmának a szolgálatába állíthatja.

Aki ismeri a MK-k fontosságát és magyar helyzeti jelentőségét, annak el kell ismernie ennek az elgondolásnak a fontosságát.

A terv kivihetőségét igazolja a KIOE-mozgalom, mely úttörői számára külön KIOE-kongregációt alakított. — Milyen lelki egységet jelentene, ha a legtöbb magyar katolikus tömegmozgalom, amelyeknek megalakulásuknál nem jelentéktelen kapcsolatuk volt kongregációkkal és kongreganistákkal, ezt a szellemet és a regnum-marianumi lelki egységet intézményesen is biztosítanák mozgalmuk számára.

A kongregációk római világtitkárságának mi a központi vezetőlapja?

Az „Acies Ordinata”, mely havonként az összes világnyelven megjelenik. Címe: Segretariato Generale delle C. M. Roma-Borgo S. Spirito 5.

II. A MK BENSŐ MŰKÖDÉSE

1. Jelöltképzés a MK-ban

Milyen a jelöltképzés módja?

1. Ajánlatos a jelentkezőknek *minél előbb*, még a jelöltté nyilvánítás előtt, összefoglaló, áttekinthető kiképzést adni a MK céljáról, lényegéről, kiképzési eszközeiről, működéséről és főleg a kongreganista lelki élet gyakorlatairól. (Forrás: Kongreganista katekizmus I., II., III.) A Kongreganista katekizmus I. és II. részét olvasásra is odaadhatjuk. Ez az összefoglaló kiképzés egy hónap alatt is megtörténhetik. Egyes kongregációkban a jelentkezők addig nem is vehetnek részt a rendes gyűléseken, míg ezt az első kiképzést meg nem kapták. — A kiképzés eredményéről a jelöltoktató mindenegyes jelentkezőnél személyesen győződik meg.

2. Az első legszükségesebb elméleti kiképzés után a jelöltet gyakorlati szempontból rendes tagként állítjuk be a kongregáció és a szakosztályok működésébe. Cél: a jelölt gyakorlati kipróbálása. Van-e munkakedve, megfelelő képessége és áldozatossága. A jelöltek csak elméleti kiképzése és kipróbálása tapasztalat szerint nem elegendő. Azért szakosztályi és más munka, kongregációs fegyelem szempontjából szigorúbb igénytel lépünk fel a jelöltekkel, mint a tagokkal szemben. Mert ha valaki kongregációs buzgósága kezdetén sem dolgozik, tapasztalat szerint később sem fog. Ezért a szakosztályvezetők különös gonddal és tapintattal vezetik be a jelölteket a szakosztályi munkákba.

3. A részletesebb elméleti kiképzést a jelölt-

oktató az avatásig folytathatja. Főforrása a Kongreganista katekizmus I. és II. része és a Kongreganisták kézikönyvéből főleg „A tagok általános kötelességeiről” (A kongregáció általános szabályai, III. szakasz) és a kongregáció búcsúíróról, kiváltságairól szóló részek.

Mennyi ideig kell tartani a jelöltidőnek?

A MK általános szabályai szerint „ez sohase legyen kevesebb két hónapnál”. (Ötödik szakasz, 24. sz.) — Rendesen legalább félévi jelöltidőt köveleljünk meg. Németországban egy komoly férfikongregáció kétévi jelöltidőt követel meg tagjaitól.

2. Új MK elindítása, régi MK reformja

Hogyan kell egy újonnan alakuló MK-t megindítani?

1. *Toborzás.* — Az iskola értékesebb, lelki életre törekvő, gyakrabban áldozó és életrevaló diákjai között ismertetjük a MK célját és mai jelentőségét. Ha már ismerjük az összes fiúkat, ezt az ismertetést egyénileg, csendben, feltűnés nélkül végezzük. Ha az egész diákságot *közeli*ről nem ismerjük, külső propagandát is fejthetünk ki: plakáttal, röpcédulákkal, toborzó gyűléssel. Leghelyesebb talán, ha a hittanár erről tart egyszer exhortációt. Már ennél az első ismereténél fontos, hogy kihangsúlyozzuk a MK komoly lelki tartalmát és igényét, továbbá szórakozást, diákközösségi életet nyújtó totális célkitűzését.

2. *Megválogatás.* — Nagyon fontos, hogy csak olyanokat vegyünk be jelentkezőknek a MK-ba, akiknél lehet komoly kilátás, hogy megfeleljenek a kongregáció igényének és akik képességeik, egészséges életrevalóságuk által alkalmasak az apostolkodásra és akiket a fiúk általában becsülnek, szeretnek. — Inkább kevesebben legyenek, főleg kezdetben, mint sokan.

Vallásilag közönyös iskolákban 5—10 fiúval is meg lehet kezdeni az alapítást.

3. *Első kiképző gyűlések.* — Már a legelső gyűlésekkel kapcsolatban gondoskodunk megfelelő hangulatról, szórakozásról, (Kongregációs otthonnak legalább pótlása, egy-két kirándulás, játék.) — Az első kiképző gyűlések anyaga a következő:

a) Ismertetjük a MK célját, lényegét, működését, szervezetét a Kongreganista Katekizmus I. része szerint.

b) Ugyanakkor párhuzamosan megkezdjük a kongreganista lelki kiképzést a Kongreganista katekizmus II. része szerint és ankétok által. — Az ankétok tárgya folytatólagosan a következő lehet: Lelki harcokról. (Jövő Frontja, 1939 10. sz.) Imádságról. (Kongreganista Diákvezető, 14. sz.) Tudatos és közönyös eucharisztikus életéről. (Jövő Frontja, 1940. 3. sz.) Lelki olvasásról. (U. o. 1939. 5. sz.) Nagyasszony-tiszteletről. (U. o. 1938. 1. sz.) A tiszta és erkölcstelen élet helyes fogalmáról. (U. o. 1940. 9. sz.) A gyakorlati tiszta életéről. (1940. 10. és 1. sz.) Apostoli lelkületről. (U. o. 1939. 1. sz.) Apostoli önképzésről. (U. o. 2. sz.) Regnummarianumi magyarságról. (U. o. 1940. 2. sz.) stb.

c) A mindenki számára lassan kötelezővé tett lelki és más kiképzési olvasmányokról rög-tönzött, közvetlen hangú ismertetést kérünk.

Igy az első gyűlések, főleg az ankétok és könyvbeszámolók által közvetlen családi hangú megbeszélések jellegét biztosítja. — Ezek az első kiképző gyűlések 2—3 hónapig tartanak. — Kezdetől fogva megkívánjuk a Kongreganista napló vezetését.

4. *További kiképző gyűlések.* — A kongregáció és a lelki élet lényeges kiképzése után a szakosztályi vizsgák első fokozatának feladatai elé állítjuk a jelölteket, lassú átmenettel, erőltetés nélkül. Ezek már kisebb szerepléseket írnak elő, ami előkészíti a gyűléseken az aka-

démiai gyűlések jellegét és fokozatosan megindítják a szakosztályok életét.

5. *Vezetőképzés.* — Lehetőleg a MK első tagavatása előtt gondoskodunk még a tisztikar szakszerű kiképzéséről. — Ez a feladatvállalás megkönnyíti a MK biztos és tervszerű vezetését, különben pedig kísérletezések és ötletes próbálkozások hullámvásárlásának tesszük ki. — Legjobb, ha a tisztikar rendes vezetői tanfolyamon vesz részt. Amennyiben ez komoly nehézségekbe ütköznék, maga a kongregáció igyekszik a vezetőkönyv alapján ezt a kiképzést megadni.

6. A MK hivatalos megalapítása kizárólag az illetékes egyházi hatóságtól, megyéspüspöktől vagy rendi előljárótól függ és az alapító okmány által történik. Az alapító okmánynak a következő adatokat kell tartalmaznia:

a) kik számára alakul a kongregáció (diákok);
b) mi a MK főcíme és ki a második pártfogója. Minden kongregációnak főpártfogója a Boldogságos Szűz, akinek egyik címét szokták választani, pl. Magyarok Nagyasszonya vagy Szeplőtelen Fogantatás. — A kongregáció második pártfogója tetszésszerint választott szent, pl. Szent Imre, Szent Alajos, Szent László. Így egy diákkongregáció hivatalos címe pl.: A Magyarok Nagyasszonyáról nevezett és Szent Imre pártfogása alatt álló ifjúsági kongregáció.

c) A MK kápolnája, temploma (székhelye), amelyhez a búcsúk és kiváltságok vannak kötve.

Hogyan kell a püspök vagy rendi előljáró által megalapított MK-nak a római főkongregációhoz (Prima Primaria) való csatlakozását (aggregatio) kérni, hogy a búcsúban és kiváltságokban részesüljön?

Az aggregációt kérő kísérő levéllel az alapító oklevelet el kell küldeni a Kongregáció Központba (Budapest, VIII., Horánszky-u. 20.) vagy egyenesen a Jézustársasága Rendtartományi Főnökségének (Budapest, VIII., Mária-u. 25.), ahol pár napon belül kiesziközlük a római aggregáció-

ról szóló oklevelet és ahonnan ezt a kérelmező kongregációnak megküldik.

Régi MK reformja

Hogyan kell egy már meglevő MK-t megreformálni?

1. Akik nyilvánvalóan nem valók a MK-ba, azokat tapintattal, de feltétlenül eltávolítjuk a kongregációból.

2. Megfelelő okossággal megnyerjük azokat a fiúkat, akiknek a MK-ban van a helyük.

3. Ugyanazon módszer szerint, mint az újonnan alakuló MK-ban, de csak a hiányoknak megfelelően, megkezdjük az egész kongregáció alapos kiképzését és működtetését. — Akik a jelöltvizsga, illetőleg a szakosztályi vizsga első fokozatának bizonyos időn belül nem tettek eleget, töröljük a MK névsorából vagy még egy időre esetleg a jelöltek közé léptetjük vissza.

4. Ajánlatos a kiképzést *kongregációs lelki gyakorlattal vagy rekollekcióval és kiképző nappal* bevezetni.

5. A magisztrátus minden főbb tisztviselőjétől, főleg a szakosztályvezetőktől még végleges kinevezésük vagy tisztségükben való megerősítésük előtt megkívánjuk a vezetői vizsga letételét. (Vezetői tanfolyam.)

3. Rendes gyűlés a MK-ban

Hol tartjuk a kongregációs gyűlést?

Az ájtatossági részt, ha könnyen lehet: közeli kápolnában tartjuk. Az akadémikus részt a kongregáció otthonában.

Hol tartjuk a kongregációs gyűlés akadémikus részét, ha nincs kongregációs otthonunk?

Lehetőleg olyan helyet válasszunk, melynek könnyebben lehet otthon jelleget adni: pl. rajzteremben, zeneteremben.

A gyűlés helyének, ha nincs otthonunk, hogyan adunk kongregációs jelleget?

Akár csak a gyűlés idejére is, helyezzünk el benne:

1. művészi Szűz Mária-képet vagy szobrot;

2. diákokat érdeklő folyóiratokat és könyveket;

3. a gyülekezés idejére játékot: sakk, ping-pong stb. — Kongregációs hirdetőtáblát. — Kongregációs díszítéseket: a Jövő Frontja fejlécén látható kongregációs címet, kongregációs monogrammot (XPM). — Plakátujságokat. — Felírásokat.

Kis körültekintéssel el lehet kerülni a terem falának a megrongálását.

A rögtönzött kongregációs otthonnak ezen alkalmi felszereléseit legcélszerűbb, ha a helyszínen zárjuk el a kongregáció szekrényébe.

Kongregációs otthon

Miért és hogyan szerezzünk kongregációs otthont?

Fontos és csak nehezen nélkülözhető kelléke az igazi diákkongregációnak. Ezért ha többévi lassú előkészítés is szükséges hozzá, nem szabad egyetlen kongregációnak sem lemondani róla. — Ha az iskolában nem lehet otthont biztosítani, teremtsük meg az egyházközség vagy a plébánia katolikus kultúrintézményeivel kapcsolatban. — Éltrevaló, fejlett kongregáció arra is vállalkozhatik, hogy az iskolától és plébániától függetlenül béreljen otthont. Egy-két jól megrendezett színdarab vagy ünnepély nagyrészt biztosíthatja a szükséges pénzüsséget.

Milyen legyen a kongregációs otthon berendezése?

Ne legyen se kápolnához, se közönséges klubhelyiséghez hasonló. — Szemléltesse a kongregáció lelki és apostoli célkitűzését, de ugyan-

akkor biztosítson megfelelő környezetet a barátság, meleg hangulatra, közvetlen diákérintkezésre.

Az otthon központja a művészi Szűz Mária-kép vagy szobor legyen. Alatta legyen mindig virág (télén örökzöld vagy szalmavirág). — Mellette állhatnak díszörséget a kiskongregáció csoportzászlói, fölötté húzódhatnak az egyéni kis zászlókból készített girlandok. Körülötte röpdöshetnek a lombfűrészsel kivágott fecskék, galambok. — Meleggé teszi a kongregáció hangulatát a Szűz Mária-kép alatt elhelyezett kandalló, „Nagyasszony tüze”, esetleg utánczó villanyfénnel. A kiskongregáció e körül énekelhet, hallgathat történeteket, mesét.

Ne feledkezzünk meg a művészi Jézus Szíve-kép elhelyezéséről.

Az otthon berendezése és a bútorok különbözzenek más diákotthonok berendezésétől. Ne legyen benne semmi kaszárnyás. Itt is érvényesüljön az elitizálás. Több asztal legyen benne, lehetőleg a sarkokban, szakosztályi gyűlésekre.

A szakosztályi asztalok környékét az illető szakosztályok célkitűzésének és munkájának megfelelően díszítsük: szemléltető képekkel, fényképekkel, jelmondat-felírásokkal, plakát-ujtsággal. Minden asztalon ott állhat az illető szakosztálynak lombfűrészsel vagy rézből kivágott, vagy kis selyemzászlóra himzett, festett jelvénye. Minden szakosztályi asztalon vagy helyesebben mellette a falon függő könyvtartón láthatók a szakosztályi célnak megfelelő (miszsiós, szociális, világnézeti stb.) folyóiratok és legfontosabb könyvek. — Az ilyen szakosztályi sarokból a tájékozatlan látogató is egyszerre megérti a szakosztály célját, működését.

Folyóiratkeretben, az otthon legkönnyebben hozzáférhető helyén található az általános (nem szakosztályi) érdekű lapok, folyóiratok: Zászlónk, Sportujtság stb.

Könyvespolcra vannak kitéve „böngészésre”

a Katolikus Lexikon kötetei és a legújabbban beszerzett könyvek.

Fontos bútordarab a kongregációs otthonban a könyvtárszekrény és játékszekrény.

Már több diákkongregáció szerelte fel otthonát elsőrangú rádióval és grammofoonnal. — Az otthon közepén foglalhatnak helyet a játékasztalok (rikozett, esetleg ping-pong, biliárd).

Az otthon díszítésében használjuk fel a világoskék kongregációs monogrammot és a kongregációs címert (Jövő Frontján), melyeket lombfűrészszel nagyban is elkészíthetünk. A kongregációs címer hangsúlyozza ki az otthonunk magyarságát.

A falat bekeretezett ifjúsági felvételi okmánnyal, régi kongreganisták fényképeivel díszíthetjük. A képek, rajzok között legyenek olyanok is, amelyek hangulatot, vidámságot sugároznak. A diákkongregációk körzeti és országos térképével tudatosítsuk a kongreganista összetartás szükségességét.

Ne felejtsük el, hogy a kongregációs otthon jellegzetességei: máriás lelkület, családias hangulat és finomabb ízlés.

Az otthonban legyen mindenki számára hozzáférhető a kongregáció fényképalbuma, melyben a kongregációnk multját, kirándulásainkat, közös élményeinket örökítjük meg.

Az otthont az egyházi évnek megfelelően liturgikus szellemben is díszíthetjük. — Pl. a közeledő Mária-ünnep művészi képét tehetjük ki (csak a képeket cserélve ugyanabban a keretben), ádventben ádventi koszorúval, karácsonykor betlehemmel, február 2. után szentelt gyertyával, nagybőjtben a feszület alá helyezett lila lepellet stb., első-péntek előtt a nagykilencedre figyelmeztető plakátot tesszük ki.

Nem hiányozhat azonban az otthonból a kongregációs hirdetőtábla sem.

Hirdetőtábla

Milyen szerepe van a MK-ban a hirdetőtáblának?

A hirdetőtábla a kongregáció életének fokmérője, esetleg lázmérője. Sokat mond az a hirdetőtábla, mely az iskola előcsarnokában függ és heteken keresztül nincs rajta semmi vagy esetleg a tavalyi kongregációs ünnepély sárgult meghívója éktelenkedik rajta.

A hirdetőtábla külsőleg legyen ízléses, lehetőleg művészi, zárható *üvegszekrény*. (Idővel egyes kongregációk már meglevő hirdetőtábláiról fényképet közlünk a Jövő Frontjában.)

Hirdetőtábla helye. Lehetőleg az iskola előcsarnokában vagy folyosóján legyen a nyilvánosság számára szánt hirdetőtábla, melyre a műsorok és propagandahirdetmények kerülnek. Ajánlatos azonban egy másik, csak a kongreganisták számára hozzáférhető hirdetőtábla, pl. a kongregációs otthonban vagy gyűlésteremben, melyre fegyelmi ügyek kerülhetnek.

A hirdetőtábláért a kongregáció titkára felelős.

Mit hirdessünk a kongregáció nyilvános hirdetőtábláján?

1. Legalább két héttel előbb a rendes és szakosztályi gyűlések műsorát, Közös szentáldozás idejét. Ünnepélyek műsorát.

2. Propagandafelhívásokat: Jövő Frontja és más katolikus folyóiratok terjesztésére, a jelvény viselésére és megvételére, kongreganista kiadványok beszerzésére. A Jövő Frontja legújabb számát.

3. Meghívókat közös magisztrátusi gyűlésre vagy központi és kongregációs megnyilvánulásokra. (Pl. legközelebbi vezetőtanfolyamra, kongreganista lelkigyakorlatra, rekollekcióra stb.)

4. Felhívásokat a kongregációs közösségi

szellemet ápoló megnyilvánulásokra: kirándulás, túra, ping-pong, meccs, közös uszoda stb.

Mit hirdessünk a Tanács hirdetőtábláján?

1. A kongregáció tisztikarának a névsorát.

2. A kongregáció hivatalos névsorát, a lakás-címek feltüntetésével. Kik a rendes tagok, kik vannak felfüggesztve vagy kizárva, kik a jelöltek és jelentkezők.

3. A legújabb és régebbi fontos tanácshatározatokat.

4. Fegyelmi ügyeket: a) kik nem igazolták mulasztásukat, késésüket; b) kik nem hozták vissza a könyvtári könyveket; c) kik nem fizettek tagdíjat.

Gyűlés előtti gyülekezés

Gyülekezés ideje alatt mivel foglalkozzanak a kongreganisták?

Gyülekezés ideje alatt, főleg ha ez kápolnában történik, 10—15 percig jó lelki olvasmányt hallgathatnak.

A közösségi szellem ápolása érdekében ajánlatos azonban, ha a kongregáció otthonában alkalmat nyújtunk barátkozásra, szórakozásra. Ezért már félórával a gyűlés ideje előtt nyitott otthon várja a kongreganistákat: játékokkal (ping-pong, rikolett, sakk, társasjátékok), legújabb folyóiratokkal, lapokkal (Magyar Kultúra, missziós lap, sportujság, Új Nemzedék stb.), esetleg rádióval, grammofoonnal. — Fesztelen baráti hangulat uralkodik. — A könyvtárból most veszik ki a lelki, szakosztályi és más olvasmányokat. — A Katolikus Lexikon böngészésre, a legújabb könyvtári szerzemények megtekintésére ki vannak téve. — Most igazolják a háznagynál a mulasztásokat. — Most fizetik a pénztárosnál a havi tagdíjakat (20 fillér). — A szakosztályvezető most beszél egyenkint a szakosztályi tagokkal. Általában a tisztviselők ezt az alkalmat

használják fel, hogy tisztségükkel kapcsolatban a tagokkal érintkezzenek. — A prefektus és amennyiben ideje engedi, a prézes, továbbá tisztviselők az elsők és utolsók a kongregációs gyűlésen.

Miből áll a gyűlés ájtatossági része?

A szabálykönyvben megjelölt vagy a prézes által időnkint meghatározott imákból, énekekből és a prézes rövid, lelki életre buzdító beszédéből, illetőleg előadásából.

Változtatossá tehetjük a kongregációs ájtatosságot, ha időnkint közösen egy tized rózsafüzért imádkozunk, Jézus Szíve-ájtatosságot, közös lelkiismeretvizsgálatot végzünk vagy a prézes bevezető szavai után csendben elmélkedünk. (L.: a Kongreganista imák c. kis imafüzetet.)

Hogyan helyezkednek el a tagok a kongregáció rendes gyűlésén?

Az előadóasztal körül félkörben vagy U alakban, lehetőleg asztalok előtt, hogy jegyzetet vezethessenek vagy szöveggönyt, pl. Szentírást vagy pápai körlevelet maguk előtt tarthassanak.

Ezzel az elhelyezkedési formával is kifejezésre akarja juttatni a kongregáció tagjaival szemben igényét, hogy nemcsak szemlélők és hallgatók számára tart előadást, hanem mindenkítől munkaközösségbe való bekapcsolódást kíván. Ez a forma a mellett, hogy az ankéteket és más megbeszéléseket, vitákat is könnyebbé teszi, egyrészt családiasabbá, másrészt komolyabbá teszi a gyűlést.

Milyen időközökben vannak kongregációs gyűlések?

Legalább kéthetenként, de lehetőleg hetenként.

Mennyi ideig tart az akadémiai gyűlés?

Legalább egy óráig.

Alig lehet a kongregációs gyűlésre meg-

felelő hangulat ott, ahol pontosan 60 perc van kimérve gyülekezésre, ájtatosságra és akadémiai gyűlésre.

Ajánlatos, hogy a kongregáció lehetővé tegye tagjai számára, főleg a gyülekezés ideje alatt és esetleg a gyűlés után is egyideig: a közös játékot, szórakozást, beszélgetést, a legújabb folyóiratok áttekintését.

Ki vezeti az akadémiai gyűlést?

A prefektus vagy annak a szakosztálynak a vezetője, amely a gyűlést rendezi.

Ankét vezetése

A kongregációban mit nevezünk ankétnak?

Ankétnek az olyan lelki étellel kapcsolatos gyakorlati kérdésnek megbeszélését értjük, amelyet tervszerűen előkészített kérdések vázlata szerint, a kérdést kimerítően ismerő vezető irányít.

Tehát a jó ankétvezetésnek keltős feltétele van:

1. a *kérdésvázlat* megfelelő előkészítése,
2. az ankét megfelelő *vezetése*.

Hogyan kell az ankétvázlatot előkészíteni?

1. Válasszunk gyakorlati és a kongreganisták lelki szükségletének megfelelő tárgyat. Pl. olvasás, barátkozás, diák imaélete, lelki olvasás, apostolkodás, szentáldozási előkészület és hálaadás, sajtóval szembeni viselkedésünk, tanulás, akaratnevelés stb.

2. A felmerülő kérdést vagy kérdéseket ne egyszerre ragadjuk meg, hanem részleteire bontva, lélektani és logikai egymásutánban fogalmazzuk meg. — Lélektani szempont ajánlja, hogy a kérdéseket hármasszempont szerint csoportosítsuk:

a) *Helyzetkép* a meglevő, gyakorlati helyzetet világítja meg. Célja e csoportba tartozó kér-

déseknek, hogy valóságos alapon, az életből induljunk el. Ez nemcsak az érdeklődést kelti fel és a feleletek könnyűsége által az ankét lendületes megindulását is biztosítja, hanem megkönnyíti majd a gyakorlati kivitel megbeszélését is.

b) *Elvek* csoportjába tartozó kérdések a tényleges helyzetképtől függetlenül csak *elvi* alapon, és pedig az egyedül helyes: katolikus és krisztusi alapon világítják meg a szóbanforgó tárgyat.

c) *Gyakorlati kivitel* csoportjában a kérdések már az életben való megvalósítás szempontjából vizsgálják a tárgyat. (Példákat lásd a Jövő Frontja ankétvázlataiban.)

3. A kérdések szabatosan, világosan legyenek megfogalmazva.

4. A kérdések ne kívánjanak fejtörést, mélyebb gondolkozást. Ezért ajánlatos a lehetséges főbb feleleteket már a kérdésben mind érinteni, hogy azok közül a hozzászólóknak csak választani kelljen, mintegy az élére állított kockát valamilyen irányba eldönteni.

Hogyan kell ankétot vezetni?

1. Az ankétvezető ismerje kimerítően a szóba kerülő tárgyat, hogy minden hozzászólás tartalmát pontosan meg tudja ítélni, hogy semmi se, de főleg a téves hozzászólások ne találják készületlenül. — Ezért ajánlatos, ha az ankét tárgyát előzőleg illetékes emberekkel beszéli át, pl. prézessel, szaktanárral és ilyen irányban olvas.

2. Ne várja soha, míg a felvetett kérdésre szerény és kínos csend következik, hanem a legnagyobb természetességgel *szólítson* fel valakit, mintha épp az illető készült volna már hozzászólni.

3. Egy pillanatig se tűrje, hogy valaki a felvetett és pontosan körvonalazott kérdéstől elkalandozzék. Elnézés e tekintetben egyesekkel szemben: kegyetlenség a közösséggel és az ankét színvonalával szemben. Ezért, amint észreveszi,

hogy valaki nem pontosan a tárgyhoz szól hozzá, rögtön figyelmezteti és ha nem használna, megvonja tőle a szót.

4. Sürgesse és segítse elő a minél rövidebb, távirati stílusú hozzászólásokat. Csak így lehet 20 perc alatt komoly kérdéseket is megbeszélni.

5. Legyen tudatában, hogy az ankét fegyelmező ereje kizárólag az ő kezében van és azért csak az és addig szólhat hozzá, akinek és ameddig engedélyt adott.

6. Az ankétvezető minél kevesebbet beszéljen és helytelen hozzászólásoknál, amennyiben lehetséges, a kiigazítást is engedje át másnak.

7. Ha egyes kérdéseknél, főleg az elvi csoportban, a hozzászólók fontos szempontokat nem vennének észre, vagy ezeket kellőleg nem értékelnék, bizonyos ideig ő képviselheti a helytelen állásfoglalást, ő támadhat vagy erre másokat szólíthat fel.

8. Ha valamelyik hozzászóló válasza helytelen, akkor vagy maga helyesbíti, de mindig tartalmi érvekkel, vagy még helyesebb, ha más szólít fel erre. Igyekezzék a hozzászólásokban a legkisebb részletigazságokat is elismerni.

9. Ha egy kérdést a hozzászólók már eléggé megvilágítottak, úgy hogy világos az állásfoglalás, vesse fel hozzászólásra a következő kérdést, ha még annyian is szeretnék az előbbi kérdéssel kapcsolatban a már mondottakat ismételni.

10. Az egyik kérdés, tárgyalásáról csak akkor mehet át a másikra, ha az azzal kapcsolatos állásfoglalás már világos. — Ezért, ha már nem lenne több hozzászóló és viszont a kérdés sincs még egészen megvilágítva, vagy jobban élére állítva a kérdést, új hozzászólásokat kér, vagy — ha ez elnyujtaná az ankétot — ő maga szögezi le helyes állásfoglalását. Az ankétvezetőnek mindig törekednie kell a helyes állásfoglalás megálltatására, különben céltalan fecsegésbe engedi süllyedni az ankétot.

11. Ha észrevenné, hogy egyik-másik kérdés

egész különös módon ragadja meg a résztvevők figyelmét és mindig értékesebb, mélyebb hozzászólásokat vált ki, ne akarja a következő kérdésre való átmenetet erőszakolni. Ha ilyenkor nem tudnák a hátralévő kérdéseket átvenni, ő maga foglalja ezek feleletét össze és amennyiben ajánlatos, az ankét más alkalommal való folytatását javasolja.

12. Ne engedje, hogy mindig ugyanazok szólnak hozzá és két-három tag olcsón kibérelt szellemi csatatérének tekintse az ankétot. — Mindíg engedjen hozzászólási előnyt azoknak, akik még nem szóltak vagy kevesebbet szóltak hozzá. A szerénységből hallgatókat észrevétlenül igyekezzék szintén a megbeszélésbe bekapcsolni.

13. Ha egy felmerülő fontosabb részletkérdésnél nem ismerné biztosan a helyes katolikus állásfoglalást, vagy kérjen hozzászólást a jelenlévő prézestől, esetleg tanárvezetőtől, vagy jelentse be, hogy legközelebb közölni fogja az illetékes forrásból szerzett feleletet.

14. A hozzászólók felszólításában, a velük való érintkezésben hangja legyen mindig baráti, tapintatos és eleven.

Beszédre való készület

Hogyan lehet jól és könnyen szónoki beszédet előkészíteni?

1. Tartsd szem előtt, hogy az igazi beszéddel hallgatóid akaratát kell cselekvésre indítanod vagy őket valamiről meg kell győznöd. — Ezért mielőtt hozzákezdenél beszéded vázlatának az elkészítéséhez, vedd fel magadnak a kérdést: „Mire akarom hallgatóim akaratát indítani?“, vagy „Miről akarom hallgatóimat meggyőzni?“ Ameddig e kérdésre nem tudsz határozott, világos feleletet adni, ne akarj beszélni! Előbb neked kell tudnod, hogy mit akarsz másoktól.

2. Beszéded célját, vagyis az előbbi kérdésre adott feleletet egy egyszerű *felszólító mondatban*

fogalmazd meg. Pl. „Dolgozzunk a kongregációnkért!”, „Áldozzunk gyakran!”, „Végezzünk rendszeresen lelki olvasást!” Ha csak meggyőzés, egy igazság bizonyítása a célod, mint pl. emlékbeszédeknel és dicsőítő beszédeknel, beszéded célját egyszerű kijelentő mondatban fogalmazd meg. P. „Szűz Mária valóban a mennyország Királynője”, „Szűz Mária a legidősebb és legnagyobb eszmény a mai fiúk számára”, „Szűz Mária a legjobb édesanya”. — Beszéded ezen tétele lebegjen mindig a szemed előtt úgy az előkészület, mint a szónoklás alatt.

3. Miután beszéded világos tételét leírtad, képzeled magad elé hallgatóidat, akik tételed hallására csodálkozva, értelmetlenül néznek rád és kérdik: „Miért?” Ezt a miért szót tételed alá írd le és utána egymás alatt csoportosítsd az érveket, amelyekkel igazolod, alátámasztod tételédet. — Érveidet is előbb csak egyetlen mondatral vagy szóval jelöld, hogy annál jobban belevésődjenek emlékezetedbe és csak utána részletezd. Három alapos érv elegendő.

4. Bizonyításod után gondold meg, milyen ellenvetések lappanghatnak még hallgatóid lelkében és ezeket külön cáfold meg.

5. Miután készen vagy tételed bizonyításával és az esetleges ellenvetések cáfolatával, csak akkor készítsd el a bevezetést és befejezést. A bevezetés célja, hogy a hallgatókat átvedd hangulatukból beszéded gondolatvilágába, hogy megnyerd az *érdeklődésüket*. — A befejezésnek össze kell fognia és biztosítania kell a beszéd minden eredményét.

6. Beszéded minden szavából sugározzék ki hallgatóidnak becsülő megértése, jóakarató segíteni akarása.

4. Szakosztályi élet a MK-ban

Milyen szempontok szerint oszthat a szakosztály sejtekre?

Vagy egyetlen, pontosan körvonalazott szakosztályi cél megvalósításának *gyakorlati munkafelosztása szerint*, vagy pedig több kisebb önálló, de a szakosztály keretébe illő cél *külön-külön való vállalása szerint*.

Pl. a világnézeti szakosztály vagy csak a katolikus lapok terjesztését tűzi ki célul, vagy e mellett még küzd a káromkodás és erkölcstelen beszédek ellen és még a hitvédelmi levélszekrény kezelését is vállalja.

Az előbbi esetben az összes szakosztályi tagok ugyanazért a célért dolgoznak, de tervszerű munkafelosztás szerint más és más sejtekben. — Az utóbbi esetben pedig, mikor a szakosztály több kisebb gyakorlati cél megvalósításán dolgozik, a különböző szakosztályi célok teljes, önálló munkálását külön-külön kis sejtekre bízák.

Pl. mikor a világnézeti szakosztály célja bizonyos időre csak a katolikus lapok terjesztése, a szakosztályi tagokat *felderítő, tanulmányozó, propaganda- és szervező sejtbe* osztja, hogy a tényleges helyzetet és ennek okait megfigyeljék, a felmerülő elvi kérdéseket katolikus szempontból tisztázzák, az érdeklődést a szakosztályi cél iránt felkeltsék és végül a célt megvalósítsák.

Mikor pedig a világnézeti szakosztály egyszerre több különálló kisebb cél megvalósítására vállalkozik: sajtó terjesztésére, hitvédelmi levélszekrény kezelésére, káromkodás és erkölcstelen beszédek elleni küzdelemre, akkor ajánlatosabb külön *sajtó-sejt, levélszekrény-sejt, káromkodás-elleni sejt, fehér-sejt* felállítását, amelyekben a sejttagok önállóan fáradoznak a sejtcél megvalósításán.

Természetesen ezeknek a sejteknek élő szervekként kel résztvenni a szakosztály életében. Ha

egy sejt már betöltötte a hivatását, pl. a felderítő sejt, beolvad a többi sejtekbe. Vagy ha a szervező sejtnek még nincs munkája, a többi sejtekben készíti elő a talajt a szervezésre. Vagyis főelve a sejtek életének: tudjanak a szükségleteknek és körülményeknek megfelelően alkalmazkodni.

Mikor a szakosztálynak csak egyetlen gyakorlati célkitűzése van, mi lehet a felderítő, tanulmányozó, propaganda- és szervező sejt feladata?

Felderítő sejt: Mint minden baj orvoslásának, úgy a világnézeti és lelki bajok orvoslásának is előfeltétele a baj helyes és pontos megállapítása. — A katolikus cselekvés sok irányban csak ábrándozás marad, ameddig reálisan föl nem mérik a tényleges helyzetet, a hiányokat és ezek okait. (Sajtó-, nevelésügy.) Épp a hiányok, szükségletek meglátása válthatja ki sokakból az áldozatos cselekvést, a vállalkozó szellem s katolikus öntudat felébredését. — Megfigyeli, felderíti az iskolában, otthon, az emberek között a tényleges helyzetet és annak okát. — Pl. a világnézeti szakosztályban: kik milyen lapokat, könyveket olvasnak, miért; kik terjesztik az erkölcstelen beszédet; kik a főkáromkodók; kik rontanak másokat. — Hitbuzgalmi szakosztályban: kik olvasnak lelki könyveket, kik nem, miért nem, milyen

könyveket olvasnának; kik végezték el a nagykilencedet; kik milyen gyakran áldoznak; kik hallgatnak liturgikusan szentmisét; kiket lehetne a kongregációnak megnyerni. — Missziós szakosztályban: hány pogány van, milyen a missziók helyzete. — Szociális-karitatív szakosztályban: kik szorulnak leginkább támogatásra, milyen az ifjúmunkások szociális helyzete, melyek a katolikus szociális mozgalmaink?

Eszmei sejt. A szakosztályi céllal kapcsolatos elvi kérdéseket katolikus szempontból dolgozza fel. Ez szorgalmazza a tagok szakosztályi gyűlések kiképzési anyagáról és a szakosztályi irányú *szellemi kiképzését*. Ez tanulmányozza elsősorban a szakosztályi irodalmat és dolgozza fel a többiek számára is. — Ez az agytröszt. *Kiképző sejt.* Ez gondoskodik a szakosztályi témák rendes gyűléseken való feldolgozásáról.

Propaganda-sejt. Leleményesen, a legváltozatosabb eszközökkel igyekszik a szakosztályi cél érdekében az érdeklődést felkelteni: jelszavakkal, plakáttal, feliratokkal, rábeszéléssel, plakát-újság szerkesztésével, megfelelő fellépéssel. Ez szorgalmazza a szakosztályban és kongregációban a formai, fellépési önképzést: hogy érdekes, lebilincselő előadók, jó szavalók, szónokok legyenek. — Ide tartoznak a jó rajzolók, festők.

Szervező sejt. A többi sejtek megfelelő előkészítése után megnyerni, szervezni az embereket a szakosztályi célnak. — (Eucharisztikus

stafétát, Bangha S. J.: Világnézeti válaszok c. könyvének köröztetését, elsöpénteki szentáldozást szervezi.)

Szakosztályvezető

Melyek a szakosztályvezető tulajdonságai?

1. Komoly lelki életre törekszik. A kongregáció kiképzési anyagát elsősorban maga számára érzi kötelezőnek: igyekszik belőle mindent maga is *megvalósítani*. Lehetőleg hetenkint áldozik. Van állandó, komoly lelkiatyja. Rendszeresen végez lelki olvasást. Havonként egy szent-

áldozást és naponként legalább egy tized rózsafüzért ajánl fel szakosztályáért, főleg azokért, akik a lelki segítségre jobban rászorulnak. — Viselkedése, kötelességteljesítése és tanulása mindig példaként állhat a rábízott szakosztályi tagok előtt.

2. Van helyes önérzete, önbizalma, önművelési, érvényesülési törekvése és vezetőhöz illő általános tudása, műveltsége.

3. Ismeri alaposan a szakosztályi cél irodalmát és a szakosztály vezetésének minden részletkérdését. Ezekről a prézesnél vizsgázott.

4. Szakosztályának mindenegyes tagjával baráti kapcsolatot tart fenn és a szakosztályban eleven, vidám hangulatot tud biztosítani.

5. Tud fegyelmet tartani, munkát megkívánni, ellenőrizni.

6. Van helyes önállósága, leleményessége, kezdeményező, vállalkozó szelleme.

7. Készségesen tud alkalmazkodni a kongregáció nevelői és kiképzői rendszeréhez, ezért igyekszik ezt minél tökéletesebben megismerni és érvényesíteni. Illetékesektől szívesen kér és fogad el tanácsot. Szakosztályának vezetéséről ennek szabályzata alapján havonként beszámol a prézesnek.

8. Tud lelkesíteni, eszméjének másokat megnyerni, rábeszélni: mást *befolyásolni*.

9. Tud másokat dolgoztatni, szervezni.

10. Célja megvalósításáért hangulatától függetlenül kitartóan, szívósan tud dolgozni.

11. A kongregációért és főleg a szakosztályáért örömmel tud *időt és munkát* áldozni. — Számára az otthoni és iskolai kötelességek után *első* a kongregáció.

Melyek a szakosztályvezető kötelességei?

1. Mindenegyes szakosztályi taggal személyesen megbeszéli, hogy milyen szakosztályi könyvet olvasson. — Szakosztályi cselekvés feltétele a szakosztály céljának megfelelő képzettség.

2. Minden szakosztályi taggal személyesen

megbeszéli, milyen szakosztályi munkához, apostoli cselekvéshez volna kedve, milyen sejtben szeretne és tudna dolgozni. A munkalehetőségeket egyesek képessége és kedve szerint ajánlja fel. Ezért igyekszik törekvéseiket, képességeiket minél jobban megismerni. Habár minden tagtól elvárja az elvállalt munka elvégzését, mégis a nyújtott munkaalkalmak változatosságával igyekszik a munkakedvet fenntartani és fokozni. Ezért, ha észreveszi, hogy valaki számára valamilyen munka már kezd unalmassá lenni vagy feladatát az illető már elvégezte, új, neki megfelelő munkalehetőséget kínáljon fel. (Pl. felderítés után propagandát vagy szervezést stb.)

3. Allandóan érdeklődik a szakosztályi tagok munkája iránt és nehézségek, akadályok között lehetőleg gyakorlatilag segít, példájával mutatja meg, hogyan kell. — Amennyiben a prézes is ajánlja, a tagok Kongreganista Naplóját ő is figyelemmel kíséri.

4. A szakosztályi tagok egymásközti baráti szellemét igyekszik előmozdítani. (Közös szórakozások, kirándulás, sport, játék stb.)

5. Már jó előre gondoskodik azon közös, tehát az egész kongregáció előtt tartandó gyűlés műsoráról, melyet szakosztályának kell tartania és amelynek tartalmáért és formai színvonaláért ő felelős. — Ezért minden szereplővel előbb próbát tart vagy szakosztályi gyűlésen közös próbát tartat.

6. A szakosztályi gyűléseket gondosan előkészíti. Ha a kiképzést (szellemi és formai) más tag által is vezetteti, tudatában kell lennie, hogy ő felelős a gyűlések színvonaláért. Ezért a szóba jövő kérdéseket előzőleg áttanulmányozza és az előadók felkészültségéről még a gyűlés előtt meggyőződik.

7. Szorgalmazza szakosztályában a katolikus elitképzés érdekében a helyes *verseny* szellemét

és a kongregáció pontversenyébe való tudatos bekapcsolódást.

8. Minden szakosztályi tagnak törzslapját a prefektus és prézes irányítása mellett gondosan vezeti.

9. Nem tűri, hogy tehetetlen vagy lusta tagok tétlenségükkel akadályozzák a szakosztály munkáját és szellemét.

10. Pontosan vezeti Vezetői Naplóját. (L. a következőkben.)

A szakosztályvezető Vezetői Naplójának melyek a rovatai?

I. A legjobb szakosztályi kiképző olvasmányok jegyzéke. (A tagoknak ezek közül ajánl.)

II. Cselekvési, apostoli lehetőségek a szakosztályban, sejtekben. (A tagok egyéniségének megfelelően ezen munkalehetőségek közül ajánl.)

III. Legközelebbi szakosztályi gyűlés vázlata.

IV. Mindenegyik tag szakosztályi adatai:

1. Milyen cselekvést vállalt, melyik sejtben dolgozik?

2. Milyen szakosztályi könyvet vagy más olvasmányt olvas.

3. A törzslap számára szükséges legújabb adatai. (Pl. utolsó bizonyítvány, szereplések stb.)

Szakosztályi fokozatok vizsgaanyaga

Az egyes szakosztályok három fokozatának mi lehet a vizsgaanyaga?

(Itt az összes szakosztályok vizsgaanyagának csak általános szempontjait adjuk. Az egyes szakosztályok részletes vizsgaanyagát utána közzöljük.)

I. Fokozat:

1. *Kongreganista fegyelem* követelményeinek megfelel. a) Kongreganista viselkedés. b) Kongregációs gyűléseken és gyakorlatokon való részvétel. c) Baráti kapcsolat, segítség a kongreganis-

ták között. *d)* Szolgálatkészség, munkavállalás, felelősségérzet. *e)* Tagsági díj, könyvtári szabályok, jelvényviselés, Jövő Frontja járatása. *f)* Kongreganista Napló vezetése.

2. A kongregáció *közös lelki, világnézeti és apostoli (formai) kiképzésének* az anyagából naplót vezet és beszámol!

A lelki és világnézeti közös kiképzés anyagát minden évben előre a prézes határozza meg. (Ez lehet 3—3 fontosabb kérdés vagy tétel.)

Lelki kiképzés anyaga lehet pl.: a kongreganista imaélete, hogyan kell elmélkedni, lelki olvasás, helyes szentáldozás, főhiba elleni küzdelem, akaratnevelés, önmegtagadás, gyakorlati tiszta élet, kísértések, barátkozás, olvasmányok, Jézus Szíve-tisztelet, liturgikus misehallgatás, tanulás, tekintélytisztelet, krisztusi erények stb.

Világnézeti kiképzés anyaga lehet pl.: az iskolai hittananyag alaposabb, kiváló tudása; pápai körlevelek elvei; fontosabb hittani, erkölcstani, bölcséleti tételek.

Apostoli (formai) kiképzés anyaga lehet pl.: másokkal való érintkezés, mások befolyásolása, meggyőzése. — (Forrás: Dale Carnegie: „Wie man Freunde Gewinnt“, H. A. Overstreet: „Einfluss Gewinnen“.) — Vitában való védés és támadás. — (Idevágó bölcséleti kiképzés.) — Szónoklás, szavalás, előadás művészete. (Forrás: Bognár Elek: „A szónoklás és előadás művészete“, Sik Sándor szavalásról írt könyve.) — Propaganda, szervezés technikája.

Kiképző személy. Az egész kongregáció számára közös lelki, világnézeti és apostoli kiképzést vagy csak a prézes adja (exhortációkban, kiképző előadásokban és kiképző napokon) vagy ebbe a tagokat is bevonja, akik a kiképzés anyagát a közös és szakosztályi gyűléseken dolgozzák fel.

Beszámolás ideje. A beszámoló negyedévenként vagy félévenként lehetséges.

Beszámolás módja. A beszámoló történhetik:

a) vagy csak naplóvezetéssel (a Kongreganista Naplóban vázlatos, de világos jegyzetek), vagy b) szóbeli beszámolóval a prézesnél, esetleg prefektusnál, szakosztályvezetőnél, vagy c) gyűlésen való nyilvános vizsgával, vagy d) a kívánt anyagnak rendes gyűlésen való feldolgozásával, szerepléssel. (Pl. szabad előadásban, párbeszédben, vitában, szónoklatban.)

Beszámolóban mit kell megkivánni? Világos fogalmakat és az esetleges tételek bizonyítását.

3. *Lelki olvasás.* Az egész kongregáció számára I. fokozaton kitűzött lelki könyveket elolvasta és ezekről beszámol. E lelki olvasmányok lehetőleg

- a) kegyelmi életet ápoló könyvből,
 - b) apostoli lelkületet ápoló könyvből és
 - c) életrajzból álljanak.
- (A könyvek címeit alább közöljük.)

4. *Kongregációs rekollekción vagy lelkigyakorlaton résztvev.*

5. *Szakosztályi könyvek olvasása,* melyek az I. fokozatra vannak kitűzve és ezekről való beszámolás. — A könyvek olvasását megfelelő előadás, kiképzés is helyettesítheti (szakosztályi vagy közös gyűlésen).

E szakosztályi könyvek közül egy elméletben ismertesse a szakosztályi célkitűzést és az ezzel kapcsolatos elveket, egy pedig gyakorlatban, pl. életrajzban, regényben (szociális) vagy leírásban (missziós útleírás).

6. *Megfigyelés.* Szakosztályi célnak megfelelő komolyabb megfigyelést, adatgyűjtést végez. (A megfigyelési alkalmakat szakosztályoknak megfelelően alább közöljük.)

7. *Propaganda.* Szakosztályi célt szolgáló, suggesztív erejű rövid jelmondatot fogalmaz és ezt az otthon vagy gyűlésterem számára leleményesen, ízlésesen elkészíti.

8. *Szereplés.* A közös gyűlésen tartandó párbeszédes előadásban mást „meg tud győzni” szakosztálya célkitűzésének fontosságáról, vagy

a közös és szakosztályi kiképzés elveiről. A meggyőzés tételét az illető maga válassza meg, de a szakosztályvezető vagy prézes is kijelölheti. Ez azonban mindig az előírt fokozati kiképzés olvasmányanyagából legyen véve.

9. *Imaapostolság.* A szakosztályi cél megvalósulásáért és főleg a saját apostolkodásának a sikeréért hetenkint legalább egy komoly kis áldozatot (önmegtagadás, szenvedés, lemondás erőselelkű elviselése) és egy tized rózsafüzért ajánl fel és ezt a Kongreganista Naplójába hetenkint bejegyzí.

II. Fokozat:

1. *Kongreganista fegyelem* követelményeinek megfelel. (Részletesen lásd az I. fokozatban.)

2. *A kongregáció közös lelki és világnézeti kiképzésének* az anyagából naplót vezet és beszámol.

3. *Lelki olvasás.* A II. fokozatban kitűzött lelki könyveket elolvasta. (A könyvek címeit alább közöljük.)

4. *Kongregációs rekollekción vagy lelkigyakorlaton résztvett.* (Ha az előző szakosztályi vizsga egy félévén belül történt, ettől a követelménytől el lehet tekinteni.)

5. *Szakosztályi könyvek olvasása és ezekről való beszámolás,* melyek a II. fokozatra vannak kitűzve.

6. *Szakosztályi apostolkodás.* A szakosztályi cél érdekében lélekkel végzett komolyabb apostolkodásról beszámol.

7. *Propaganda.* Szakosztályi célt szolgáló, szuggesztív erejű plakátot tervez és készít.

8. *Szereplés.* — A szakosztályi vagy közös kiképzés kitűzött tételeit páros vitában kielégítően tudja védeni és támadni. Ez a pont kétszeri szereplést ír elő, vitában való védést és támadást. (Pl. Jézus istensége, az Egyház krisztusi eredete, a házasság egysége és felbonthatatlansága, a tiszta élet szépsége és lehetősége stb.)

9. *Imaapostolság.* — Mint az I. fokozatnál.

III. Fokozat:

1., 2., 3., 4., 5. pont mint a II. fokozatban, de a 3. és 5. pont olvasmányai a III. fokozatnak felelnek meg.

6. *Szakszotályi apostolkodás.* A szakszotályi cél érdekében huzamosabb ideig „szervezést” végzett. (Szervezési alkalmakat az egyes szakszotályoknál közöljük.)

7. *Propaganda.* Szakszotályi célt szolgáló szuggesztív erejű plakátujságot szerkeszt vagy fotomontázst készít.

8. *Szereplés.* Hatásosan, gyakorlati eredménnyel és a szónoklás előírásainak megfelelően tud szónokolni, ezt az egész kongregáció előtt igazolta. (Beszéd felépítése, fellépés, hallgatósággal való kapcsolat, hangszínezet, arcjáték, taglejtések, érzelmek.) — Mivel erre a vizsgapontra való előkészület gyakorlatot követel, azért ajánlatos, hogy már az előbbi fokozatok ideje alatt is az illetők gyakran szónokoljanak. — Ajánlatos, ha a kongregáció szónoktanfolyamot is rendez. (Pl. kiképző napokon.) Kézikönyvként használhatjuk: Bognár Elek: A szónoklás és előadás művészete c. könyvét.

9. *Imaapostolság.* — Mint az I. fokozatnál.

Lelki olvasmányok

A szakszotályi vizsgák három fokozatában milyen lelki könyvek olvasásáról kell beszámolni?

a), b), c) jelzéssel a következő irányú könyveket jelöljük:

a) kegyelmi életet ápoló könyvek,

b) apostoli lelkületet ébresztő könyvek,

c) életrajzok.

Mivel a kongreganisták bizonyos időközökben más szakszotályokba léphetnek át és azokban is tesznek szakszotályi vizsgát, azért minden fokozatban a lelki könyvek két (A, B) csoportját adjuk. Habár ajánlatos a csoportok egymásutánját megtartani, indokolt esetben a pré-

zes megengedheti az ugrást vagy egyes könyvek kicserélését.

I. Fokozat.

A) Csoport:

a) Szalézi Szent Ferenc: Filotea, vagy Nagy Balázs—Mattyasovszky Kasszián: Lelki élet könyve.

b) P. Plus: Krisztust sugározzuk.

c) Kühár Flóris: Szűz Mária élete, vagy Walter János: Üdvözlégy, Mária.

B) Csoport:

a) Lantos-Kiss Antal: Gyakorlati tiszta élet.

b) Biró Ferenc: E jelben győzni fogsz, vagy Virág Andor: A szentséges Szív titkai, vagy Dér Ákos: Életforrás. — (Mind a három könyv az apostoli lelkület szempontjából is annyira fontos Jézus Szíve-tiszteletet ismerteti.)

c) Schütz Antal: Szentek élete c. négykötetes munkájából egy kötet.

II. Fokozat:

A) Csoport:

a) Csávossy E.: Ave Mária.

b) Lantos-Kiss Antal: Vezérférfiúság.

c) Martindale: Gonzága Alajos.

B) Csoport:

a) Tomka Ágoston: Három nap a Manrézában, vagy Gálos László: Isten magányában, vagy Meschler: A lelki élet három alaptétele.

b) Pintz Bálint: Az apostolkodás és a Katolikus Akció.

c) Wagner: Nagy Király katonái.

III. Fokozat.

A) Csoport:

a) Gálffy László: Istenfiúi életünk, vagy Wöhrmüller—Evetovics: Férfias kereszténység.

b) Bangha Béla: Világhódító kereszténység. (Részletek.)

c) Kákossy A.: Szent Pál, a népek apostola, vagy más életrajz Szent Pálról.

B) Csoport:

a) Charles Grimaud: Az „én” szentmisém.

b) Bangha Béla: Világhódító kereszténység.

c) Willam—Zsiros: Jézus élete.

Kegyelmi életet ápoló más komolyabb könyvek:

Újszövetségi Szentírás.

Kempis Tamás: Krisztus követése.

P. Plus: Hogyan imádkozzunk.

P. Plus: Égből szállott.

P. Plus: Isten bennünk.

P. Plus: Krisztus testvéreinkben.

Müller L.: A jó Isten.

Müller L.: Jézus Szíve tisztelete. (Elmélkedések.)

Bangha B.: A szeretet nagy titka.

Révai József: A boldogság útja.

Révai József: A nagydiák szabadságharca.

Révai József: Útravaló a vakációra. I. rész.

Révai József: Útravaló a vakációra. II. rész.

Rétháti: Harc a lelki szabadságért.

Schmidt Béla: Lelket az életbe!

Életrajzok:

Endrődy L.: Életet Krisztusért. (Kaszap István élete.)

Cojazzi—Szemerjay: Új ifjúság. (Pier Giorgio Frassati élete.)

Chesterton: Aquinói Szent Tamás.

Sik Sándor: Szent magyarság. (Magyar szentek élete.)

Ajtai Kálmán: Szalézi Szent Ferenc élete.

Babura L.: Nagy Szent Gergely élete.

Babura L.: Szent Ágoston élete.

Berra Franco: Ferrini Contardo élete.

Meszlényi A.: Néri Szent Fülöp élete.

P. K.: Morus Szent Tamás élete.

Szalay I.: Szent Benedek élete és művei.

Dombi Márk: Szent Bernát élete.

Balanyi Gy.: Assisi Szent Ferenc élete.
Jablonkay G.: Loyolai Szent Ignác élete.
Greff—Hübner: Xavéri Szent Ferenc élete.
Jámbor L.: Kláver Szent Péter élete.
Lányi E.: Kassai vértanúk.
Don Bosco Szent János élete.
Donelly—Weiser: Nangazaki hőse.
Omerovich T.: Kanadai vértanúk.

Világnézeti szakosztály

A világnézeti szakosztály három fokozatának mi lehet a vizsganyaga?

1. Fokozat:

1., 2., 3., 4. pont közös kiképzési vizsgája már közölt meghatározás szerint.

5. Szakosztályi könyvek olvasása:

a) Bangha B.: Világnézeti válaszok.

b) H. Marchant: Előítéletek gátjain keresztül. (Holland miniszter visszatérése a katolikus Egyházba.)

c) Katolikus Lexikonból három címszó cikkét kikeresi és elolvassa. (Pl.: a szabadkőműves-ség, inkvizíció, index, gályarabok, Kálvin, Luther, evangéliumok történeti eredete és épsége, fajelmélet, darvinizmus, egyházi birtok, egyházi vagyon, coelibátus. Jézus istensége. párbaj, cogito ergo sum stb.)

6. *Megfigyelés.* Megfigyelése alapján 5 komoly egyház- és vallásellenes támadást, ellenvetést gyűjt össze a Hitvédelmi Levélszekrény számára. — Ezenkívül megfigyeli: Tágabb környezetében kik milyen lapokat, folyóiratokat vagy könyveket olvasnak és miért? — Vagy: Hová lehetne káromkodás elleni plakátot elhelyezni, ahol még nincs? — Hozzáférhető ifjúsági környezetében, a diákok és inasok között kik nem olvasták még Tóth Tihamér Tiszta férfiúságát és Bangha Béla Világnézeti válaszok c. könyvét. — Környékének ujság- és könyvárúsító helyein hol árulnak katolikus lapokat, Új Élet

Regénytárt. — Rokonai, ismerősei között hány százalék jár szentmisére és hányan végzik el a húsvéti szentáldozást. Rokonok, ismerősök, tanárok, barátok szülei közül hány százalékban élnek rendezett egyházi házasságban. — Barátai, diáktársai vallási közönyösségének mi a főoka. — Hogyan vélekednek a diákok a kongregációról? Ha rosszul, miért? Kiket volna érdemes a kongregációnak megnyerni? — A város és ország közeleti és más vezetői közül hány százalék katolikus, ezek közül hányan állnak ki Egyházuk mellett? Nyilvános és egyesületi könyvtárakat milyen szellemben fejlesztenek? Egy hét rádióműsora, sajtója, film- és színházi műsora mennyiben sérti a katolikus öntudatot? Az egyesületek, főleg diákegyesületek vezetői és tagjai között hány százalék jó katolikus? Szerkesztőink, íróink milyen vallásúak és jelleműek? Más világnézetű egyesületek és mozgalmak működése? stb.

7. *Propaganda.* Szakosztályi célt szolgáló szuggesztív erejű rövid jelmondatot fogalmaz, és ezt otthon vagy gyűlésterem számára leleményesen és ízlésesen kitűzésre elkészíti. — A jelmondat lehetőleg a kapott megfigyeléssel legyen kapcsolatban.

8. *Szereplés.* Bangha: „Világnézeti válaszok” c. könyvéből külön kis lapokra kiírt ellenvetések közül ötöt a kongregációs gyűlésen kihúzó és páros vitában, melyben a szakosztályvezető vagy prefektus, esetleg prézes a támadó, mind az öt kérdésre kielégítően, „meggyőzően” adja meg a feleletet.

9. *Imaapostolság.* A szakosztályi cél megvalósulásáért, főleg a saját apostolkodásának a sikeréért hetenkint legalább egy komoly kis áldozatot (önmegtagadás, szenvedés, lemondás erőslékű elviselése) és egy tized rózsafüzért ajánl fel és ezt a Kongreganista Naplójában hetenkint jegyzi.

II. Fokozat:

1., 2., 3., 4. pont közös kiképzési vizsgája a már közölt meghatározások szerint, de a 3. pont olvasmányai a II. fokozatnak felelnek meg.

5. *Szakosztályi könyvek olvasása.*

a) Tomka Ágoston: Modern hitvédelmi kérdések. Rudloff—Kolos: Rövid dogmatika világiak számára.

Müller L.: Tízparancsolat és az Anyaszentegyház ötparancsa.

b) Gillis—Zékány: Hamis próféták. (George Bernard Shaw, H. G. Wells, Sigmund Freud, Conan Doyle, Nietzsche, Ernst Haeckel, Mark Twain, Anatole France kritikája.)

6. *Szakosztályi apostolkodás.* A szakosztályi cél érdekében végzett komolyabb apostolkodásról beszámol: Katolikus világnézetű könyvek ajánlása, köröztetése (Bangha: Világnézeti válasszok, Tóth Tihamér: Tiszta férfiúság, Temming: Szexuális élet és a férfivilág stb.). A tiszta élet, hit, Egyház megvédése, Katolikus sajtó és folyóiratirodalom terjesztése (Jövő Frontja). Mások megfelelő hangú világnézeti felvilágosítása stb.

7. *Propaganda.* Szakosztályi célt szolgáló szuggesztív erejű plakátokat tervez és készít.

8. *Szereplés.* A szakosztályi vagy közös kiképzés kitűzött tételeit (3—5.) páros vitában kielégítően tudja támadni és védeni.

9. *Imaapostolság.* Mint az I. fokozatnál.

III. Fokozat:

1., 2., 3., 4. pont közös kiképzési vizsgája a már közölt meghatározások szerint, de a 3. pont olvasmányai a III. fokozatnak felelnek meg.

5. *Szakosztályi könyvek olvasása.*

a) Katolikus Lexikon: Az evangéliumok történeti eredete.

Bangha B.: Jézus istenségének bizonyítékai.

Bangha B.: Katolikus Egyház krisztusi eredete.

XI. Pius pápa keresztény házasságról. Keresztény nevelésről és Katolikus Akcióról szóló körlevele.

Temming: Szexuális élet és férfivilág.

b) Grisar—Hoitsy: Luther Márton élete. — Vagy Katolikus Lexikon: Kálvin élete. — (Esetleg Luther élete is a Katolikus Lexikonból olvasható el.)

Világnézeti szakosztályban felhasználható irodalom, amelynek legalább címét illik a III. fokozat vizsgázóinak ismerni:

Schütz Antal: Dogmatika. A katolikus hitigazságok rendszere.

Schütz Antal: A bölcsélet elemei.

Müller L.: A római index.

Keresztény házasságról (Casti Connubii) és Keresztény nevelésről (Divini Illius Magistri) szóló körlevelei XI. Pius pápának.

Bangha Béla: Nagy kérdések útján.

Bangha Béla: Istenhit és istentagadás.

Klemm K.: Kereszténység vagy faji vallás.

Székel László: Amiről eddig alig volt szó. (A katolikus Egyház nemzetfenntartó ereje.)

Tower Vilmos: A pápák szerepe hazánk megmentésében és fennmaradásában.

Artner Edgár: Egyház és történelem. (Az inkvizíció, Sötét középkor, Szabadkőművesség, Lutheránizmus, Kálvinizmus c. fejezetein kívül a modern eszmeáramlatokról nyújt rövid összefoglaló áttekintést.)

Bangha B.: A jezsuita rend és ellenségei.

Bangha B.: Katolicizmus és a zsidóság.

Hit és világnézet c. hitvédelmi füzet sorozat (à 10 fillér). A Magyar Kultúra kiadásában: Gondolkozás-e a szabadgondolkozás? Felekezeti előítéletek forrása, Sokoldalú Baltazár, Nemzeti eszme és a protestantizmus, Házasság és válás, Türelem és türelem, Egyház a világnézetek harcában, Magyarok Nagyasszonya, Felekezeti nyilatkozatok, Modern természettudósok a vallásról, Vallási harc vagy felekezeti versengés.

Világosság felé c. hitvédelmi füzet sorozat (à 10 fillér) a Magyar Kultúra kiadásában: Örök remények, Ateista-e a modern tudomány, Az ész tanúsága Isten mellett, Világrend és Isten, Az élet eredete és Isten, Modern filozófia és a kereszténység, Krisztus és az Egyház.

6. *Szakszaktályi apostolkodás.* A szakszaktályi cél érdekében huzamosabb ideig szervezést végzett. Pl. Hitvédelmi levélszekrény lendületes üzemét 3 hónapon keresztül biztosítja. A világnézeti könyvek olvasását, a könyvtár ilyen irányú használatát propagandával, könyvismertetéssel, szervezéssel biztosítja. Jó katolikus könyvek vagy folyóiratok, lapok megvételét, előfizetését, köröztetését ügyesen szervezi. Katolikus irányú könyveknek a beszerzéséről nyilvános könyvtárakban gondoskodik. Katolikus kultúrelőadások szervezését előmozdítja tanyán, szegények között.

7. *Propaganda.* Szakszaktályi célt szolgáló plakátújságot szerkeszt vagy fotomontázst állít össze.

8. *Szereplés.* Hatásosan, gyakorlati eredménnyel és a szónoklás szabályainak megfelelően szónokolt.

9. *Imaapostolság.* Mint az I. fokozatnál.

Missziós szakszaktály

A missziós szakszaktály három fokozatának mi lehet a vizsgaanyaga?

I. Fokozat:

1., 2., 3., 4. pont közös kiképzési vizsgája a már közölt meghatározás szerint.

5. *Szakszaktályi könyvek olvasása.*

a) Megfelelő összefoglaló missziós munka hiányában a Katolikus Lexikonból a következő címszavak cikkei olvassák el: „Pogányság”, „Vallásstatisztika”, „Hitterjesztés” és „Missziótámogató egyesületek”. A „Hitterjesztés” címszó

cikkében a hitterjesztést parancsoló krisztusi kijelentéseket az ott jelzett szentírási helyek alapján kikeresi. — Bangha Béla: „Világhódító kereszténység” c. munkájából a Katolikus hitterjesztés c. fejezetet olvassa el. (183—191. l.)

b) Xavéri Szent Ferenc életét elolvasta vagy Greff Hübner könyvét, vagy Schütz A.: Szentek élete c. munkájából (december 3.).

c) Mióta bent van a missziós szakosztályban, rendszeresen olvasott egy missziós folyóiratot.

6. *Megfigyelés.* Összegyűjti a következő adatokat: a) az egész emberiségnek milyen a vallási megoszlása, b) hány pogány hal meg naponként; c) hány misszionárius van, ezek milyen nemzetiségűek, hány pogányra esik egy misszionárius; d) a kongregációban, osztályban, ismerősök között hány százalék érdeklődik a missziók iránt; e) az országban milyen missziós folyóiratok jelennek meg. f) Megnézi a számára hozzáférhető kisebb missziós kiállításokat. (Missziós lapok szerkesztőségében.) Az összegyűjtött adatokból szemléltető statisztikát készít. — Hogyan gondolkoznak másvallásúak, kálvinisták és lutheránusok a katolicizmusról, a vallási egység kérdéséről? Milyen a protestáns missziók, egyesületek, mozgalmak működése?

7. *Propaganda.* A misszió érdekében suggeratív erejű rövid jelmondatot fogalmaz és ezt az otthon vagy a gyülesterem számára leleményesen és ízlésesen elkészíti.

8. *Szereplés.* A közös gyűlésen tartandó párbeszédes előadásban mást „meg tud nyerni” a missziók támogatásának.

9. *Imaapostolság.* Hetenkint legalább egy komoly kis áldozatot (önmegtagadás, szenvedés, lemondás) és egy tized rózsafüzért ajánl a pogányok megtéréséért és a magyar vallási egységért. Ennek elvégzését Kongreganista Naplójába jegyzi.

II. Fokozat:

1., 2., 3., 4. pont közös kiképzési vizsgája a már közölt meghatározás szerint.

5. *Szakosztályi könyvek olvasása.*

a) Szajkó J.: A pogány Kína, vagy Erdősi K.: Az indiai hitterjesztés nehézségei.

b) Zsigovits B.: Utazzál velem a Föld körül, vagy Kinzig: A nagy feketekabát,

c) Rendszeresen olvas egy missziós folyóiratot.

6. *Szakosztályi apostolkodás.* A misszióként lélekkel végzett komolyabb apostolkodásról beszámol.

7. *Propaganda.* Szuggesztív erejű missziós plakátot tervez és készít.

8. *Szereplés.* A kitűzött missziós vagy közös kiképzési anyaggal kapcsolatos tételeket (3—5.) páros vitában kielégítően tudja támadni és védeni. (Pl. „A missziók támogatása minden katolikusként kötelessége”, „A pogányok minél előbbi megtérítését Krisztus kívánja és követeli”, „A pogányság megtérítése ma az Egyháznak elsőrendű feladata”, „A magyar vallási egység nemzeti érdek és ezért meg kell valósítani”, „Mindен keresztény felelős Isten előtt a pogányok lelkéért, mert mindenki előmozdíthatja a megtérésüket”, „Csak vallásilag közönyös és szívtelen ember nem törődik a missziókkal”, „Hamis az a felfogás, amely a hazai misszió nevében (ittthoni vallástalanság, erkölcstelenség) a külföldi missziók támogatásának a jogosultságát kétségbe vonja”).

9. *Imaapostolság.* Mint az I. fokozatnál.

III. Fokozat:

1., 2., 3., 4. pont közös kiképzési vizsgája a már közölt meghatározás szerint.

5. *Szakosztályi könyvek olvasása.*

a) Bangha Béla: Világhódító kereszténység c. munkájából elolvassa a keresztény únióról és Zsidókról szóló fejezeteket (165—183. lap). Szántay Szémán István: Az únionizmus. (A

keleti egyházak egyesülésének kérdését minden oldalról megvilágító alapvető munka.)

- b) Mihelics Vid: Modern katolikus fejek c. munkájából Szolovjov életrajzát, vagy Plattner—Waigand: Jezsuita mandarin, Magyar jezsuiták Kínában.
- c) Keleti Egyház c. folyóirat három számát átnézte és rendszeresen olvas egy missziós folyóiratot. A jelentősebb missziós könyveknek és folyóiratoknak legalább a címét ismeri.

6. *Szakosztályi apostolkodás.* A missziók érdekében huzamosabb ideig „szervezést” végzett. Pl. tervszerűen gyűjtött előfizetőket egy missziós lap számára. Missziós könyvet köröztetett. Nyilvános missziós előadást, színdarabot rendezett. A kongregációban vagy osztályában felébresztette a missziós érdeklődést. Baráti körben eucharisztikus stafétát, élő rózsafüzért szervezett a misszióért. Összegyűjtött egy kínai gyermek keresztelésére szolgáló összeget. Nagy arányban szervezte meg főleg a kisebbek között a sztaniol-, bélyeg-, narancshéj-gyűjtést a missziók javára. A kongregációs otthonban állandó kis missziós kiállítást állított össze a missziós gondolat szemléltetésére.

7. *Propaganda.* Missziós plakátujságot szerkesztett vagy fotomontázst állított össze.

8. *Szereplés.* Missziós beszédet mondott a III. fokozatnak megfelelő, már ismertetett követelményeknek megfelelően.

9. *Imaapostolság.* Mint az első fokozatnál.

A missziós szakosztályban felhasználható fontosabb könyvek, amelyeknek legalább a címét illik a III. fokozat vizsgázóinak ismerni:

Wolkenberg A.: A katolikus világmisszió könyve (20.— P).

Wolkenberg A.: Missziós előadások és szentbeszédok vademécuma (8.— P).

Magyarok Zambézi őserdeiben, —.50 P (A Szív kiadása).

Legeza: A világmisszió hősei (1.20 P).

Jámbor L.: Kláver Szent Péter élete (1.40 P).
Molnár Ödön: Ragyogó csillagok a kínai égen (2.40 P).

Omerovich T.: Kanadai vértanúk (—40 P).

Bangha B.: Magyar jezsuiták Pombál börtöneiben.

Bangha B.: Dél keresztje alatt. (Egy dél-amerikai missziós utazás.)

Fischer S. S. V. D.: Példatár a pogány missziókból.

Bangha B.: Katolicizmus és zsidóság (1.— P.)

Kisebбекnek való missziós regények:

Huonder: Hunor főnök esküje (indián missziók életéből).

Zsámár: Radingó bosszúja.

Ajtai K.: Simabara (japán missziókból).

Ajtai K.: Kalandok az őserdőkben.

Keleti úniós irodalom:

Szántay Szémán István: Az únionizmus.

Marianov—Szántay: Hogy mindnyájan egyek legyünk.

Szántay Szémán István: Katolicizmus és az únió (—40 P).

Szántay Szémán István: XI. Pius pápa és az únió.

Szántay Szémán István: Liturgia az únió szolgálatában.

Keleti Egyház c. tudományos folyóirat. (Miskolc, Hunyadi-u. 3.)

Szociális szakosztály

A szociális szakosztály három fokozatának mi lehet a vizsgaanyaga?

I. Fokozat:

1., 2., 3., 4. pont közös kiképzési vizsgája a már közölt feltételek szerint.

5. Szakosztályi könyvek olvasása.

a) Varga L.: Új társadalmi rend felé és Magyar cél.

b) Molnár Frigyes: Az emberért, vagy Elekes

Boldizsár: Krisztust, kenyeret (Budapest nyomora), vagy Lhande: Krisztus Párizs vadozába.

6. *Megfigyelés.* Szociális szempontból komolyabb megfigyelést végez és erről beszámol. Pl. két hónapon keresztül szociális szempontból figyelte egy szegény családnak, inasnak, földművesnek vagy gyárimunkásnak az életét. (Kereset, élelmezés minősége és mennyisége, lakás, munkaidő, munka minősége, munkahely, munkakedv, hivatástudat vagy robot, szórakozás, világnézet, vallásosság, Egyházzal szembeni érzület stb.) Kik a legszegényebb és jellemükön kívül álló okokból lenézett, mellőzött diákok az iskolában? A gazdasági és kereskedelmi életben a városban és környéken milyen a katolikusok helyzete? Melyek katolikus üzletek? Amennyiben alkalma van megfigyelni a katolikus szociális mozgalmak (KIOE, KALOT, EMSzO, Hivatásszervezet) működését, gyűlésükön részt vesz. Megtekinti a budapesti állandó Karitászi Kiállítást (Bazilika alatt). Megfigyeli nyomortelepek vagy gyárak, vagy egyes munkásosztályok, pl. kubikusok életét. Fényképekből és lapok, folyóiratok képeiből lehetőleg határozott szempontok szerint (pl. ifjómunkások, kubikusok, szegény gyermekek élete. Agrárkérdés. Munkáskérdés. Lakáskérdés. Művészi szociális festmények, szobrok. Az Egyház és a szegények stb.). Szociális képgyűjteményt, albumot állít össze. Ha van fényképezőgépe, művészi szociális felvételeket készít. Ha jól tud rajzolni, megfigyelései alapján szociális képeket rajzol.

7. *Propaganda.* Szuggesztív erejű szociális jelmondatot fogalmaz és ezt a kongregációs otthon vagy gyűlésterem számára ízlésesen és leleményesen elkészíti.

8. *Szereplés.* A közös gyűlésen tartandó párbeszédese előadásban mást „meg tud győzni” a szociális kérdés és elvek fontosságáról.

9. *Imaapostolság.* A szakosztályi cél meg-

valósulásáért és főleg saját szociális apostolkodásának a sikeréért hetenkint legalább egy komoly kis áldozatot hoz mások érdekében (szociális érzék gyakorlása) Jézusért és egy tized rózsafüzért imádkozik és ezeket hetenkint Kongreganista Naplójában feljegyzi.

II. Fokozat:

1., 2., 3., 4. pont közös kiképzési vizsgája a már közölt feltételek szerint.

5. Szakosztályi könyvek olvasása.

- a) Csávossy Elemér: Túlvilági valóságok és szociális problémák.
- b) Van der Meersch: Emberhalászok, vagy Kalló Ferenc: Itt a piros — hol a piros. (Mind a két szociális regény ifjúmunkás életét mutatja be.)

6. *Szakosztályi apostolkodás.* Komolyabb lélekkel végzett szociális apostolkodást végzett.

7. *Propaganda.* Szuggesztív erejű szociális plakátot tervez és készít.

8. *Szereplés.* A kitűzött közös kiképzési vagy szociális tételeket kielégítően tudja támadni és védeni. (Pl. a hivatásrendiségről, szociális igazságosságról, családi munkabérről, magántulajdonról, kommunizmusról stb.)

9. *Imaapostolság.* Mint az első fokozatnál.

III. Fokozat:

1., 2., 3., 4. pont közös kiképzési vizsgája a már közölt feltételek szerint.

5. Szakosztályi olvasmányok.

- a) Vargha L.: Társadalmi etika és a hivatásrendiségről most megjelent munkája.
- b) Mihelics Vid: Modern katolikus fejek című munkájából a következő szociális apostolok életrajzeit: XIII. Leó, Mercier, Prohászka, Ozanam, Sonnenschein, De Mun, Harmel.
- c) Quadragesimo Anno, Rerum Novarum és a Kommunizmusról írt pápai körlevél.

6. *Szakosztályi apostolkodás.* Szociális cél érdekében huzamosabb ideig szervezést végzett. Pl. egy nyomorban levő családnak rendszeres

vagy nagyobb segélyezése. A kongregáció vagy osztály érdeklődését, szociális érzékét felkelti. Megfelelő szociális olvasmányokat (Új társadalmi rend felé, Magyar cél, Emberhalászok stb.) köröztet. Tanyán, nyomortelepen segélyakciót, kultúrelőadást szervez. — Szegény gyerekek közt Szívőárdát, Testőrgárdát vezet. Tagokat toboroz a katolikus szociális mozgalmak számára. Katolikus szociális mozgalmak lapjait terjeszti. Ifjúsunkások, szegények között jó olvasmányokat köröztet (Bangha: Világnézeti válaszok, ifjúsunkások között, Tóth T.: Tiszta férfiúság, Temming: Szexuális élet és a férfivilág).

7. *Propaganda.* Szuggesztív erejű szociális plakátujtságot szerkeszt vagy fotomontázst állít össze.

8. *Szereplés.* Hatásosan és gyakorlati eredménnyel, a III. fokozat közötti feltételeinek megfelelően szónokolt és a közös gyűléseken szabad előadással, szavalattal, könyvismertetéssel is szerepelt.

9. *Imaapostolság.* Mint az I. fokozatnál.

A szociális szakosztályban felhasználható fontosabb könyvek, amelyeknek legalább a címét illik a III. fokozat vizsgázóinak ismerni:

Földes B.: A szociális igazság felé.

Rusznay Gy.: Faluvédelem.

Mikos: A Quadragesimo Anno társadalmi rendje.

Mihelics Vid: Az új Portugália.

Salazar: Békés forradalom.

Weis: Mai magyar társadalom.

Tamás: Prohászka társadalomszemlélete.

Várady L.: Szociális irányelvek.

Migray J.: A marxizmus csődje.

5. A MK rendkívüli gyakorlatai

Rekollekció

Hol tartsuk a rekollekciót, azaz lelki napot?

Olyan nagyobb teremben, amelyet egész nap folyamán zavartalanul használhatunk. Vagy kirándulással, zárandoklattal, táborozással kapcsolatban kint a szabadban, magános helyen: erdőben, kereszt vagy Mária-kép körül, folyó vagy tó partján, domboldalon, hegytetőn.

Hogyan rendezzük be a rekollekciós termet?

A terem egyik részében az előadóasztallal szemben félkörben vagy U-alakban rakjuk a székeket és ha lehetséges, a jegyzetkészítés megkönnyítésére az asztalokat is.

Ha van elegendő hely és asztal, ezeket a terem más részében helyezzük el úgy, hogy a szabadidőkben ezek mellett zavartalanul jegyez-hessenek, lelki olvasmányokat forgathassanak és főleg erre az alkalomra kölcsönként művészi szentképgyűjteményeket, albumokat szemlélhes-senek.

Ha a teremben még nem volna, erre az alkalomra elhelyezhetünk feszületet és Mária-képet, továbbá magábaszállásra ösztönző feliratokat. Pl.: „Törődjél a lelkeddel!” „Előbb a saját lelkedet biztosítsad.” „A kongregáció működése lelki életünk komolyságától függ.” „Csak egy a szükséges!” „Krisztus Király többet vár tőled, mint gondolod.” „Venite se orsum in desertum locum et requiescite pusillum.” „Beata solitudo — sola beatitudo.” Stb.

Milyen lehet a rekollekció napirendje?

8: Közös liturgikus szentmise.

9—9.45: *Első elmélkedés.* (Pl. a Nagyaszonynak szentelt kegyelmi és apostoli élet szépsége és nagyszerűsége. Vagy: az én életem és az örökkévalóság. Vagy: „Az igaz ember hitből él.” — „Mit mond a hit egyéni életem legnagyobb kérdéseire.” — „Én vagyok az Út, Igazság és az

Élet." — Örök igazságok — múltó, „pillanatnyi” igazságok. — „Mit ér, ha az ember az egész világot megnyeri, lelkének azonban kárát vallja.” Stb. — Szentséglátogatás.

9.45—10: Szabadidő, jegyzetkészítés.

10—10.45: *Második elmélkedés.* Kongreganista életem mérlege az utolsó rekollekciótól. (Elő hitem, imádságaim, főhibáim elleni küzdelmem, kísértésekben való viselkedésem, közeli bűnre vezető alkalmaim, szentgyónásaim, szentáldozásaim, ezekre való előkészületeim és hálaadásaim, lelki olvasmányaim, apostolkodásom, munkám a kongregációban, szakosztályban stb.) — Utána egyéni mérlegkészítés.

10.45—11: Szabadidő, jegyzetkészítés.

11—11.45: *Harmadik elmélkedés.* Lelki és apostoli életem rendje a jövőben milyen lesz. — Gyakorlatilag kidolgozott életreform. (Itt az általános önnevelési szempontokat is érvényesítjük: milyen könyveket fogok olvasni, milyen túságakat fogok megtenni, milyen sportban akarom magam tökéletesíteni, hogyan fogok nyelvet tanulni stb.) — Szentséglátogatás.

12—2: Ebéd, szilencium megszűnése, szórakozás, közös szabadtéri vagy teremjáték.

2—2.45: Ankét a gyakorlati lelki élet egyik legidőszerűbb kérdéséről. (Pl. imaéletről, kísértések legyőzéséről, akaratnevelésről, gyakori szentgyónásról és áldozásról, szentséglátogatásról, lelki olvasásról stb.)

2.45—3: Szabadidő.

3—3.45: Konferencia a kongreganista étellel kapcsolatosan beadott kérdésekről. (Pl. hogyan kell elmélkedni, melyek a legjobb lelki olvasmányok, hogyan lehet túlzás nélkül apostolkodni, hogyan kell lelki szárazságban viselkedni stb.) — Vagy: Loyolai Szent Ignác a szellemek megkülönböztetéséről írt szabályainak az ismeretése. (L.: Hitter: Szent Ignác lelkigyakorlatos könyve.)

3.45—4: Szabadidő.

4—4.45: *Szónokverseny* a napközben feldolgozott fontosabb témákról. — *Vagy formai vezetői kiképzés*: hogyan kell szónokolni, vitatkozni, másokat meggyőzni, propagandát kifejteni, szervezni és ezek gyakorlati bemutatása.

4.45—5: Szabadidő.

5: Keresztúti ájtatosság vagy szent félóra az Oltáriszentség előtt megszakított rövid elmélkedésekkel és oltáriszentségi énekekkel. Végén: közös Jézus Szíve-felajánlás.

Rendezhet-e a MK nemkongreganisták számára is lelki napokat?

Igen. Ez a kongregáció legértékesebb apostoli működése.

Miáltal tehetjük a lelki napokat változatossá, vonzóvá?

Azáltal, hogy különös jelleget, célkitűzést adunk nekik. Így pl. egy-egy lelki nap különös célkitűzése lehet: akaratnevelés, tiszta élet, liturgikus élet; szociális, missziós érzék fejlesztése; eucharisztikus élet; karácsonyra, húsvétra, pünkösdre való lelki előkészület; világi apostolképzés stb.

Miért van szükség kongreganista kiképző napokra?

Azért, mert sok kongregációban a rendes gyűléseken az idő rövideége miatt nem lehet a tagok katolikus elitképzését biztosítani. Viszont a vakációban vagy valamelyik ünnepnapon dél előtt vagy délután a tagok szívesen hozzák meg az áldozatot saját kiképzésük érdekében. Ha a kiképző nap nincs rekollekcióval vagy játékkal, sporttal egybekötve, akkor csak egy félnapig tartson.

A kongregációs kiképző napoknak mi lehet a kiképzési tárgya?

A jelöltképzés és a kongreganista továbbképzés világnézeti és formai vezetőképző anyaga.

A kongreganisták lelki kiképzését rekollek-

ciókon szorgalmazzuk. A kongregáció igénye szerint a rekollekciót összekapcsolhatjuk kiképző nappal úgy, hogy délelőtt rekollekciós, délután kiképző műsort biztosítunk.

Ahol nem ismerik eléggé a kongregációt, legelőször magáról a kongregációról tartunk kiképző napot, ennek célját, mai időszerűségét, szükségességét, működési módját ismertessük. Forrás: Kongreganista katekizmus I., II., III. — Rendesen az évi munkatervben kitűzött világnézeti (pápai körlevelek elvei, dogmatika, erkölcsstan, keresztény bölcsélet főbb elvei) és formai vezetőképző anyag (meggyőzés, helyes vitatkozás, fellépés, szónoklás, propaganda, szervezés) egy részét dolgozzuk fel.

Ajánlatos, hogy az egyes szakosztályok is rendezzerek egyszer-egyszer kiképzési anyagukból az egész kongregáció számára ily kiképző napot.

Hogyan rendezzünk kongregációs kiképző napot?

Úgy, hogy az elméleti kiképzés anyagát gyakorlatilag is feldolgoztatjuk a tagokkal. Pl. páros vitában, beszélgetésben, szónoki beszédekben. E gyakorlati feldolgozásokból versenyeket is rendezhetünk: vitaversenyt, meggyőző versenyt, szónokversenyt. Ajánlatos az elméleti kiképzéstől függetlenül, minden alkalommal vezetői *formai kiképzést* is adni gyakorlatilag. (Meggyőzés, szónoklás, vitatkozás, propaganda, szervezés művészete.)

A kongregációs kiképző napot rekollekcióval vagy kirándulással, zárándoklattal, játékkal, szórakozással is összeköthetjük.

A MK nyilvános diákgyűléseinek mi a célja?

Hogy a katolikus öntudatot felébressze és a legidőszerűbb katolikus elveket bevigye az egész diákság gondolkozásába. Így ismertetheti a katolikus sajtó, hitvédelem, szervezkedés, miszsiók fontosságát, a szociális kérdés krisztusi

szellemben való megoldását és mai katolikus mozgalmait. — A jellemes, komoly lelki életre adhat indításokat: tudatos tiszta életre, akarat-nevelésre, liturgiába való bekapcsolódásra. Az iskola helyi katolikus feladataira hívhatja fel a figyelmet: káromkodás elleni küzdelemre, összetartásra, erkölcstelen beszédek elleni összefogásra, diák-hivatástudatra stb.

Hogyan rendezze a MK nyilvános diákgyűléseit?

1. Olyan tárgyat válasszon, ami a helyi körülmények szerint biztosan számíthat a diákság szélesebb köreinek is az érdeklődésére.

2. Formailag gondoskodják a kérdés érdekes, változatos, gyakorlati feldolgozásáról. Ezért:

a) Lehetőleg a diákok maguk szerepeljenek a gyűlésen. — Ajánlatos azonban egy vonzó szakelőadót is megnyerni, pl. orvost, író, magasrangú katonatisztet, híres sportembert. — Vigyázni kell azonban ezen esetben, hogy a szaktekintély szereplése ne vegye el a „diákgyűlés” jellegét, másrészt biztosítsuk a műsorban is a felnőtt előadó többi diákszereplőktől megkülönböztetett tekintélyét. Ezért, főleg ha ankét vagy vita is szerepel a diákgyűlés műsorán, hogy ennek szabad lendülete ne legyen a jelenlévő felnőtt előadó tekintélye által előre megkötve, ajánlatos a gyűlés szakelőadóját *zárószóra, összefoglaló előadásra* felkérni.

b) Minden gyűlésszám formailag más legyen: megnyitó, ankét, vita, párbeszéd, szavalat, zene, vetítés...

3. A gyűlés előtt előre átgondolt propagandával keltsük fel az érdeklődést (röpcédulák, iskolai plakát, hangulatteremtés...).

III. A MK VEZETÉSE

1. A tisztviselők kötelességei

Mi a prefektus feladata?

A prézes irányítása mellett a prefektus intézi a többi tisztviselők, főleg a két asszisztens által a kongregáció minden kormányzati ügyét: *gondoskodik* megfelelő munkatervről, *segít* a kongregációs munka végzésében és *ellenőrzi* a kongregáció működésének a színvonalát.

Az igazi prefektus minden kongreganistával igyekszik baráti kapcsolatot fenntartani. Főleg a tisztviselők, szakosztályvezetők irányítása, segítése, nem pedig ezek helyettesítése, munkájuk egyéni vállalása által igyekszik a MK működését előmozdítani. — A jó prefektus sem nem *mindenes* a kongregációban, sem nem *diktátor*, hanem mindenben *segítő vezető*.

Mi a két asszisztens feladata a MK-ban?

Hogy a prefektust nagy munkájában segítsék és amennyiben szükséges, helyettesítsék.

Ajánlatos, hogy az asszisztensek egymás között *felosszák* az összes tisztviselők irányítását, segítségét és ellenőrzését. — Az I. asszisztenshez tartozhatnak az összes szakosztályvezetők és a jelöltoktató, tehát a szakosztályi munka. A II. asszisztenshez az összes többi tisztviselők, tehát a kongregációnak mintegy üzemi vezetése tartozik.

Mi a titkár feladata?

A titkár végzi a MK összes írnivalóit:

1. Vezeti a rendes és tanácsülések jegyzőkönyvét, a MK törzskönyvét és ebben különös gonddal a régi és távollevő tagok név- és címjegyzékét. (A jegyzőkönyvek vezetését külön jegyző is végezheti.)

2. Felelős a MK hirdetőtáblájáért. Ő sűrgeti a gyűlésműsorok és a tisztviselők felszólításának kitűzését. Ő maga írja meg a hirdető-

tábla számára: a) a kongregáció tisztikarának név- és címjegyzékét, b) a jelöltek, rendes és távollevő tagok név- és címjegyzékét, c) a tanácsülés határozatait.

3. Intézi a kongregáció levelezését. Szorgalmazza a régi és távollevő tagokkal való kapcsolatot. A kongregáció főünnepére ő küldi ki a renóvokat.

4. Kezeli a kongregáció irattárát és hivatalos könyveit. Fejleszti a kongregáció fénykép-albumát.

5. Őrzi és gyűjti a kongregáció jótevőinek és pártfogóinak név- és címjegyzékét, akik számára a kongregáció ünnepélyes megnyilvánulásaira meghívók küldéséről gondoskodik.

Mi a háznagy feladata?

1. Pontos jegyzéket vezet a tagok hiányzásáról és késéséről és a havi szentáldozásának az elvégzéséről.

2. Hiányzások és késések igazolását szorgalmazza.

3. Igazolatlan mulasztásról jelentést tesz a prefektusnak vagy tanácsnak.

4. Ha kongregációban nincsen külön otthonháznagy, gondoskodik a kongregációs otthon rendjéről, tisztaságáról és díszítéséről.

Mi a könyvtáros feladata?

1. Pontos jegyzéket vezet a könyvekről és főleg ezek kiadásáról.

2. Szorgalmazza a könyvtár fejlesztését, új, jó könyvek megvételét vagy adományozását.

3. Szorgalmazza a könyvtár használatát. Gondoskodik a legjobb könyvek ismertetéséről a gyűléseken.

4. Örködik a könyvtári szabályok megtartásán. (Kik, mennyi időre, milyen feltételek mellett vehetnek ki könyveket.)

Mi a folyóiratkezelő feladata?

1. Szorgalmazza, hogy a tagok minél több

megfelelő folyóiratot és lapot hozzanak legalább megtekintésre kölcsön a kongregáció gyűlésére.

2. Az új folyóiratok hozzáférhető, izléses elrendezéséről és esetleg megőrzéséről gondoskodik.

Mi a játékkezelő feladata?

1. Szorgalmazza új játékok, játékfelszerelések készítését, ajándékozását és megvételét és a régiék javítását.

2. Pontos jegyzéket vezet a kongregáció játékfelszereléséről és főleg ezek kiadásáról.

3. Szorgalmazza a játékok használatát. Szervezi a játékversenyeket. Sakk-, ping-pong- stb. versenyek.)

Mi a pénztáros feladata?

1. Lelkiismeretesen szorgalmazza minden tagnál a havi tagdíj befizetését.

2. Pontosan vezeti a kongregáció pénztárkönyvét. A tanács által meghatározott időközökben gondoskodik ennek hivatalos ellenőrzéséről.

3. Ő eszközli a kongregáció minden vásárlását, fizetését. (Jelvények, okmányok, könyvek stb. rendelése és fizetése.)

4. Belépőjegyes előadásoknál ő felelős a pénztár kezeléséért.

5. Leleményességgel törekszik a kongregáció számára új pénzforrások megnyitására. (Levelezőlapok, sajtótermékek, könyvek stb. árusítása.) A kongregáció „pártfogó tagjainak”, védnöki szervezetének a szervezését szorgalmazza, ami az évi járulékokkal (2 P) nagyban fedezheti a MK kiadásait. — Renovók kiküldésénél ő gondoskodik csekkek mellékléséről és megfelelő nyugtázásáról.

2. A tanács működése a MK-ban

Mi a tanácsülések feladata?

Hogy a kongregáció számára gyakorlati munkatervet (évi, havi munkaterv) dolgozzanak ki

és a kongregáció színvonalas működését ellenőrzék.

Milyen a tanácsülések lefolyása?

1. *Tisztviselői beszámolók.* A prefektus felhívására az összes tisztviselők egymásután beszámolnak hivataluk betöltéséről. — Itt-ott ajánlatos előzőleg a tisztviselők szabályait felolvasni. Az illető tisztviselő munkájáról az egyes tanácsstagok megteszik nyílt, de tapintatos megjegyzéseiket. (Ha valahol, a kongregáció tanácsában fontos, hogy mindenki kibírja a kritikát.)

2. *Gyakorlati munkaterv.* A következő időszak munkatervének megbeszélése.

3. *Magisztrátusi kiképzés.* Ajánlatos a kongregáció szabályainak, főleg a vezetőkre vonatkozó szabályoknak a felolvasása és megbeszélése.

Milyen szerepe van a prézesnek a tanácsüléseken?

A tanács minden határozatához a prézes jóváhagyása szükséges. A prézes beleegyezésével az ő távollétében is tartható tanácsülés.

Milyen időközökben szoktak tanácsülést tartani?

Átlag havonként.

A kongregáció színvonalának ellenőrzését a tanácsüléseken kívül hogyan lehet még a legkönnyebben ellenőrizni?

A rendes gyűlések elején a prefektus által a tisztviselőktől kért villámbeszámolók által. (Háznagy, pénztáros, könyvtáros stb.)

Az ilyen beszámolóknak nagy előnye, hogy az összes tagok és tisztviselők látják a kongregáció komoly fegyelmi igényét. A tagok látják, hogy a tisztviselők is felelősséggel tartoznak. Másrészt a beszámolókkal kapcsolatban felmerülő részletkérdéseket — mivel a szóbanforgó tagok is jelen vannak — mindjárt rövid úton el lehet intézni.

Milyen szempontok szerint ápolhatjuk a versenyzés szellemét a MK-ban?

Azon szempontok szerint, amelyek szerint félénken be kell számolni a tagoknak:

- I. Kongregációs fegyelem.
- II. Világnézeti önképzés.
- III. Vezetői formai önképzés.
- IV. Cselekvés, apostolkodás.
- V. Általános műveltség, képesség.

Elitképzési pontverseny a MK-ban

Ezen szempontok szerint állandó pontversenyt is rendezhetünk a MK-ban. A tagok az egyes szempontok szerint 10 pontot szerezhettek, de úgy, hogy a II., III., IV. és V. szempont szerint elért pontszámok csak az I., vagyis a „kongregációs fegyelem” pontszámának arányában jöhetnek számításba, illetőleg ennek a pontszámát nem múlhatják felül. A kongregációs fegyelemnek juttatott kulcsszereppel biztosíthatjuk a verseny „kongregációs” jellegét, mely nem fajulhat merő képességversennyé. — Az elért legnagyobb pontszám e szerint: 50.

A kongregációs fegyelemben elnyerhető 10 pontot a következő részletszempontok szerint oszthatjuk el:

I. Kongregációs fegyelem.

1. Kongreganistához méltó élet és viselkedés	1
2. A MK gyűléseinek és gyakorlatainak pontos látogatása — — — — —	1
3. Egymás között a felebaráti szeretet, összetartás és kölcsönös segítség ápolása — —	3
4. Szolgálatkészség, feladat- és munkavállalás Felelősségérzet megbízatásokkal, tisztségekkel és vállalt feladatokkal szemben	1
5. Tagsági díj pontos fizetése, könyvtári szabályok megtartása — — — — —	1
Jelvényviselés a gyűléseken, a Jövő Frontja járatása — — — — —	1

6. Kongreganista Napló vezetése és a gyűlésekre való elhozása	—	—	—	—	—	—	1
							10

II. Világnézeti önképzés.

1. Beszámolás a kitűzött közös és szakosztályi kiképzési anyagból (pl. egyes pápai körlevelek elvei)	—	—	—	—	—	—	3
2. Komoly lelki könyv elolvasása	—	—	—	—	—	—	1
3. Szakosztályi könyv elolvasása	—	—	—	—	—	—	1
4. Más katolikus könyvek, folyóiratok olvasása, előadások hallgatása	—	—	—	—	—	—	2
5. A rendes és szakosztályi gyűléseken való szereplések tartalma	—	—	—	—	—	—	3
							10

III. Vezetői formai önképzés.

1. Másokkal megnyerően tud érintkezni	—	—	—	—	—	—	1
2. Másat meg tud győzni s ha kell, tud okosan vitatkozni	—	—	—	—	—	—	1
3. Előadásával le tudja kötni az érdeklődést	—	—	—	—	—	—	1
4. Ismeri a propaganda eszközeit és ezeket használni is tudja	—	—	—	—	—	—	1
5. Tud szervezni	—	—	—	—	—	—	1
6. Szónoklásával befolyásolni tudja mások akaratát	—	—	—	—	—	—	2
7. Érzelmeket hangjával, arcjátékával és taglejtéseivel ki tud fejezni	—	—	—	—	—	—	3
							10

IV. Katolikus cselekvés, apostolkodás.

1. Egyénileg	—	—	—	—	—	—	5
2. Szervezetten a szakosztályával	—	—	—	—	—	—	5
							10

A II., III. és IV. szempont pontozását a szakosztályi fokozatok vizsgájának a pontozásával úgy helyettesíthetjük, hogy minden szakosztályban az I. fokozat 3 pontot, a II. fokozat 3 pontot, a III. fokozat 4 pontot jelent. Tehát minden szakosztály I., II. és III. fokozatának vizsgája összesen 10 pontot jelent.

V. Általános műveltség és képesség.

1. Tanulás, nyelvek, olvasottság, zene, művészet	—	—	—	—	—	—	—	—	5
2. Sport, ügyességek, gyakorlati ismeretek és képességek (sport, atlétikai, turisztikai teljesítmények; fényképezés, rajzolás, technikai ügyességek; énektudás, természetismeret, gyűjtemények stb.)	—	—	—	—	—	—	—	—	5
									10

A pontverseny összegezett egyéni eredményeit havonként vagy nagyobb időközökben kitűzhetjük a MK hirdetőtáblájára.

Időnkint ajánlatos külön részletversenyek rendezése: szavalásból, felolvasásból, szónoklásból, hangszínezésből, arcjátékból, taglejtésből, plakátujság szerkesztéséből stb., hogy a „legjobb szavaló”, „legjobb szónok”, „legjobb szerkesztő”, „legjobb szervező” stb. címeket kioszthassuk.

Ilyen kongreganista versenyeket ajánlatos volna városi, körzeti és országos viszonylatban is évenként rendezni a „legjobb hitvédő”, hittanban, erkölcstanban „legképzettebb diák”, „legjobb diákszónok” címért, melyet a prézesek által kiküldött bizottság ítélne oda.

A MK évi munkaterve

Milyen szempontok szerint dolgozzuk ki a MK évi és havi munkatervét?

1. *Lelki élet és apostoli lelkiület ápolása.*
2. *Katolikus világnézeti kiképzés.*
 - a) Elméleti kiképzés (az esetleges tételeknek is pontos meghatározása).
 - b) Katolicizmus mai helyzetének az ismeretése.
3. *Formai apostoli kiképzés.*
4. *Cselekvés-apostolkodás.*
5. *A MK rendkívüli gyakorlatainak ideje:*
 - a) közös áldozások,

- b) rekollekciók vagy lelkigyakorlat,
- c) kiképző nap és vezetői napon való részvétel,
- d) avatás.

6. *A MK külső megnyilvánulásai: műsora és ideje:*

- a) nyilvános diákgyűlések,
- b) ünnepélyek, színdarabok, filmek, kiállítások.

7. *Közösségi szellem ápolásának módja és ideje:*

- a) kongregációs otthon fejlesztése,
- b) Mikulás-est, farsangi est, teaesték,
- c) játékdélutánok, kirándulások, túrák, tábor.

8. *A MK felszereléseinek a kiegészítése:*

- a) új könyvek, folyóiratok,
- b) játék-, sport-, tábori felszerelések.

9. *Régi tagokkal való kapcsolat:*

a) avatás napjára renovó és körlevél kiküldése,

b) meghívók küldése a MK külső megnyilvánulásaira és esetleg külön összejövettel számukra.

10. *Vakációban kapcsolat a tagokkal:*

- a) körlevelek kiküldése,
- b) vakációi összejövetelek, kirándulások, levelezések.

11. *Tanácsülések ideje.*

12. *Az elitszínvonal ellenőrzési módjának és idejének a meghatározása:*

szakosztályi vizsgák, pontrendszer vagy csak általános és prézesi ellenőrzés.

13. *Prézesi beszélgetések ideje.*

14. *Toborzás, propaganda módja új tagok érdekében.*

Kongreganista vezető lelkiismeretvizsgálása.
Miller József S. J. nyomán:

1. Szívemen fekszik-e igazán a kongregáció? Imádkozom-e és hozok-e áldozatot érte, egyes kongreganistáimért is, különösen, akik rászorulnak?

A kongregáció lényegére, a lelki élet követelményeire helyezem-e a fősúlyt vagy csak a külsőségeknél maradok?

Fordítok-e elég gondot előadásaimra? Bensőséges Szűz Mária-tiszteletre vezetem-e kongreganistáimat?

Milyen a kongreganistáimmal való érintkezésem? Igazságos és jóakaró vagyok-e mindenkiel szemben vagy egyesekkel szemben részrehajló? Természetfölötti-e mindig az ifjúság iránti szeretetem?

Megőriztem-e mindig optimizmusomat és türelmemet?

Elég határozott vagyok-e, mikor bajok ellen kell fellépnem és káros elemek eltávolítását kell kérnem?

Meglátom-e nyílt szemmel az idők követelményeit és megmutatom-e a kongreganistáimnak is az utat, mely a nehéz életkérdések megoldásához vezet?

Megelégedett vagyok-e a kisebb eredmények láttára is, vagy az eredménytelenség elkedvetlenít? Kiképeztem-e és lelkesítettem a vezetőket?

2. Vittem-e életet a szakosztályokba és tölem telhetőleg a tanácsgyűlésekbe?

Milyen a kongregáció színvonala?

A gyűlések látogatása, szentáldozás, imaélet, Szűz Mária-tisztelet? Dolgoznak-e a tagok?

Van-e a kongregációban vidám közös élet? Van-e érdeklődés a kongregáció iránt és összetartás?

Miben van hiány? Mivel lehetne segíteni? Hogyan dolgoznak a szakosztályok?

Milyen a külső viselkedés? Az ájtatosságnál, a kölcsönös érintkezésben? Hogy áll a tanulásuk?

Mutatkozik talán hangulat velem szemben?

Miért? Hogyan lehetne ezen segíteni? Melyek az akadályok?

Apostoli szellem uralkodik-e köztük? Együtt dolgoznak-e a Katolikus Akcióval? Milyen a szakosztály, a kongregáció hatása, befolyása az iskolában, az osztályokban?

3. Majd vegye végig emlékezetben a vezető mindenegyes kongreganistáját és mindegyiknél kérdezze magában: mi van vele, hogy áll a tanulása, lelki élete? Talán veszélyben van rossz olvasmányok, rossz barátok miatt? Nem kellene egyszer beszélnem vele, hogy bátorítsam és lelket öntsek belé? Talán tanúsíthatok valami figyelmeztetést vele szemben, pl. névnapján? Irányíthatnám-e megfelelő lelkiatyához az illetőt?

4. Kapcsolatban van-e a kongregáció a központtal, más diákkongregációkkal? Olvassák-e a kongregációs folyóiratot? Viselik-e a jelvényt? A központ közös megbeszéléseit, indításait kiaknázzuk-e a kongregációnk javára?

Melyek a Kongreganista Törzslap rovatai?

A Kongreganista Törzslap rovatai:

I. Személyi adatok:

1. Osztály.
2. Iskola.
3. Lakáscím.
4. Szülők foglalkozása.
5. MK-ba jelentkezett.
6. Jelölt lett.
7. Avatták.
8. Felfüggesztés ideje.
9. MK-ban hivatalai.

II. Hajlam, képesség:

1. Utolsó iskolai bizonyítvány.
2. Hittani osztályzat.
3. Tanuláson kívül milyen irányban képezi magát és mi iránt érdeklődik? (Kézügyes-ségek, zene, nyelvek stb.) Miben tűnik ki?
4. Milyen sportot űz? Jár-e kirándulni, túrára?

5. Milyen más egyesületben, mozgalomban van még benn?
6. Milyen könyveket olvas?
7. Milyen folyóiratokat, lapokat olvas?
8. Minek készül?

III. Kongreganista elíteltételek:

1. Vannak-e megfelelő szellemi, akaratí és testi képességei? Milyen a fellépése? Milyen az általános műveltsége? Hivatásbeli, tanulásbeli kötelességeinek hogyan felel meg? Miben tünik ki: tanulás, fellépés, sport, zene stb.?
2. Van-e tehetségének megfelelő helyes ön-bizalma, önművelési és érvényesülési törekvése?
3. Van-e vállalkozó szelleme, kezdeményező ereje és helyes önállósága?
4. Van-e szociális természete? Viselkedésében természetes és jókedvű-e? Becsülik-e és szeretik-e a társai? Tud-e másokkal megfelelően érintkezni?
5. Vezetői egyéniség-e? Tud-e másokkal bánni, másokra hatni, másokat befolyásolni?

IV. Kongreganista fegyelem:

1. Igazolatlanul mikor hiányzott, késelt?
2. Kötelező havi szentáldozását mikor nem végezte el?
3. Havi járulékot mikor nem fizetett?
4. Könyvtári szabályokat mennyiben nem tartotta be?
5. Hivatalát hogyan töltötte be?
6. Hányszor, milyen „munkaszolgálatot” végzett a MK-ért (otthon-, könyvtárrendezés stb.)?
7. Kongreganista Naplóját hogyan vezeti?

V. Lelki élet:

1. Utolsó félévben milyen lelki könyveket olvasott?
2. Hányszor áldozik?

3. Van-e lelkiatyja?
4. Naponként az egy tized rózsafüzért elvégzi-e?
5. Elvégezte-e már a nagykilencedet?
6. A lelki élet ismeretéből milyen próbákat tett le?
7. Van-e apostoli lelkülete? (Imaéletében.)

VI. Világnézeti önképzése:

1. Lelki olvasmányokon kívül milyen katolikus önképzésre alkalmas könyveket olvasott? (Szakosztályi könyvek.)
2. Tartalmilag, a külső előadástól eltekintve, hogyan szerepelt? Milyen saját katolikus könyvei vannak?
3. A kongregáció közös kiképzési anyagából félvélenként milyen próbát tett le?
4. Eddig a kongregációi közös gyűléseken és szakosztályi gyűléseken mivel szerepelt? (Előadásai címei.)

VII. Apostoli formai önképzés:

1. Van-e apostoli vállalkozó szelleme, kezdeményező ereje? (Talál-e és vállal-e magától apostoli cselekvést?)
2. Katolikus cselekvésre van-e helyes önállósága? (Nemcsak a munka megkezdésében, hanem végrehajtásában is.)
3. Tud-e mindenkivel érintkezni? Hogyan? Szeretik-e mindenütt? Ért-e az utolsó félévben e tekintetben eredményt?
4. Tud-e mást meggyőzni, céljának megnyerni?
5. Tud-e helyesen vitatkozni?
6. Tud-e jól felolvasni, előadni?
 - a) Érthető, tiszta kiejtés.
 - b) Változatos, színes hang.
 - c) Kapcsolat a hallgatósággal.
7. Tud-e jól szavalni:
 - a) Érzelem kifejezése hanggal.
 - b) Arcjáték.
 - c) Taglejtés.
8. Tud-e színdarabban szerepelni?

9. Tud-e szónokolni, cselekvésre indítani?
10. Tud-e propagandát kifejteni?
11. Tud-e szervezni?

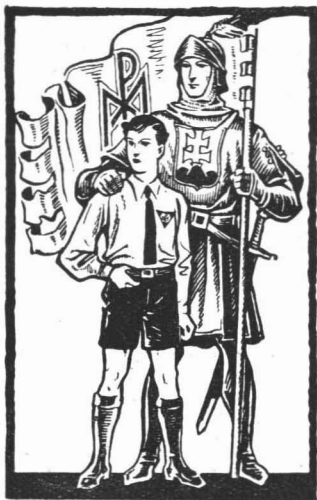
VIII. Kongreganista apostolkodás:

1. Mióta kongreganista, milyen katolikus megfigyeléseket, felderítéseket végzett? (Sajtó, katolikusok háttérbeszorítása társadalmi és közéletben, könyvtárak stb.)
2. Utolsó félévben mit apostolkodott?
3. Mit tett a MK és szakosztálya közös apostoli célkitűzéséért?
4. Milyen az összetartása szakosztálya többi tagjaival?
5. Hány értékes tagot szerzett a kongregációnak? Kiket?

IX. Szereti-e áldozatosan a kongregációt?

FÜGGELÉK

A kiskongregáció (Nagyasszony testőrei) vezetése és négyévi munkaterve

Habár a kongregáció eszméjét az alsóbb osztályokban a diákok még nem tudják kellőleg értékelni és megvalósítani, mégis több szempontból ajánlatos, hogy az arravaló kisebb diákokat szintén a kongregáció szellemében szervezzék s csak ettől függően készítsék elő őket a *nagykongregáció* számára.

CSOPORT-RENDSZER. A kiskongregáció tagjai osztályok szerint csoportokba vannak

osztva, melyek élén egy-egy erre külön kiképzett *diákkongreganista vezető* áll.

Gyűlésprogramjuk.

Heti gyűlésük két részből áll: I. közös gyűlésből és II. csoport-gyűlésből.

I. Közös gyűlésen, melyen minden csoport közösen ott van s 15—20 percig tart, felváltva egy-egy csoport szerepel előre előkészített programjával: szavalataival, érdekes olvasmány-beszámolókkal, színdarab-jelenetekkel, rövid felolvasással, párbeszéddel. A gyűlést a Kongregáció-induló és a felvont máriás zászló előtti tisztelgés nyitja meg. A Christus Vincit eléneklése és a kongregációs köszöntés zárja be. (A közös gyűlés programjáért az illető csoportvezető felelős.)

II. Csoport-gyűlésen, mely a közös gyűlést közvetlenül követi s melyet csak a diákkongreganista csoportvezető irányít:

1. *Beszámolnak* a heti jófeltétel teljesítéséről és az esetleg közösen elhatározott apostoli munkáról.

2. *Kiképzést* ad röviden a csoportvezető. (Ennek tárgyát osztályok szerint külön vázoljuk.) Majd *közösen megbeszélnek* egy, a fiúkat közelről érintő *jellemnevelési* kérdést. (Pl. otthoni engedelmesség, pontosság, helyes tanulás, jellemhiba elleni küzdelem, napirend, reggeli és esti imádság, olvasás, barátkozás, utcán való viselkedés, helyes szentáldozás, mások segítése, önmegtagadás, stb.) A kiképzést és jellemnevelési megbeszélést jól kiválasztott és a fiúkat lekötő lelki olvasmány is helyettesítheti.

3. *Meghatározzák* (a közös megbeszélés alapján) a heti jófeltételt és az esetleges apostoli feladatukat. (Pl. barátok megnyerése a nagykilencedre és a heti szentáldozásra, rossz beszédek megakadályozása, jó olvasmány ajánlása, bélyeggyűjtés a missziók számára, stb.)

4. Ezen kb. félóráig tartott program után:
közös játék és ének.

Az osztálycsoportok kiképzésének tárgya.

I. osztály. Előkészület az évvégi jelöltavatásra. (Taggáavatás csak a nagykongregációban lehetséges.) Legelőször *nagy vonásokban* megismerik a Mária-kongregáció célját, szervezetét, történetét. Mint a Nagyasszony apródjai elsajátítják a legszükségesebb fogásokat. (Hogyan kell imádkozni, a templomban viselkedni.) Megismerik a kongreganista főkötelességeit. (Térdenállva végzett reggeli és esti ima stb.) A jellemképzést a főhiba elleni küzdelemmel kezdik el.

Ha a vizsgát kiállották, év végén az oltár előtt a kongregációs zászlóra téve kezüket, mondják el Krisztus Király-esküjüket, amely által a kongregáció jelöltjei lesznek.

II. osztály. A jelölt általános előkészülete után most kezdődik meg *részletes* kiképzése. Per Mariam ad Jesum. Szűz Mária által Jézushoz. Ezért e legfogékonyabb korban megismeri Szűz Mária nagy szerepét az emberek üdvözítésénél, jellemnagyságát, lelki szépségét. Sokszor megbeszélik a Szűz Mária-tisztelet módjait. (Rózsafüzér imádkozása, kísértésben való segítségül hívása, Szűz Mária-kép vagy érem tisztelete, kegyoltárainak látogatása, a város Szűz Mária-emlékeinek összegyűjtése, művészi képeinek, énekeinek, máriás zászlók, pénzek, belyegek megismerése, stb.)

III. osztály. Szűz Mária után közelebbről megismerik Jézust az ő *vezéri, királyi* tulajdonságaival. (Jézus hősiessége, bátorsága, isteni ereje, szeretete.) Gyakorolják a Jézus Szíve-tiszteletet. Szentséglátogatásokkal, gyakrabbi szentáldozással közelebb jutnak Jézushoz.

IV. osztály. Krisztus Királyt 2000 év történeti háttérében, a szentek hősie Krisztus-szolgálatában ismeri meg. Ezek a *jellemeszmények* kész-

tetik, hogy lovaggáütésére szintén „szolgálattal”, „áldozatkész” viselkedéssel készüljön.

A kiskongregációnak ez a programja magától értetődően feltételezi, hogy a kiskongregációs gyűléseken van játék, ének is és a kongreganisták mennek kirándulásokra, túrákra. Szóval *mint igazi diákkongregációk külföldön ma is teszik és a legelső diákkongregációk több mint 350 évvel ezelőtt a legújabb történelmi megállapítások szerint tették*, a kongregáció nemcsak lelkiekkel foglalkozhatik, hanem igyekszik az összes diákigényeket kielégíteni. Mert habár a játék, ének, szórakozás, sport mindig csak *másodrendű* szerepet töltött és tölthet be a kongregáció életében, de ez *komoly* nevelő szemében nem lehet lényegtelen. Ezért a kongregációs mozgalom és ennek őszintén *jóakarátú* munkása erről külső kényszer nélkül sohasem mondhat le. — A kongregáció éppen ezen teljes programjának az érvényesítése mellett tudja a tapasztalat szerint nagy pedagógiai előnyeit kimutatni.

Jelöltpróba.

A kongregációba jelentkező kisdiák egy-két hónapig csak mint jelentkező, vendég szerepel. Ennek végén a kiskongregáció vezetői a következő kérdések alapján vizsgáztatják: 1. Mi a MK? 2. Miért vagy kongreganista? 3. Milyen az igazi kongreganista viselkedése? 4. Mi a mi kongregációnk hivatalos címe? 5. Ki a kongregációnk főpártfogója? 6. Ki a kongregációnk második pártfogója? 7. Kik vezetik a kongregációnkat? 8. Mi a kongregációnk jelvénye? 9. Mit jelentenek a jelvényen az XPM betűk? 10. Mi a kongregációs köszöntés? 11. Mit jelent ez a két szó: *Vincit* és *Regnat*? 12. Mi a kongregáció himnusza és a kiskongregáció indulója? 13. Mikor lesz valaki igazi kongreganista? (Hivatalos avatás.) 14. Milyen fokozatok vannak a kiskongregációban? 15. Melyek a kiskongreganista

kötelességei? Ha a jelentkező viselkedése ellen nincs kifogás és e fenti próbát letette, jelöltté avatják. — Az otthon Szűz Mária-képe előtt egyénileg felajánlja magát a Nagyasszonynak és a kiskongregáció csoportzászlójára (szakosztályi zászló) tett kézzel megígéri a kongregáció előtt, hogy fegyelmezettségével, munkájával komolyan készül a lovagi, a kongreganista-avatására.

A kongreganista-jelöltté lett diák az osztály-csoportjában (szakosztályban) minden évben más kiképzést kap, melyek végén apróddá lesz avatva, míg végre a nagykongregációban leheteti a kongreganista fogadalmat. Az első osztályban Szent Imre apródja, a másodikban a Nagyasszony, a harmadikban Krisztus Király, a negyedikben a Szentatya apródja lesz. Minden évben az apródatást az apródvizsga előzi meg. — Az egyes évek különböző kiképzési anyaga mellett *állandó próbapontok* mind a négy éven keresztül a következők:

1. *Fegyelem.* — 1. Kongreganistához illő élet és viselkedés.

2. Gyűlések látogatása és más gyakorlatokon való részvétel.

3. Egymásközött a felebaráti szeretet, összetartás és kölcsönös segítség ápolása.

4. Szolgálatkészség, feladat- és munkavállalás. Felelősségérzet a megbízatásokkal, tisztségekkel s a vállalt feladatokkal szemben.

5. Tagsági díj pontos fizetése, könyvtári, játékt- és más szabályok megtartása. Jelvényviselés. Jövő Frontja járatása és olvasása.

6. Kongreganista Napló vezetése és gyűlésekre való elhozása.

7. Előírt beszámolók, próbák, vizsgák elvégzése negyedévenként vagy félévenként.

II. Kongreganista szellemi kiképzés. — A kijelölt kiképzésbe bekapcsolódik és erről beszámol.

III. Formai kiképzés. — Fellépésre, életrevalóságra, egyéniségének megfelelően törekszik. — Kielégítően szerepel a gyűléseken.

IV. Apostoli cselekvés. — Be tud számolni apostoli cselekvéseiről.

V. Általános önművelés. — Kongreganistához méltó általános önművelésre törekszik. (Iskolai tanulás, olvasás, sport, túrák, ügyesség... kiskongregáció különpróbáinak az anyaga.)

Szent Imre apródja. (Az első osztályosok kiképzési és próbaanyaga.)

1. Ismeri Szent Imre életét és a róla szóló Nagy magyar titok c. legendát. (L. Jövő Frontja 1938 október.)

2. Mindig szentimrés életet igyekszik élni. Ezért: a) Tudja, hogy miben áll a jellemes, a kegyelmi élet lényege. Naplójába lerajzolja Jézus Szíve képét (csak a Szívet a szokásos jelképekkel) és ezt meg tudja magyarázni. b) Tudja, hogy mivel lehet a megszentelő kegyelmet elveszteni, mikor követ el valaki súlyos bűnt. Tudja, hogyan kell a kísértésekben viselkednie. c) Ismeri az első lelki segélyt, a tökéletes bánatot. Tudja, hogy hogyan és mikor kell ezt alkalmaznia.

3. Ismeri a kongreganista reggeli és esti imáját s ezt térdenállva végzi. Tudja, hogy kell lelki ismeretét esténként megvizsgálni s ezt gyakorolja. Saját szavaival is tud imádkozni.

4. Szeret áldozni. Tudja, hogy miért ajánlatos gyakran áldozni és mi ennek a feltétele. Tudja, hogyan illik a szentáldozáshoz előkészülni és utána hálát adni. Ismeri a nagyígéretet.

5. Tudja, hogyan kell főhibáját megállapítani, miért és hogyan kell ellene küzdeni. Ismeri a Horatiusok és Curiatiusok és Timur Tamerlán történetét.

Nagyasszony apródja. (A második osztályosok kiképzési és próbaanyaga.)

1. Ismeri Szűz Mária életét. Elolvasta Blaskó: Édesanyám c. könyvét. A Führich-féle rózsafüzértitkokat szemléltető képeket, melyek előzőleg össze lettek keverve, sorba tudja rakni Szűz Mária élete szerint és mindegyiknek el tudja mondani a jelentését.

2. Kiképzése alapján ismeri a leghíresebb művészi Szűz Mária-képeket. Az eléje rakott gyűjteményből meg tudja mondani, melyik kinek az alkotása és mit ábrázol.

3. Tudja, mikor vannak Szűz Mária ünnepei és ismeri ezek jelentését.

4. Tudja, hogy nagy magyarok hogyan tisztelték a Nagyasszonyt. (Jövő Frontja 1938 nov.: Nagy magyar hivatás.)

5. Tudja, hogy mit jelent Mária országa.

6. Felkutatja a város és környék történelmi és művészi máriás emlékeit és erről beszámol. (Templomokat, kegyoltárokat, képeket, szobrokat, múzeumokban zászlókat, pénzeket, kártyákat, bélyegeket, erdei és útszéli képeket.) Ha lehet, fényképeket készít róluk.

7. A művészi Szűz Mária-képek utánzatairól (szentképek), máriás bélyegekről és más emlékekről van egy kis gyűjteménye.

8. Ismeri a legszebb Szűz Mária-énekeket, a kongregációs himnusz három versszakát és a következő imákat: Oltalmad alá... Emlékezzél meg... és a következő fohászt, melyet kísértésekben szoktak imádkozni: „Ó Asszonyom, ó Anyám. Viseld gondomat és vedelmezz meg mint tulajdonodat és birtokodat.” (40 n. b.)

9. Tudja, hogyan kell a rózsafüzért imádkozni.

10. Ismeri egy Szűz Máriát különösen tisztelő szentnek élettörténetét. (Boldog Hermann János, Szent Szaniszló...)

11. Bajaiban és örömében fel szokta keresni Szűz Mária oltárait.

12. Elzarándokol Szűz Mária kegyhelyére vagy kegyoltárához s ott díszőrséget állva, fel-

ajánlja magát a Nagyasszonynak s egész életére különös pártfogását kéri. (A felajánlás szövegét még otthon gondosan leírta és aláírta.)

13. Szűz Mária oltárához vagy képéhez virágot vagy gyertyát vitt vagy segített díszíteni.

14. Tudja, hogy Szűz Mária ünnepeit egy kongreganistához hogy illik megülni.

15. Mindig hord magánál rózsafüzért és esetleg Szűz Mária-érmet vagy képet, mely a Nagyasszonyra emlékezteti.

(16. Tudja, hogy mit jelentenek a loretoi litánia megszólításai. — Tudja, hogy Szűz Mária miért jellemeszménye és lelki édesanyja a kongreganistának. Tudja, hogy miért nevezzük Szűz Máriát Isten Anyjának, Mennysorság Királynőjének, Bűnösök Menedékének, Szeplyötelennek, Kegyelmelek közvetítőjének, Erős Asszonynak.)

Krisztus Király apródja. (A harmadik osztályosok kiképzési és próbaanyaga.)

1. Kiképzése vagy egy Jézus-életrajz alapján igyekszik közelebről megismerni Jézus jellemét. Ezért az Úr Jézus számára három legvonzóbb jellemvonásról szóval vagy írásban vázlatosan beszámol. (Pl. Jézus hősiessége, bátorsága, természetsszeretete, irgalmassága, emberszeretete, önmegtagadása, munkaszeretete, igazságszeretete, engedelmissége, földi értékektől való lelki függetlensége, imaszeretete stb.)

2. Ismeri a Jézus Szíve-tisztelet kinyilatkoztatását, ígéreteit és gyakorlatait. Tanulóasztalán vagy ágya fölött tiszteli Jézus Szíve képét. Egy szentáldozás után előre megírt és aláírt szöveg szerint felajánlja magát egész életére Jézus szentséges Szívének s megígéri, hogy mindig hű marad hozzá.

3. Tudja, hogy a szentmise lényeges részeibe hogyan illik bekapcsolódni. Tud és szeret minisztrálni.

4. Tudja, hogy a gyakori szentáldozásnál

hogyan kell a megszokottságot elkerülni változatos előkészülettel és hálaadással. (Esetleg vázlatosan előre leír ily előkészületi és hálaadó imát.)

5. Tudja, hogy lakóhelye közelében és amerre járni szokott, *hol van jelen a szentségi Jézus*. Tudja, hogy miért és hogyan illik alkalomadtán a szentségi Jézust meglátogatni. Egyszer negyed-óráiig díszőrséget áll a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt.

6. Ismeri Krisztus Király mai hódító világtervét, mellyel az összes pogányokat, eretnekeket és bűnösöket meg akarja téríteni és amellyel az élet minden vonatkozásában uralkodni akar. Tudja, hogy Krisztus Királynak miért van joga ehhez. Lerajzolja naplójába Jézus Szívét, alája a földgömböt és föléje a magyar koronát. Minden reggel (feltűnés nélkül) tiszteleg Krisztus Király előtt.

7. Tudja, hogy a tényleges apostolkodás mellett miért van nagy jelentősége az imaapostolságnak és áldozataink felajánlásának. Egy szentáldozást és önmegtagadást ajánlott fel a pogányok megtéréséért.

8. Igyekszik felfedezni (mint Krisztus országának detektívje) azokat a veszélyeket, melyek lelkében Jézus hűségétől el akarják választani s így Krisztus országát tönkre akarják tenni; rosszraajló természetének jelentkezéseit, a rossz példa, barátok és emberek csábításait; a sátán kísértéseit.

9. Tervszerűen küzd főhibája ellen: *a)* minden reggel előre meggondolja, mikor és hogyan lesz alkalma ellene küzdeni, *b)* esti lelkiismeretvizsgáláskor megfigyeli, hogyan valósította meg a reggeli elhatározását és az eredményt összehasonlítja az előbbi napokéval, *c)* ha nincs az eredménnyel megelégedve, valamiben okosan megbünteti magát. Hogy a főhibája elleni küzdelemben komolyan igyekezett e három pontot

megtartani, beszámol a prézesének, a nélkül, hogy főhibáját megnevezné.

10. Tudja, hogy Krisztus Király szolgálatában *keménynek, önmegtagadottnak, áldozatosnak* kell lennie. Ezért prézesének írásban beszámol két héten át Jézusért végzett önfegyelmezéséről és önmegtagadásáról. (Pl. Rendet tart könyvei, tárgyai között. Pontosan kel, fekszik s kezdi a tanulást. Étkezésben fegyelmezett: azt is meg-eszi, amit nem szeret; az étkezési illemszabályokat megtartja; a kevésbbé tetsző ételdarabot választja. Hangulatán uralkodik s ezért jókedvű. Akkor is engedelmeskedik, ha nehéz. Kötelességét (tanulás) férfiasan teljesíti. Nem engedi gondolatait, képzeletét szabadon csapongani. Kézét, körmeit, cipőit, ruháját mindig tisztán tartja. Másokkal szemben figyelmes, megértő és segítő.

11. Jézus iránti szeretetét felebaráti szeretete által igazolja. *Egy időn keresztül* (pl. két héten át) *tudatosan* igyekszik az *áldozatos* felebaráti szeretetet gyakorolni. (Barátságos, figyelmes azokkal szemben, akikkel szemben ez — hibájukon kívül — kis megerőltetést, áldozatot követel. Játszik azokkal, akikkel nem volna kedve. Szegényekkel szemben megértő és segít rajtuk.

A Szentatya apródja. (A negyedik osztályosok kiképzési és próbaanyaga.)

1. Tudja, hogy a pápa miért Krisztus földi helytartója s miért kell neki engedelmeskednünk. Tudja, hogy a pápák mit tettek Magyarorszáért. Naplójában színesen berajzolja a magyar és pápai zászlók közé a pápai címet. Van vatikáni bélyege, vagy legalább ismer ilyet. Ismeri a pápai himnuszt. Naponkint egy Üdvözlégyet imádkozik a pápáért. Tudja, mi a Péter-fillér s legalább két fillért ő is ad egyszer a pápának.

2. Tudja, hogy a pápa miért sürgeti a missziók segítségét. Tudja, hány millió pogány van még, naponta mennyi hal meg s hány hithirdető van a missziókban. A megmutatott minta szerint meg-rajzolja az emberiség vallási megoszlását szem-

léltető képet. Tudja, hogyan lehet segíteni a pogány missziókon. Legalább egy hónapon keresztül igyekeznek szótaniolt, bélyeget, stb. gyűjteni a missziók számára. Atolvas egy missziós folyóiratot.

3. Tudja, hogy mit tanít a kommunizmus, faji vallás, szociáldemokrácia, a zsidóság és a liberális szabadkőművesség. A kereszt mellé naplójában berajzolja ezeknek a jelvényeit is.

Actio Catholica.

4. Tudja, hogy hány másvallású van az országban s miért lenne jó, ha ezek mind Szent István hitét követnék. Erre a szándékra egy szentáldozást és önmegtagadást ajánl fel. Ismeri Luther Márton és Calvin János rövid életrajzát. Ismeri a másvallásúak leggyakoribb ellenvetéseit s ezekre meg tud felelni. Tudja, hogy a másvallásúak milyen fontos állásokat töltenek be az országban. Lerajzolja a pannonhalmi apátságot, a debreceni kálvinista nagytemplomot és szivárványhíddal összeköti őket.

5. Tudja, hogy mi az Actio Catholica s a pápa miért sürgeti. Tudja, ki a plébánosa, ki a püspöke, hol van a plébániája s a plébániáján milyen katolikus egyesületek, szervezetek működnek. Tudja, hogy a katolikus karitásznak mennyit ad évenként a szegényeknek.

6. Tudja, hogy melyek a *tiszta katolikus egyesületek* a gyermekek, diákok, egyetemi hallgatók, ifjómunkások, férfiak és munkások számára, s miért kötelessége minden öntudatos katolikusnak elsősorban ezekben működni.

7. Ismeri a katolikus és nemkatolikus napilapokat. A katolikus ifjúsági folyóiratokat. Ezeket igyekezett komolyan terjeszteni.

8. Ismeri lakása környékén a katolikus üzleteket s elsősorban ezeket támogatja.

9. Tudja, kik a nagy katolikus politikusok, írók, tudósok, katonák, sportolók, üzletemberek.

10. Tudja, hogy az országban hány katolikus

van, ez a lakosság hány százaléka, s mennyi van az egész világon.

11. Ismeri egy nagy apostolnak, pl. Szent Pálnak vagy Xavéri Szent Ferencnek az életét s térképen lerajzolja, milyen utakat tett meg.

12. Minden este felajánl egy apostoli jótettet Krisztus Királynak, amelyet a Szentatya szolgálatában tett.

A kiskongregáció szakosztályaiban a szakosztályprefektusok a színvonalas, lüktető életet *állandó pontversennyel* és *kitüntetési „rendek”*-kel igyekeznek biztosítani. A pontversenyt a következő szempontok szerint vezetik: *I. Fegyelem, II. Munka a kongregációért, III. Szereplés, IV. Apostolkodás, V. Szakosztályi apródpróba, VI. Otthoni viselkedés, tanulás, VII. Ügyességi különpróbák.*

(Részletezve a pontozási szempontokat lásd a kiskongregáció alább következő *vezetői próbájában.*)

A pontverseny szemléltetésére a vezetők kb. egy méter hosszú *versenypályát* készíthetnek, melyen minden kiskongreganistának különböző színű autója, repülőgépe, kerékpárja vagy jakja saját vonalán haladva, mutatja a verseny állását. Ezeket a kis autókat, kerékpárokat stb. lombfűrészszel lehet kivágni és a belőlük kiálló szöggel a pályára tűzni. E szemléltető pontverseny-pálya zárható üveg alatt az otthonban állandóan ki van téve.

A pontversenyben szakosztályok szerint az első havonkint az *ezüst vándordíjat* kapják, aki pedig az egész kongregációban a legelső, az az *arany vándordíjat* kapja.

Kiválóbb eredményekért a kiskongreganisták állandó *érdemrendeket* szerezhetnek. Ezeket vagy kinyomtatott és a prézes által aláírt, a kongregáció bélyegzőjével lepecsételt okmányok alakjában kaphatják meg, vagy érmekben vagy két centiméteres átmérőjű hímzett kis jelvényekben, melyeket a kongregációs ingen, a bal-

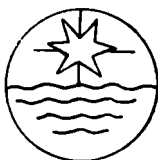
oldalon levő, háromszögalakú nagy kongregációs monogramm fölé varrhatnak fel. Így:

A kongregációban végzett munkáért: az Ora et labora-rendet. Jelvénye: körben keresztben álló kereszt és kalapács.

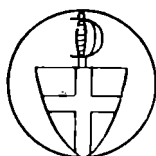
Szereplésért: Világosság-rendet. Jelvénye: égő, antik stílusú mécse.

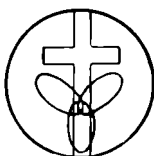
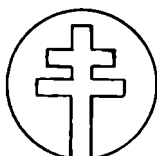
Apostolkodásért: 1. Hét tör-rendet. Ha valaki hét alkalommal megakadályozta a rosszat, a bűnt. (Pl. káromkodást, rossz beszédet, rossz könyvek, lapok olvasását, rossz barátkozást, rossz mozidarab megnézését, misemulasztást, pénteki bűjt megszegését, henyélést, tiszteletlenséget, engedetlenséget, hazugságot stb.) Jelvénye: a Nagyasszony szívéből kihúzott hét tör. —

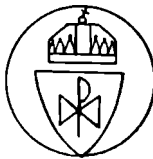
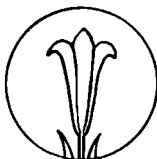
2. Jézus Szíve-rendet. Ha másokat a nagy-kilencednek, gyakori szentáldozásnak, a Jézus Szíve-tiszteletnek megnyert. Jelvénye: körben Jézus Szíve. — 3. Tenger csillaga-rendet. Ha a missziókért apostolkodott. Jelvénye: tenger fölött ragyogó csillag. — 4. Kereszteslovag-rendet. Ha megvédte vagy bátran megvallotta a hitét. Jelvénye: körben pajzs és kard. — 5. Karitás-rendet. Ha szegényeken segített. Jelvénye: körben égő szív. — 6. Fáklya-rendet,

ha kat. folyóiratokat, lapokat, könyveket terjesztett, vagy ezek olvasásának másokat megnyert. Jelvénye: égő fáklya. — 7. Kettőskereszt-rendet. Bármilyen más apostolkodásért. Jelvénye: apostoli kettőskereszt. — 8. Actio Catho-

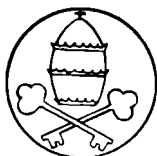

lica-nagyrendet. Ha másokat egy jó cél érdekében megszervezett: vagy *együtt*es fellépésre, cselekvésre vagy valamilyen katolikus cselekvésnek huzamosabb, *rendszeres* gyakorlására. (Pl. kat. lapok rendszeres járatása, az osztályban mutatkozó hibának, pl. káromkodásnak, rossz beszédnek, rossz könyvek olvasásának *közös* erővel való leszerelésére. A nagy kilenced vagy heti szentáldozás *közös* végzésére. Legálább három értékes és beváló fiút a kongregációba való belépésre megnyert az akadályok tervszerű elhárítása által stb. Eucharisztikus stafétára, élő rózsafüzérre.) Jelvénye: három egymásba kapcsolódó láncszem. Ennek a nagy-

rendnek három egységértéke van s ezért a jelvénynek szegélye arany.

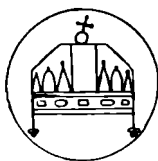
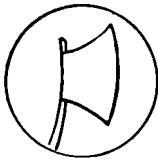
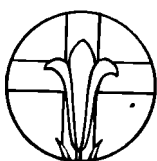
Szakosztályi apródpróba letételéért: Első osztályban: Liliom-rendet. Jelvénye: körben liliom. (Szent Imre tiszteletére.) — Második osztályban: Nagyasszony-rendet. Jelvénye: kongregációs monogramm fölött a magyar szentkorona. — Harmadik osztályban: Krisztus Király-rendet. Jelvénye: Jézus Szíve, fölötte a magyar szentkorona. — Negyedik osztályban: XII. Pius-

rendet. Jelvénye: pápai kulcsok fölött a tiara.

Otthoni viselkedésért és tanulásért vagy katolikus önképzésért: Lux Mundi-rendet. Jelvénye: égő gyertya.

Ügyességi különpróbákért: Öt különpróba után a Szent Imre-rendet. Jelvénye: keresztben liliom. Tíz különpróba után Szent László-

rendet. Jelvénye: bárd. Tizenöt különpróbáért a Szent István-rendet. Jelvénye: körben a magyar szentkorona.

A kiskongregációban a tagok a következő különpróbákat tehetik le:

1. Énekismeret. Húsz magyar éneket tud énekelni.

2. Játékokban való ügyesség. Három szabadteri játékot jól játszik. (Pl. baseball, kötélabda.)

3. Ügyességek. (Játékkészítés, lombfűrészt, rongylabda-készítés, gombfelvarrás, csomagolás, kilincs-, vízcsaptisztítás stb.)

4. Testedzés. Kb. 3 hónapon belül több kiránduláson vett részt. Naponként tornázik. Ezt egy hónapról igazolja.

5. Három sportban gyakorlott. (Pl. úszás, evezés, céllövészet, kerékpározás, síelés, ping-pongozás stb.)

6. Értékes gyűjteményt állított össze. (Bélyeg-, növény-, ásvány-, művészi képek gyűjteménye.) Vagy jól fényképez, vagy van kémiai, elektrotechnikai, fizikai laboratóriuma és dolgozik ilyen irányban.

7. Közhasznú ismeretek. Tud telefonálni. Tudja a menetrendet kezelni, tud pénzt, csomagot feladni. Ismeri az autó-, autótű-jelzéseket.

8. Ismeri a térképet, kint a természetben gyakorlatban is. Tud tájékozódni.

9. Tud elsősegélyt nyújtani.

10. Túrán tud tüzet gyújtani, főzni.

11. Tud kisebb gúlasátrakat felverni, cöveket készíteni, sátorárkot ásni, fát vágni.

12. Ismeri a természetet, becslésben gyakorlott.

13. Evez és ismeri a vizisabályokat.

14. Légvédelemben jártas.

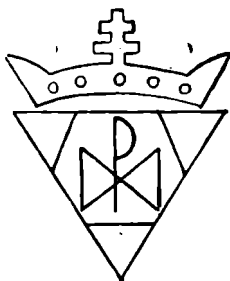
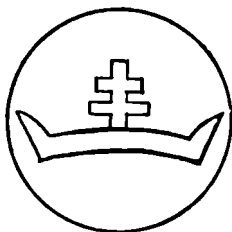
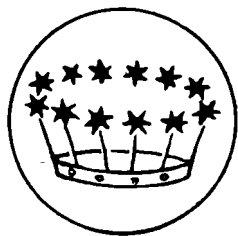
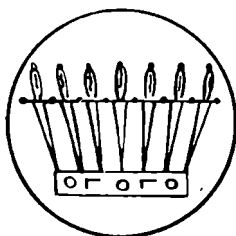
15. Jól tud morzézni.

Az ügyességi és szakosztályi próbákért járó rendeken kívül minden rendet többször is meg lehet szerezni. De míg az elsőnek értéke bronz, a másodiké már ezüst, a harmadiké pedig arany. Az érdemrend ezüst vagy arany jellegét a jelvényen ezüst-, illetőleg aranyszegéllyel jelzik.

Tíz érdemrendet összefoglaló nagyrend: a Vértanúk Királynőjének nagyrendje. Jelvénye: arannyal hímzett hét törből álló korona.

Húsz érdemrendet összefoglaló nagyrend: az Apostolok Királynőjének a nagyrendje. Jelvénye: arannyal hímzett tizenkét csillagból álló korona.

Harminc érdemrendet összefoglaló nagyrend:
a Boldogasszony nagyrendje. Jelvénye stili-
zált korona, melynek közepén az apostoli kettős-
kereszt emelkedik. Főleg vezetők nyerhetik el

a Magyarok Nagyasszonya nagyrendet, melynek
jelvénye az ingjelvény fölött teljes szélességben
felvarrt ezüst vagy arany stilizált korona.

A kiskongregáció vezetői próbája

A kiskongregációk szakosztályait felsős kon-
greganisták vezetik a prézes közvetlen irányí-
tása mellett. Hogy e felelősséggel teljes feladat-
nak megfelelhessenek, a következő próbát kell
letenniük.

I. A kongreganista vezető vezetői beállítottsága.

1. Meg van győződve a kongregáció-mozgalom mai nagy *jelentőségéről* s azért lelkesedik érte.

Fanatikus a kongregációs eszmének. Meggyőződésének érveiről a prézesének beszámol. Jól ismeri a kongregációt (Kongr. Katekizmus), főleg a kiskongregáció programját, gyűlésmenét s egész nevelői rendszerét.

2. A vezetői munkát nem szórakozásból vagy érvényesülés végett vállalja, hanem elsősorban *természettőlotti szempontból*, hogy a kisebb diákok között apostolkodjék, velük jót tegyen.

3. A rábízott kongreganisták vezetésében nem ismer rokonszenvet vagy ellenszenvet: csak érdemük, *lelki értékük* szerint különbözteti meg őket. Kedvenceket nem ismer.

4. Tud *időt áldozni* a vezetésre. Ot'honi és iskolai kötelességei után szívesen foglalkozik

a kongregáció ügyeivel. A vezetői gyűléseken — amelyek havonként legalább egyszer vannak — pontosan megjelenik. A rendes gyűlések előtt már félórával a *kongreganisták rendelkezésére* áll.

5. Tud szükség esetén *nagyobb áldozatot* is hozni a kongregációért. Otthoni és iskolai kötelességei után: számára *első a kongregáció*. Ezért, ha a kongregáció érdeke kívánja, le tud mondani egyes szórakozási programokról, más egyesületekben való működésről.

6. Mivel nem egyéni célokat akar megvalósítani, hanem nagyjelentőségű munkában akar közreműködni, a nélkül, hogy egyéni vezetői és kezdeményezői képességeiről lemondana, a *kongregáció kiképzési programja szerint dolgozik*, szívesen kér tanácsot és fogad el irányítást.

II. A kongreganista vezető vezetői egyénisége és képessége.

1. Komoly lelki életre törekszik. A kongregáció kiképzési anyagát elsősorban maga számára érzi kötelezőnek: igyekszik belőle maga is mindent *megvalósítani*. Lehetőleg hetenként áldozik. Van állandó komoly lelkiatyja. Gyakran végez lelki olvasmányt. Naponként egy tized szentolvasót imádkozik és havonként egy szentáldozást ajánl fel a rábízott kongreganistákért. Viselkedése, tanulása mindig példaként állhat a rábízott kongreganisták előtt.

2. Korának megfelelő általános tudása, műveltsége van. Sporttudása, életrevalósága és ügyessége miatt is megérdemli, hogy becsüljék. Az „*életrevalósági*” különpróbák közül legalább tizet letett.

3. Kisebb fiúk között is közvetlen, barátságos, együtt tud velük játszani, énekelni. Meg tudja magát szerettetni. Ezt több alkalommal igazolta. Bele tudja magát élni a kisebb fiúk romantikus világába. (Indián, katonai...)

4. A rábizott kongreganisták között természetes jókedv, diákhangulat fenntartására törekszik, de bizonyos határozottabb, keményebb érintkezési móddal, fiús hanggal igyekszik száműzni a lány érzelgősséget és lányos viselkedést. Ezért a megjelenése szerénysége mellett is öntudatos, helyes értelemben katonás.

5. Tud fegyelmet tartani. (Gyűlések alatt, ének, játék közben, szórakozásoknál stb.) Tud „kongreganista stílusban” vezényelni. Tudja, szükség esetén hogyan kell büntetni.

6. Mivel szíven fekszik szakosztályának ügye, s lélekkel dolgozik érdekében, tud és szeret kezdeményezni. *Van vállalkozó szelleme.* Maga veszi észre legelőször, mit, hogyan kellene tenni. Egyes feladatok elvégzésénél tud önálló lenni, nem várja, hogy minden mozdulatát tologassák. Tud a körülményekhez alkalmazkodni, a felmerült feladatoknak megfelelni. (Pl. a fiúk már megúntak egyes játékokat, énekeket, lanyhaság mutatkozik az apostolkodás terén stb.)

7. Tud lelkesíteni, rábeszélni. Három fiút tervszerűen befolyásolt, megnyert valaminek s erről beszámol. (Pl. a gyakrabbi szentáldozásnak, kongregációnak, tevékeny kongreganista életnek stb.)

8. Tud szervezni. Ezt három szervezői feladattal igazolta. (Pl. új fiúk toborzása és az első hetekben való lekötése. Egy programszerű kirándulás, túra szervezése. Különpróbák letételének a szervezése és előkészítése stb. Sajtó, misszió stb. apostoli akciók érdekes, konkrét formákban való megszervezése.

9. Érdekesen tud elbeszélni, mesélni. Ezt a gyakorlatban igazolja.

10. Hangulatosan és fegyelmezetten tud éneket vezetni s ezt gyakorlatilag is igazolja.

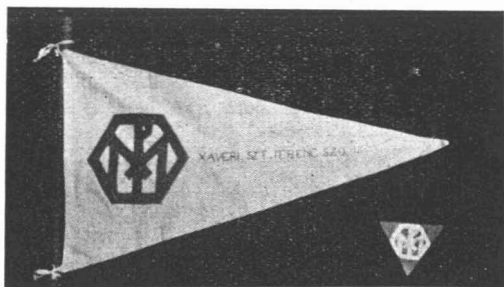
11. Jókedvben és fegyelemben tud játékot vezetni.

III. A kiskongregációi szakosztály gyakorlati vezetiése.

1. Személyesen jól ismeri szakosztályának minden tagját, képességüket, viselkedésüket, otthoni körülményeiket, kongreganista szellemüket. főleg apostolkodásukat. Ezért gyakran beszél velük egyenkint is és egyes alkalmakkor otthon is felkeresi őket.

2. Szakosztályi gyűlésekre mindig előre készül és teljes odaadással igyekszik megbízatásának megfelelni.

3. Tudja foglalkoztatni, *dolgoztatni* a fiúkat. Szavalatot, szerepet, otthonmunkát, apostolko-

dási feladatot ad nekik, de mindig egyéniségüknek megfelelően és ezek teljesítését ellenőrzi.

4. A lelkiismeretesen vezetett pontverseny-nyel s az ezzel kapcsolatos elismerésekkel, ki-tüntetésekkel stb. igyekszik szakosztályának életét színvonalon és lendületben tartani.

5. Szakosztályának tagjaival szívesen jár ki-rándulásra, játszani.

6. Havonként beszámol prézesének szakosz-tálya helyzetéről.

7. Vezetői naplóját pontosan vezeti a követ-kező rovatok szerint:

I. *Legközelebbi feladataim.* Ide jegyzi fel az elvállalt munkákat, szervezéseket. A szakosztály

vezetésében mutatkozó hibákat, melyeket javítani kell, pl. nagyobb fegyelem, több hangulat stb.

II. Források. Itt tartja készenlétben a szükség esetén jól használható énekeknek, játékoknak, elbeszéléseknek, meséknek címeit. A közös gyűlésre alkalmas programmszámokat. Pl. szavalatokat, könyvismertetéseket, kis párbeszédet, vitákat, jeleneteket stb.

III. Gyűlések naplója. A szakosztályi gyűlések előtt bejegyzni a gyűlés vázlatát, milyen kiképzési anyagot, hogyan vesz át. Utána gyűlési beszámolóvá, naplóvá egészíti ki, beírva a gyűlésen történeteket.

IV. Tagok törzslapja.

A) Személyi adatok (név, lakás, belépés, kiképzési vizsgák eredménye, apródavatások ideje, kitüntetések, rendek).

B) Pontverseny adatai.

1. Fegyelem. Gyűléseken való pontos megjelenés. Mulasztás esetén igazolás. Fegyelmezett viselkedés. Kongreganista Napló pontos vezetése. Könyvtári szabályok megtartása. Tagdíj fizetése.

2. Munka a kongregációért. Otthondíszítés. Otthontakarítás. Játékkészítés. Könyvkötés. Kongregációs ünnepélyeknél, megnyilvánulásoknál előkészületben, rendezésben való segítség. Alkalmi munkák vállalása stb.

3. Szereplés. A szakosztályi gyűléseket megelőző közös gyűlésen, mikor a szakosztályára kerül a sor, kielégítően szerepel. (Szavallattal, könyvismertetéssel, kis beszéddel stb.)

4. Apostolkodás. A rosszat, bűnt, amikor alkalma nyílik és saját lelkének veszélye nélkül lehetséges: megakadályozza. Pl. káromkodást, erkölostelen beszédet, rossz

könyvek, lapok olvasását, rossz barátkozást, rossz mozidarab megnézését, misemulasztást, pénteki böjt megszegését, henyélést, tisztelenséget stb. — Mászt megnyer a nagykilenced végzésének, a gyakori szentáldozásnak. Katolikus folyóiratok, napilapok olvasásának, előfizetésének nyer meg másokat. (Szív, Zászlónk, nagy diákok között Jövő Frontja.) — Misszióknak gyűjt. — Szegényeken segít. — Egy jó cél érdekében szervez: pl. *együttes* szentáldozásra, nagykilenced-végzésre, az osztályban mutatkozó hibák, rossz beszédek legyőzésére, kongregációba való belépésre, katolikus lapok *rendszeres olvasására, járatására*. (Tehát a szervezéssel többeknek vagy *együttes* fellépését igyekszik biztosítani, vagy huzamosabb ideig tartó katolikus cselekvését.)

5. *Szakosztályi próba.* Az osztályának megfelelő kiképzési apródpróbának a letétele.

6. *Otthoni viselkedés és tanulás.*

7. *Ügyességi különpróbák.*

A KONGREGÁCIÓK VEZETÉSÉHEZ FELHASZNÁLHATÓ FONTOSABB KÖNYVEK:

Kongreganisták Kézikönyve

Löffler—Laczika: *Mária-kongregáció*

Joseph Miller S. J.: *Der Präses*

Bangha Béla S. J.: *Handbuch für Leiter der Marianischen Kongregationen*

Émil Villaret S. J.: *Directeur*

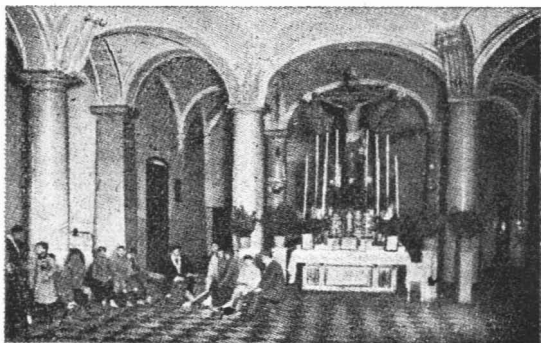
Walter Mariaux S. J.: *Durch Maria zur Königsgefolgschaft*

Walter Mariaux S. J.: *Marianische Lebensgestaltung*

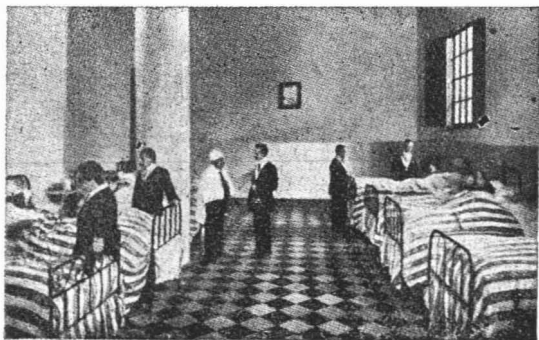
Walter Mariaux S. J.: *Ein Weg heutiger Männerseelsorge*

Walter Mariaux S. J.: *In der Apostelschule Christi*

KONGREGÁCIÓK ÉLETE KÉPEKBEN

Spanyol diákkongreganisták katekizmusra tanítják a szegény gyermekeket

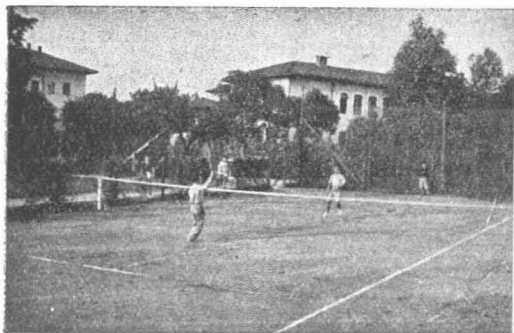
Valenciai kongreganisták betegek között

Az Alpokban nyaraló goriziai diákkongregáció

*Az olaszországi goriziai diákkongregáció
futballcsapata*

*Az olaszországi
goriziai diák-
kongregáció
tenispályája*

*A goriziai
olaszországi
diákkongregá-
ció nyári túrán
az Alpokban*

Német kongreganisták fehér asztalnál

Német kongreganisták diszünnpélye

Német kongreganisták Nagyasszony-esküje

Német kongreganisták túrán

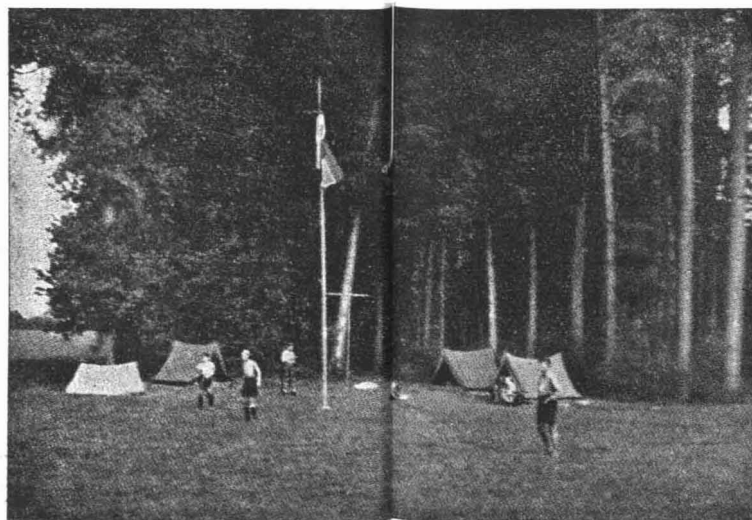

*Kongregációs
kiránduláson
Németország-
ban*

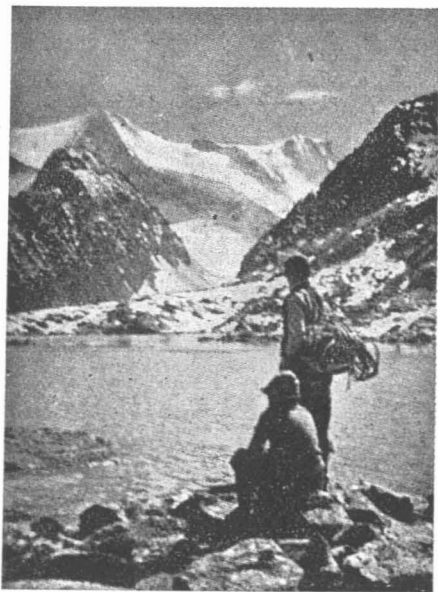
Egy német kongregáció énekszoportja

*Amikor német
kongreganisták
még táborozhattak*

*Kongregációs megbeszélés a szabadban
Németországban*

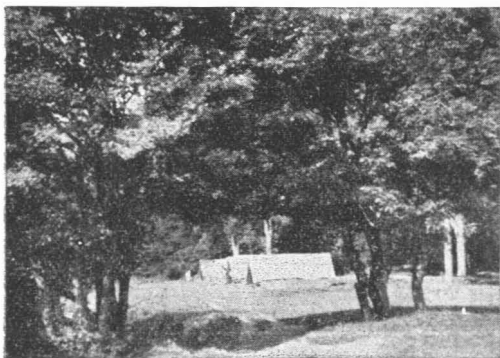
Tiroli kongreganisták túrán

Kongregációs tábor

Reggeli ima a kongregációs tábor Mária-képe előtt

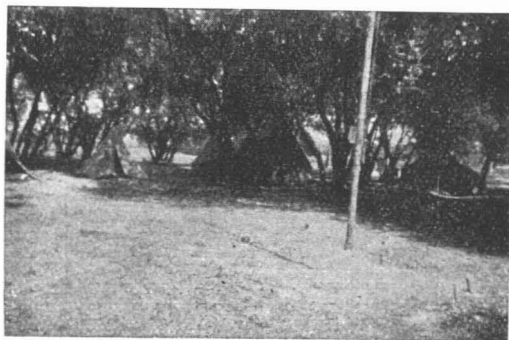
Kongregációs tábor a pilisi hegyek között

Budai hegyekben

Csendélet egy balatoni kongregációs táborban

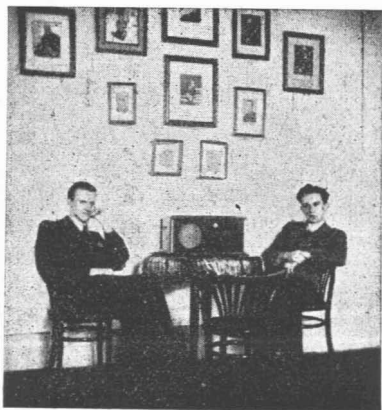
Bpesti Szent László-gimnázium kongregációs tábora

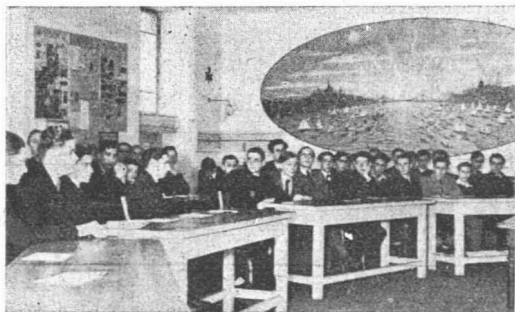
Kongreganista diákparlament május 4-én

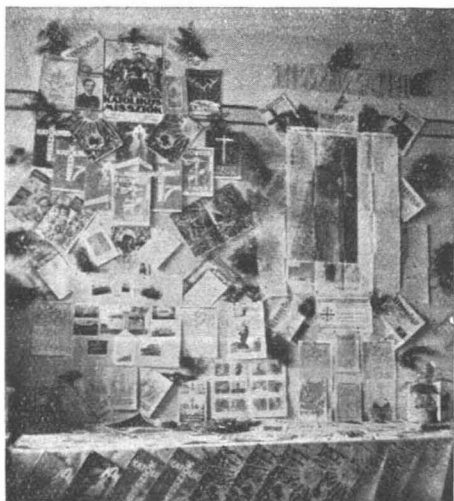
*Kalocsai Szent István-gimnázium kongregációjának
új otthona*

*Kalocsai Szent István-gimnázium kongregációjának
új otthona*

Kongreganista diákparlament május 4-én

A gödöllői premontrei gimnázium sajtókiállítása

A kalocsai Szent István-gimnázium kongregációjának új otthona

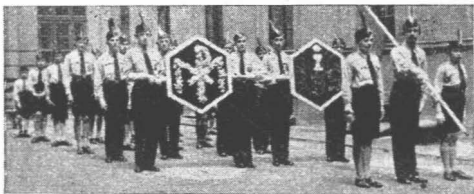
A szociális szakosztály tagjai nyomortelepen

*Kongreganista sajtókiállítás a pécsi ciszt.
gimnáziumban*

A gödöllői premontrei gimnázium kongregációjának sajtóplakátja

*A budapesti Eötvös-gimnázium kongregációja
körmeneten*

Győri vezetői tanfolyam résztvevői

A tanítóképzői kongr. vezetői tanfolyama Keszthelyen

A miskolci vezetői tanfolyam résztvevői

